

Vuosikertomus 1998

HELSINGIN PUHELIN OYJ

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Helsingin Puhelin Oyj:n vuoden 1999 varsinainen yhtiökokous pidetään 8.4.1999 kello 13.00 Messukeskuksen E2-salissa, osoitteessa Rautatieläisenkatu 3, Helsinki.

Yhtiökokoukseen on ilmoittauduttava viimeistään 6.4.1999 kello 16.00 joko kirjallisesti osoitteeseen Helsingin Puhelin Oyj, Vastauspalvelut, PL 148, 00131 Helsinki, tai puhelimitse numeroon 0800-0-6242 tai faxilla numeroon (09) 606 5572.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään 1.4.1999 merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 1998 jaetaan osinkoa 2,50 markkaa E-osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka on merkitty täsmäytyspäivänä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää yhtiö-

kokoukselle, että osingonmaksun täsmäytyspäivä on 13.4.1999 ja osingot maksetaan 20.4.1999 alkaen.

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset tulee ilmoittaa siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa arvo-osuustili on.

Taloudellinen informaatio

Helsingin Puhelin Oyj julkaisee vuosikertomuksen maaliskuussa ja kolme osavuosikatsausta, ensimmäisen 6.5.1999, toisen 12.8.1999 ja kolmannen 8.11.1999. Vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi, osavuosikatsaukset suomeksi ruotsiksi ja englanniksi.

Niitä voi tilata Helsingin Puhelimen viestinnästä, puhelin (09) 606 7371.

Sisällysluettelo

Konsernin yleisesittely	4
Vuoden 1998 keskeisiä tapahtumia	6
Rakennemuutos	7
Toimitusjohtajan katsaus	8
Liiketoimintayksiköt	10

Toimintakatsaus	12
Strategiset panostusalueet	13
Yleispalvelut ja multimedia	14
Matkapuhelinliiketoiminta	17
Yrityspalvelut	22
Liiketoiminta ulkomailla	25
Helsingin Puhelimen Tutkimuskeskus ..	26

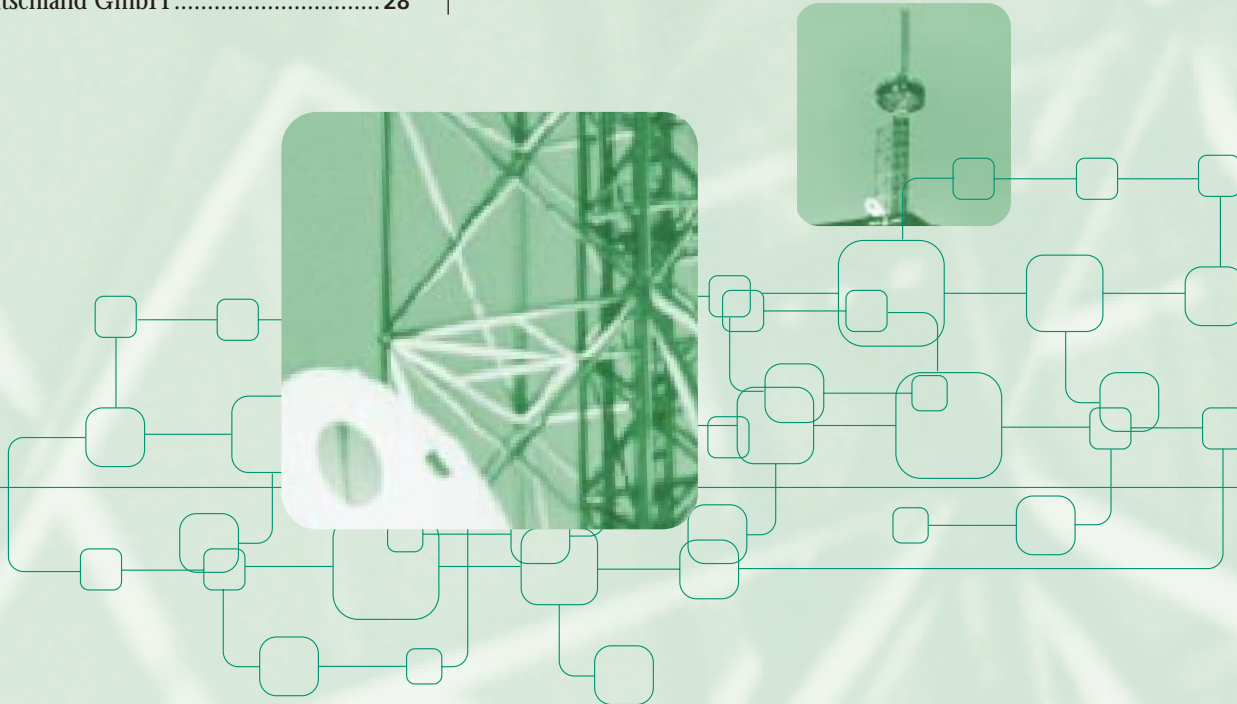
Keskeiset tytäryhtiöt

Oy Radiolinja Ab	27
Mäkitorppa Yhtiöt Oy	27
Oy Comptel Ab	27
Oy Heltel Ab	28
FINNETCom Oy	28
Helsinki TeleCom	
Deutschland GmbH	28

Keskeiset osakkuusyhtiöt

Tampereen Puhelin Oyj	29
Oy Finnet International Ab	29
Oy Datatie Ab	29
Kaukoverkko Ysi Oy	29
Keski-Suomen Puhelin Oyj	30
Oy Omnitele Ab	30
Citykom Münster GmbH	30

Tilinpäätös (yksityiskohtainen sisällysluettelo) ...	31
Konsernin hallinto	67
Vuosi 2000	70
Yhteystiedot	71

Konsernin yleisesittely

Helsingin Puhelin Oyj -konserni on Suomen suurin yksityinen tietoliikennepalveluja tarjoava yritys. Konsernin takana on vuonna 1882 perustettu Helsingin Puhelinyhdistys, jonka operatiivinen liiketoiminta yhtiöitettiin vuonna 1994. Tuolloin toimintansa aloittanut Helsingin Puhelin on viiden vuoden aikana kasvanut tytäryhtiöineen kattavasti tietoliikennepalveluja tarjoavaksi konserniksi.

Konsernin emoyhtiö Helsingin Puhelin Oyj toimii sekä verkko-operaattorina että tietoliikennepalvelujen tuottajana. Se listautui Helsingin Arvo-paperipörssiin marraskuussa 1997. Yhtiön pääomistaja on Puhelinosuuskunta HPY, entinen Helsingin Puhelinyhdistys; yhdistys muuttui osuuskunnaksi kesäkuussa 1998. Vuoden 1998 lopussa Puhelin-

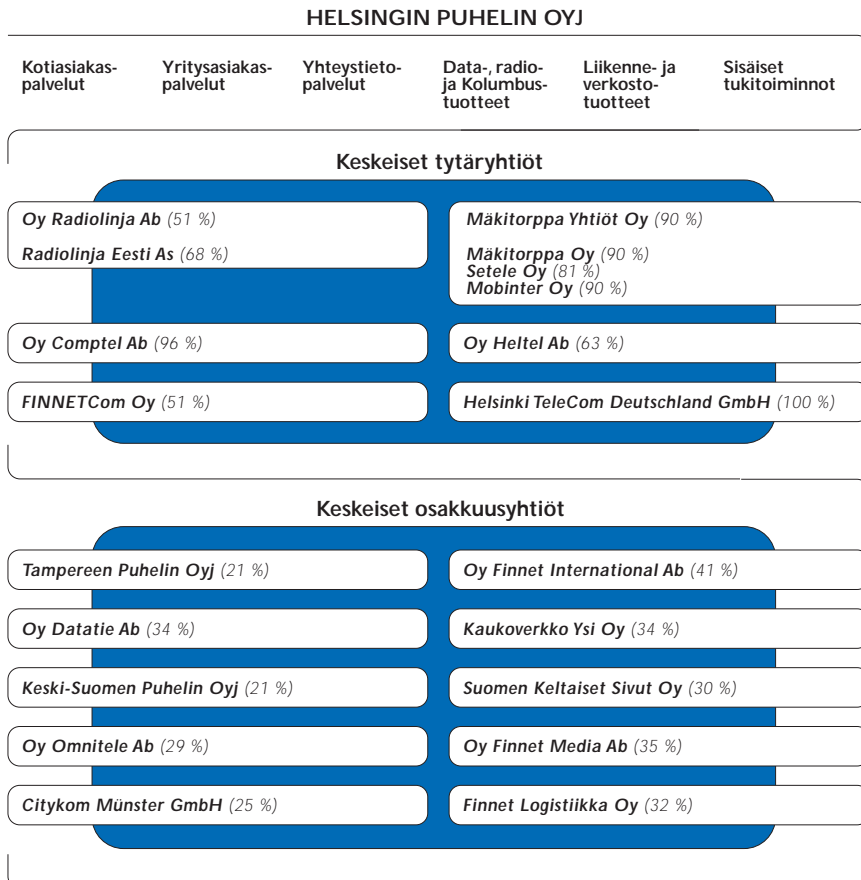
osuuskunta HPY omisti 68,8 % Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeista.

Helsingin Puhelin -konserni tuottaa ja tarjoaa tietoliikennepalveluja paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Konsernin ja sen osakkuusyhtiöiden palvelut kattavat lähipuhelut, kaukopuhelut, ulkomaanpuhelut, GSM-matkapuhelinpalvelut, datasiirron sekä yrityskohtaisten tietoliikennetarkaisujen suunnittelun ja toteutuksen.

Konsernirakenne

Helsingin Puhelin Oyj:n organisaatio jakautuu viiteen liiketoimintadivisioonaan. Ne ovat Kotiasiakaspalvelut, Yritysassiakaspalvelut, Yhteystietopalvelut, Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet ja Liikenne- ja verkostotuotteet.

4

Suluissa Helsingin Puhelin Oyj -konsernin omistusosuus a.o. yhtiöstä 31.12.1998. Omistusosuuksien muutokset 28.2.1999 mennessä: Oy Radiolinja Ab 67 %, Oy Comptel Ab 100 %, Oy Datatie Ab 45 %, Keski-Suomen Puhelin Oyj 23 %.

sekä Liikenne- ja verkostotuotteet, johon kuuluvat myös tutkimus ja tuotekehitys sekä kansainvälinen toiminta.

Helsingin Puhelin Oyj -konsernin muodostavat Helsingin Puhelin Oyj ja sen tytäryhtiöt, joista merkittävimmät ovat Oy Radiolinja Ab, Mäkitorppa Yhtiöt Oy, Oy Comptel Ab, Oy Heltel Ab, FINNETCom Oy ja Helsinki TeleCom Deutschland GmbH.

Lisäksi yhtiöllä on merkittäviä vähemmistöosuksia paikallista, valtakunnallista ja kansainvälistä tietoliikennettä hoitavista yrityksistä. Näistä osakkuusyhtiöistä merkittävimpiä ovat Tampereen Puhelin Oyj, Oy Datatie Ab, Kaukoverkko Ysi Oy, Keski-Suomen Puhelin Oyj, Oy Finnet International Ab ja Oy Omnitele Ab.

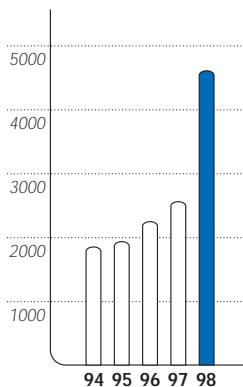
Avainluvut¹⁾

	1998	1997	Muutos
Liikevaihto, Mmk	4 666	2 566	82 %
Käyttökate, Mmk	1 137	702	62 %
Liikevoitto, Mmk	520	224	132 %
Voitto ennen satunnaiseriä, Mmk	477	188	154 %
Tutkimus ja tuotekehitys, Mmk	68	55	24 %
Osakkeiden ostot, Mmk	1 039	36	
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, Mmk	1 311	701	87 %
Omavaraisuusaste, %	59,6	59,6	-
Henkilöstö keskimäärin	4 589	3 814	

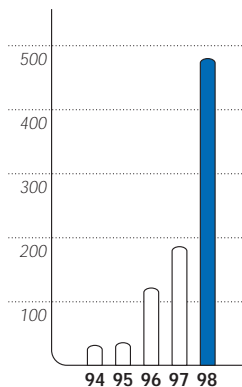
5

1) Suurista konsernirakenteen muutoksista johtuen vuoden 1998 avainluvut eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

Konsernin liikevaihto Mmk

Konsernin voitto ennen satunnaiseriä Mmk

Vuoden 1998 keskeisiä tapahtumia

Helsingin Puhelin Oyj ja Saksan teleliikennemarkkinoilla toimiva Mobilcom AG solmivat monivuotisen sopimuksen teknisestä yhteistyöstä ja konsultoinnista.

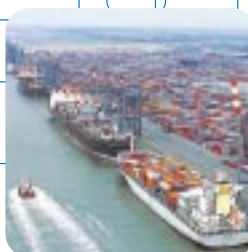
Neuvottelut Finnet Oyj:n perustamisesta lopetettiin 13.3.1998. Neuvotteluiden päättymisestä huolimatta Finnet-yhtiöiden yhteistoiminta jatkuu. Neuvottelujen päättymisen ei myöskään vaikuta paikallisten puhelin-yhtiöiden toimintaan.

Tampereen Puhelin Oyj:stä tuli Helsingin Puhelin Oyj:n osakkuusyhtiö. Omistusosuus oli vuoden lopussa 20,6 %.

Mäkitorppa Yhtiöt Oy ja Oy Radiolinja Ab ostivat Setele Oy:n koko osakekannan. Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n omistusosuus Setele Oy:stä on 62 % ja Oy Radiolinja Ab:n 38 %.

Helsingin Puhelin Oyj osti 25,1 % osuuden saksalaisen Citykom Münster GmbH:n osakekannasta.

6

Oy Radiolinja Ab:sta tuli Helsingin Puhelin Oyj:n tytäryhtiö 1.4.1998. Helsingin Puhelimen omistusosuus oli vuoden lopussa 51 % Oy Radiolinja Ab:n A-osakkeista.

FINNETCom Oy:stä tuli Helsingin Puhelin Oyj:n tytäryhtiö. Omistusosuus oli vuoden lopussa 51 %. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Oy Datatie Ab:sta kasvoi vuoden loppuun mennessä 34 %:iin.

Helsingin Puhelin Oyj korotti osakepääomaansa ja Helsingin Puhelinyhdistys myi omistamiaan Helsingin Puhelin Oyj:n E-osakkeita 5.-16.6.1998 toteutetussa osakeannissa ja osakkeiden myynnissä.

Helsingin Puhelimen liittymäpalvelut ja jäsenyys Puhelinosuuskunta HPY:ssä eriytettiin toisistaan 1.9.1998. Osuusliittymä muuttui Helsingin Puhelimen yleisliittymäksi.

Helsingin Puhelin Oyj teki esisopimuksen yhteistyöstä ja 25,1 % osuuden ostamisesta bremeniläisen Communications Netmanagement Bremen (CNB) -yhtiön osakekannasta.

Helsingin Puhelin Oyj osti 20,5 % Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakekannasta.

Rakennemuutos

Helsingin Puhelin Oyj:n pääomistaja Puhelin-osuuskunta HPY täsmensi 22.2.1999 hallintoelintensä päätösaikatauluja, joiden nojalla on tarkoitus toteuttaa jo aiemmin julkistetut konsernin rakennemuutokset. Puhelinosuuskunta HPY:n on määrä muuttua osakeyhtiöksi kesällä 1999, ja tämän osakeyhtiön ja Helsingin Puhelin Oyj:n sulautuminen toisiinsa ajoittuu kesään 2000.

Puhelinosuuskunta HPY:n hallitus tulee 9.4.1999 päättämään edustajistolle tehtävästä esityksestään, joka ensisijaisesti koskee osuuskunnan muuttamista osakeyhtiöksi. Edustajisto käsittelee asiaa ensimmäisen kerran kevätkokouksessaan 27.4.1999. Sääntöjen mukainen toinen käsittely on suunniteltu tapahtuvaksi edustajiston ylimääräisessä kokouksessa 11.5.1999. Puhelinosuuskunta HPY:n toimintaa jatkava osakeyhtiö olisi tällöin rekisteröitävissä kesällä 1999.

Osuuskunnan muuttuessa osakeyhtiöksi sen jäsenet saavat tietyn määrän uuden osakeyhtiön osakkeita kutakin osuustodistusta kohti. Määrä vahvistetaan edustajiston muun päätöksenteon yhteydessä huhtitoukokuussa 1999. Osakkeille on tarkoitus hakea noteeraus Helsingin Arvopaperipörssin päälistalla.

Puhelinosuuskunta HPY:n hallitus julkistaa omalta osaltaan osuuskunnan pohjalta syntyvän osakeyhtiön ja Helsingin Puhelin Oyj:n sulautumissuunnitelman periaatteet 27.4.1999. Sulautumissuunnitelma hyväksyttäisiin molempien yhtiöiden

hallituksissa kesän 1999 aikana ja esiteltäisiin molempien yhtiöiden ylimääräisten yhtiökokousten hyväksyttäväksi 27.9.1999.

Suunniteltu fuusio tapahtuisi kesäkuussa vuonna 2000 siten, että Helsingin Puhelin Oyj sulautuisi osuuskunnan pohjalta syntyneeseen osakeyhtiöön, jonka osakkeet noteerattaisiin Helsingin Arvopaperipörssin päälistalla. Helsingin Puhelin Oyj:n vähemmistöosakkaat saisivat tällöin omistamiensa Helsingin Puhelin Oyj:n E-osakkeiden tilalle vastaanottavan yhtiön osakkeita. Vaihtosuhte vahvistetaan sulautumissuunnitelman osana viimeistään kesällä 1999.

Näitä päätöksiä valmistelevana henkilönä ja samalla myös Helsingin Puhelin Oyj:n hallituksen puheenjohtajana totean,

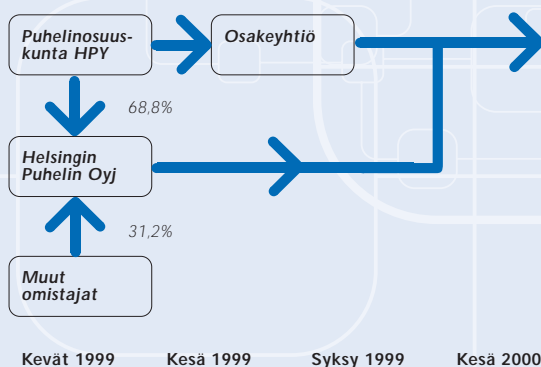
että em. järjestelyillä on tarkoitus saattaa päätökseen v. 1994 aloitettu konsernin rakennemuutosten sarja. Mainittuna vuonna liiketoiminta

yhtiöitettiin Helsingin Puhelimelle, silloisen Puhelin-yhdistyksen jäädessä emoyrityksen asemaan. Myöhempiä toimenpiteitä ovat olleet mm. Helsingin Puhelimen osakkeen pörssinoteeraus v. 1997 sekä Oy Radio-linja Ab:n siirtyminen konserniyhtiöksi v. 1998. Helsingin Puhelin Oyj on myös hankkinut omistukseensa strategisina sijoituksina pidettävät osuudet Tamperen Puhelin Oyj:n ja Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakkeista. Näillä jatkossakin toteutettavilla toimenpiteillä Helsingin Puhelin hakee uusia synergioita, kilpailuetuja ja liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksia laajenevassa tietoliikenteen kentässä.

JOHDONMUKAISESTI
ETENEVÄ RAKENNEMUUTOS
VAHVISTAA KONSERNIN
KILPAILUKYKYÄ

Hallituksen puheenjohtaja,
pääjohtaja Kurt Nordman

OSUUSKUNNASTA OSAKEYHTIÖ JA SULAUTUMINEN

Toimitusjohtajan katsaus

Vuodesta 1998 tuli Helsingin Puhelimelle kasvun vuosi sanan kaikissa merkityksissä. Vuoden alussa, kun pitkät neuvottelut Finnet-yhtiön omistusratkaisuista päättyivät umpikujaan, määriteltiin Helsingin Puhelin Oyj:lle uudet tavoitteet markkinoiden edellyttämän nopean kasvun ja tuloskehityksen turvaamiseksi. Näissä tavoitteissa rakennettiin toimintamalli, joka käytännössä tarkoitti Helsingin Puhelimen suoran omistuksen kasvattamista liiketoiminnan kannalta keskeisissä suomalaisissa operaattoriyhtiöissä. Näistä tärkeimpinä toteutuivat Radiolinjan, Tampereen Puhelimen, Keski-Suomen Puhelimen ja Datatien osakkeiden hankinnat.

Valitun strategian ydin on teknisistä välineistä riippumattomien, tietoyhteiskunnan kaikkia palveluja tukevien liittymärajoitusten ja järjestelmien rakentaminen asiakkaillemme. Asiakkaitamme ovat ensisijaisesti sekä kuluttaja- että yritys- ja yhteisöasiakkaat Suomessa.

Valittu strategia ja siihen liittyvät toimenpiteet on otettu vastaan hyvin. Selvä osoitus siitä on yhtiön

vuoden 1998 aikana vahvasti kasvanut markkina-arvo Helsingin Arvopaperipörssissä, ja toisaalta liiketoiminnan menestyksenä näkynyt asiakkaiden luottamus Helsingin Puhelin Oyj:n palveluihin.

Huolimatta siitä, että huomio on kiinnittynyt kotimaiseen markkinakenttään, menestyksestä ja kasvua on saavutettu myös kansainvälisissä toimin-

noissa. Näistä omalla alueellaan näyttävä on ollut tytäryhtiö Comptelin viennin yli 150 prosentin kasvu, veturina MDS-ohjelmistotuote. Mäkitorppa Yhtiöt -konserni on kasvattanut kotimaan lisäksi toimintaansa lähialueilla, ja Radiolinja Eesti on vakiinnuttanut asemansa operaattorina Virossa.

Tulevaisuuden kannalta ehkä kuitenkin vuoden merkittävin avaus kansainvälisissä toiminnoissa toteutui Saksassa, jossa viime vuosien aikana konsultointiprojektien kautta hankittu osaaminen Saksan city carrier -markkinoista johti ensimmäiseen strategiseen osakkuuteen sikkäläisessä operaattoriyhtiössä. Perusteena oli Helsingin Puhelimen markkina- ja tekniikkaosaamisen hyväksikäyttö uudessa ympäristössä ja näin suomalaisen osapuolen avulla aikaansaatava partneriyhtiön arvonnousu.

Konsernin liikevaihto kasvoi 1998 yli 80 prosenttia ja nousi 4,7 miljardiin markkaan. Merkittävin yksittäinen tekijä oli Radiolinjan siirtyminen huhtikuun alusta konserniyhtiöksi. Sen rooli konsernissa on kattava räjähdysmäisesti kasvava mobiilirajapinta tietoverkkoihin. Tässä tehtävässä Radiolinja on onnistunut erinomaisesti: se on kasvattanut markkinaosuuttaan ja oli tilaajamäärän nettokasvulla mitaten markkinoiden ykkönen. Radiolinja on onnistunut luomaan itsestään vahvan brandin, jota leimaa innovatiivisuus ja edelläkävijäisyys. Tärkeää osaa tässä menestyksessä on näytellyt voimakas jakelutien laajentaminen katutasen myymälöihin. Mäkitorppa-konsernin Setelehankinta on osa tätä toimintamallia.

Muutosten tuulet ovat puhaltaneet ajoittain rajustikin yhtiön markkinakentässä ja toimintaympäristössä. Eri syistä voidaan kirjata useitakin todellisia epäjatkuvuuskohtia, joissa kehitys jo sinänsä maailman dynaamisimmalla teollisuudenalalla on saanut uuden suunnan. Helsingin Puhelimen kannalta vaikuttavimmat sisäiset seikat ovat liittyneet omistusrakenteiden muutokseen. Käytännössä yhtiön omistus tuli 100-prosenttisesti avoimeksi syksyllä 1998, kun Puhelinosuuskunta HPY:n osuustodistus listattiin Helsingin Arvopaperipörssin pre-listalle. Sama omistuksen avoimuus Tampereella ja Keski-Suomessa johti myös erittäin positiivisesti vastaanotettuun sikkäläisten puhelinyhtiöiden osakkeiden hankintaan.

8

RAKENNAMME ASIAKKAILLEMME TEKNISISTÄ VÄLINEISTÄ RIIPPUMATTOMAT JA TIEYOYHTEISKUNNAN KAIKKIA PALVELUJA HYÖDYNTÄVÄT JÄRJESTELMÄT JA LIITTYMÄRAJAPINNAT

Suurina ulkoisina muutoksina on kirjattava sekä internet-teknologian volyyymeissa tapahtunut läpimurto että matkapuhelinten määrän kasvu yli kriittisen massan myös kuluttajamarkkinoilla. Kasvua on osoittanut myös pörssissä noteerattu E-osakkeemekin. Vuoden 1997 syksyllä toteutetun PlusAnnin yhteydessä asetettu 85 markan merkintähinta ja kesällä 1998 osakeannin ja -myynnin yhteydessä määriteltä 215 markan osakekohtainen hinta on noussut 300 markan tasolle ollen korkeimmillaan jopa yli 370 markkaa. Yhtiömme markkina-arvon kasvu onkin ollut Helsingin Arvo-paperipörssin nopeimpia. Kun kaikki yhtiömme osakkeet on tamikuussa 1999 muunnettu E-osakkeiksi, olemme nyt Suomen seitsemänneksi suurin pörssi-yhtiö markkina-arvolla mitattuna.

Juuri tällä hetkellä elämme aikoja, jolloin talouden yleiset ennusteet ennakoivat hitaampaa kasvua. Tämä heijastunee aikanaan myös tietoliikennealaan ja Helsingin Puhelimen liiketoimintaan.

Yhtiömme osaamisen kasvuun sen ei kuitenkaan tarvitse heijastua. Konsernimme piirissä on perinteisesti annettu suuri arvo yksilöllisille taidoille riippumatta siitä tehtävästä, missä itse kukin toimii. Menneen vuoden aikana henkilökohtaisen osaamisen rinnalle on tuotu korostetusti ryhmäosaaminen. Helsingin Puhelimen tapa ja tahto -ohjelmassa painotetaan toimivien palveluketjujen merkitystä ja tuetaan oppimisen ja moniosaamisen yleistymistä organisaation eri osissa. Konsernin arvot on nostettu aktiivisesti esille. Asiakassuuntautuneisuus, vastuullisuus, edelläkävijäisyys ja kannattavuus varmistavat, että konsernin kilpailukyky on hyvä myös tulevaisuudessa. Laatu-palkintokriteerein toteutettu itsearviointi kohdentaa

kehityspanokset tehokkaimmin oikeisiin kohteisiin palvelutilanteiden ja tulosten kannalta.

Kulunee vuoden puolella välissä aloitettiin laaja sisäinen kehitysohjelma Leading Star Program, johon osallistuu yli 300 eri tehtävässä olevaa esimiestä. Uskon, että siitä syntyy myönteinen sisäinen kierre, joka on ehdoton edellytys pysyvään menestykseen. On välttämätöntä kyseenalaistaa jatkuvasti niitä panoksia, joita käynnistämäämme rakennemuutokseen sitoutuu, ja mitata niiden

vaikutuksia yhtiön perimmäisten tavoitteiden kannalta. Yhtiön johdon keskeinen tavoite on asiakkaiden luottamuksesta syntyvä liiketoiminnan menestys, joka yhtiön omistajien kohdalla tulostuu omistuksen arvon kasvuna. Tähän mennessä panokset ovat toimineet erinomaisesti ja asetetun tavoitteen mukaisesti, ja kuten uskon, samalla aikaansaaneet

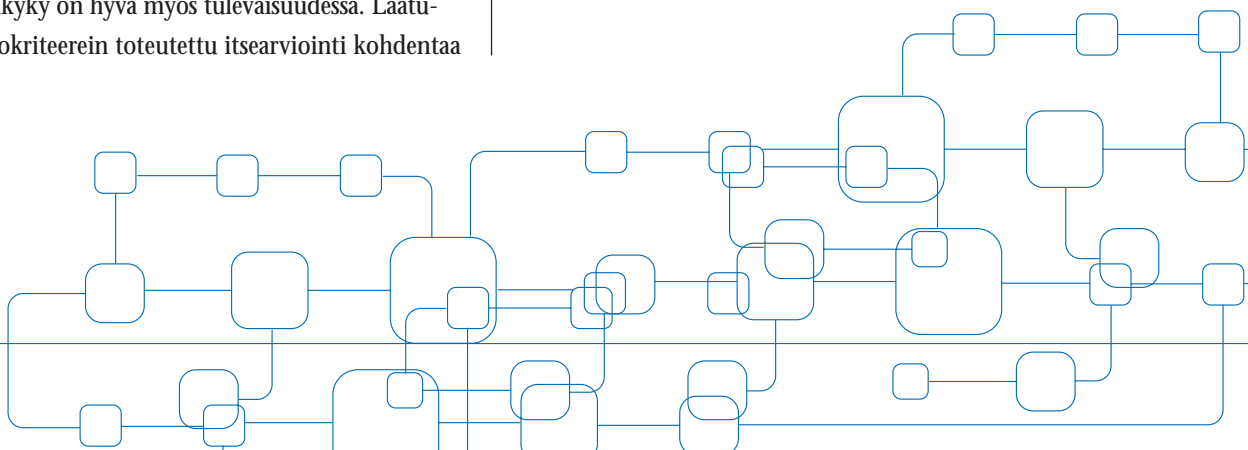
voimakkaan henkisen kasvun impulssin koko henkilökunnalle.

Lopuksi haluan todeta, että Helsingin Puhelimen ja sen henkilökunnan valmius ottaa vastaan muutokset ja hyödyntää niitä yhtiön ja sen omistajien eduksi on ollut hyvä. Tämä johtuu varmasti pitkälle niistä visioista, joiden luonti tapahtui jo vuonna 1994 yhtiöittämissä yhteydessä.

Kiitän asiakkaitamme ja henkilökuntaamme menestyksellisestä vuodesta 1998.

Matti Mattheiszen

ASIAKASSUUNTAUTUNEISUUS, VASTUULLISUUS, EDELLÄKÄVIJYYS JA KANNATTAVUUS VARMISTAVAT, ETTÄ KONSERNIN KILPAILUKYKY ON HYVÄ MYÖS TULEVAISUUDESSA.

Liiketoimintayksiköt

Yritysassiakaspalvelut

Yritysassiakaspalvelut-divisioona vastaa myynnistä, markkinoinnista ja teknisestä asiakaspalvelusta yritysasiakkaille ja on lisäksi kokonaisvastuussa yhtiön markkinointiviestinnästä. Tuotealueista divisioonan vastuulla ovat puhelinjärjestelmät ja videoneuvottelutuotteet. Tuote- ja palvelutarjonta kattaa Helsingin Puhelimen, sen tytäryhtiöiden ja muiden Finnet-yhtiöiden valikoimat.

Suuryritykset ja julkisen sektorin asiakkuudet on keskitetty nimettyihin toimialoihin, joissa toteutetaan asiakastarpeisiin räätälöityjä tietoliikennekokonaisuuksia. Toimialakonseptia sovelletaan julkishallinnon, kuntien, opetuksen ja kulttuurin sekä terveydenhuollon, teollisuuden, finanssin ja vakuutuksen, kaupan ja palveluiden sekä median sektoreilla.

Konserniyrityksiä ja monipisteasiakkaita Helsingin Puhelin palvelee valtakunnallisesti. Pk-sektorin yli 40 000 yrityksen potentiaalista suurimpia palveliaan toimialatyypillisesti; loppuosaa hoitaa Yrityslinja, joka kattaa call center -toiminnan, kenttämyynnin ja myymälätoiminnan. Forumin yritysmyymälän ja Konalan palvelupisteen lisäksi yritysasiakkaille tarjotaan tietoliikenne ratkaisuja uudentyypisessä

10

Kuvassa divisioonajohtajat vasemmalta oikealle. Yhteystietopalvelut: Jarmo Leiniö, Liikenne- ja verkostotuotteet: Jukka Alho, Kotiasiakaspalvelut: Raili Pohkola, Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet: Jarmo Kalm ja Yritysassiakaspalvelut: Matti Carpén.

HPY Corner-myyntipisteessä Lasipalatsissa. Teknisen asiakaspalvelun asennus-, huolto- ja ylläpitotoimintoista vastaavat Finnet Centerit.

Henkilöstömäärä: 685

Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet

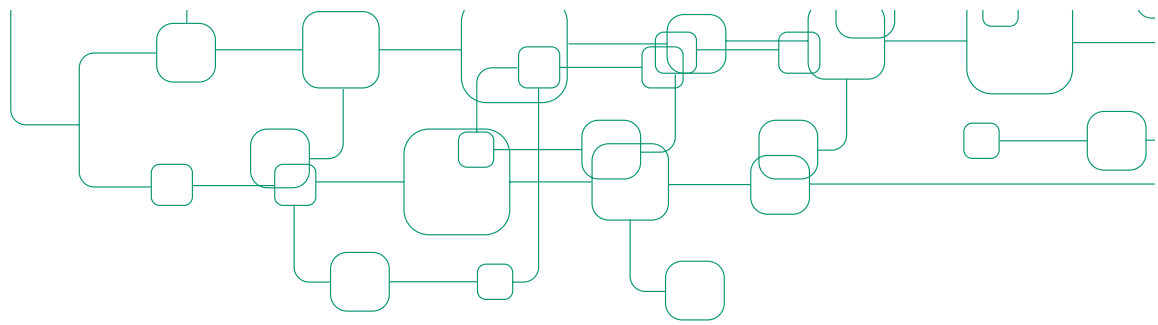
Divisioona jakaantuu kolmeen osaan. Datapalvelut vastaa lähinnä yrityksille suunnatuista tietojärjestelmä- ja verkkoratkaisuista, niiden asennuksesta ja ylläpidosta yhdessä osakkuusyhtiö Datatien kanssa. Kolumbus-tuotteet vastaa internet- ja muista tietoverkkopalveluista. Radiopalveluita harjoittavat Helsingin Puhelimen lisäksi tytäryhtiöt Radiolinja ja Mäkitorppa.

Datapalveluissa painopiste oli valtakunnallisesti toimivien yritysten toimipisteiden yhdistämisessä toisiinsa asiakaskohtaisin, räätälöidyin ratkaisuin. Siirtoverkon valvonnan merkitys on kasvanut entisestään, koska datasiirron luotettavuudesta on tullut kriittinen tekijä yhä useamman asiakasyrityksen liiketoiminnassa.

Mobiililiiketoiminnasta vastaavat pääasiassa konsernin tytäryhtiöt Radiolinja ja Mäkitorppa Yhtiöt. Pääosa divisioonan investoinneista kohdistui Radiolinjan GSM-verkkoon. Mäkitorpan pääliiketoiminta-alueet ovat vähittäismyymälätoiminta, tukkumyynti ja ulkomaantoiminta.

Kolumbus-palvelut on suunnattu sekä yritys- että

kotiasiakkaille. .fi-verkkotunnusten lukumäärällä mitaten Kolumbus on internet-yrittäjäliittymien markkinajohtaja. Myös kotiasiakasliittymissä Kolumbusella on merkittävä markkinaosuus.

Henkilöstömäärä: 500

Kotiasiakaspalvelut

Kotiasiakaspalvelut-divisioona vastaa Helsingin Puhelimen tuotteiden ja palveluiden myynnistä ja markkinoinnista kotiasiakkaille sekä tähän liittyvästä asiakaspalvelusta, asennuksista ja huollosta. Toiminta on organisoitu kahteen osastoon: Myynti ja markkinointi ja Tekninen asiakaspalvelu.

Myynnin jakelukanavana toimivat seitsemän pääkaupunkiseudulla sijaitsevaa myymälää ja marraskuussa 1998 internetissä avattu web-myymäla. Neljä asiakaspalveluryhmää hoitaa asiakkaiden tilauksia ja tiedusteluja maksuttomassa palvelunumerossa 0800-9-5001. Korkeavuorenkadun myymälään perustettiin syyskuussa palvelupiste, joka hoitaa keskitetysti HPY:n osuustodistusten rekisteröinnin ja palvelee myös puhelimitse pörssivälittäjiä.

Teknisessä asiakaspalvelussa toimii kuusi asennus- ja huoltotiimiä, joista viisi vastaa kiinteän verkon liittymien ja Koti-ISDN:n asennuksista ja huollosta. Yksi tiimi palvelee sisäjohtoverkkojen huolto- ja ylläpitotehtävissä.

Erillisenä liiketoiminta-alueena divisioonaan kuuluu yleisöpuhelinpalveluista vastaava osasto. Vuoden lopussa Helsingin Puhelimella oli pääkaupunkiseudulla noin 3 000 yleisöpuhelinta, joista lähes puolet toimii puhelu- ja luottokorteilla.

Henkilöstömäärä: 415

Liikenne- ja verkostotuotteet

Liikenne- ja verkostotuotteet -divisioona vastaa yhtiön puhelinliiketoiminnasta ja televerkkoliiketoiminnasta. Perustan tähän muodostavat pääkaupunkiseudun kattava runkokaapeliverkko, siihen liittyvät muut tiedonsiirtoverkot sekä keskuskeskukset ja keskittimet ohjelmistoinen.

Divisioona kehittää ja ylläpitää tätä teknistä

platformia siten, että se tarjoaa yhtiön eri liiketoimintoille hyvät mahdollisuudet nykyisten ja uusien tietoliikennepalvelujen tuottamiseen ja markkinointiin. Helsingin Puhelimen liiketoiminta Saksassa, Oy Finnet International Ab ja kaukopuheluliiketoiminta ovat divisioonan vastuulla.

Divisioonaan kuuluva Tutkimuskeskus harjoittaa edistysellistä tutkimus- ja kehitystoimintaa muun muassa kansainvälisten EU- ja Eurescom -projektien sekä kansallisten Tekes-projektien yhteydessä. Pääkaupunkiseudulla Tutkimuskeskus on yhteistyössä korkeakoulujen kanssa.

Henkilöstömäärä: 1 099

Yhteystietopalvelut

Yhteystietopalvelut-divisioona tarjoaa ja kehittää palveluja, jotka perustuvat asiakkaiden antamiin puhelinnumero-, nimi-, osoite- ja muihin yhteystietoihin. Päätuotteita ovat 118-numeropalvelu, Helsingin ja lähialueiden puhelinluettelo, internetissä toimiva sähköinen hakemisto NumeroNetti sekä yrityksille tarjottavat yhteyspalvelut. 118-numeropalvelu on valtakunnallinen, myös matkapuhelinnumerot kattava palvelu.

Luetteloissa päätuote on kolmiosainen Helsingin ja lähialueiden puhelinluettelo, joka keväällä 1998 julkaistiin ensi kertaa yhdessä Soneran kanssa. Paikallisia OmaOsa-luetteloita julkaistiin viisi. Sähköistä NumeroNettiä ryhdyttiin julkaisemaan alkuvuodesta yhdessä muiden Finnet-yhtiöiden kanssa; tämä valtakunnallinen hakemisto kattaa myös matkapuhelinnumerot.

Yhteyspalveluiden kohderyhmänä ovat yritysasiakkaat, joille tarjotaan call center -palvelua, vaihdepäivystystä, puhelinneuvotteluja ja välittäjäpalveluja.

Henkilöstövahvuus henkilötyövuosiksi muutettuna: 430

Toimintakatsaus

Strategiset panostusalueet

Yleispalvelut

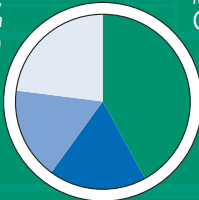
Matkapuhelinliiketoiminta

Yrityspalvelut

Konsernin liikevaihdon jakauma

(pro forma -liikevaihto v. 1998 5,1 mrd. mk,
sisältää Radiolinjan ja Setelen koko vuoden myynnin)

Telepäätteiden myynti,
asennus ja muu toiminta
(23 %)

Verkostopalvelut,
luettelot ja
muut palvelut
(17 %)

Kiinteän verkon
puhelinpalvelut
(18 %)

Matkapuhelinpalvelut
(42 %)

Strategiset panostusalueet

Helsingin Puhelin Oyj -konserni toimii liiketoiminta-alueella, jonka keskeinen sisältö on tiedon ja elämysten välittäminen sähköisesti. Tähän liittyen konserni tuottaa muun muassa internet- ja informaatioteknologiaan liittyviä palveluja ja yhteystietopalveluja. Kehityksen kulkiessa kohti eri liiketoimintojen yhdentymistä konsernin osa-alueiden raja-aitoja madalletaan. Näin konsernilla on valmius muuttaa joustavasti liiketoiminnan sisältömäärittelyjä.

Konsernin keskeiset panostusalueet ovat

- yleispalvelut (access)
- matkapuhelinliiketoiminta (mobiili)
- yrityspalvelut (verkottuminen)
- televerkkopalvelut (platform) ja niihin liittyvä informaatioteknologia

Kaikilla keskeisillä panostusalueilla jakeluteitä kehitetään voimakkaasti.

Konserni toimii kolmella maantieteellisellä tasolla: paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Paikallinen toiminta kattaa pääkaupunkiseudulla tarjottavat kiinteän verkon yleispalvelut. Konsernin valtakunnallisia liiketoimintoja ovat muun muassa suurasiakasmyynti, mobiililiiketoiminta ja siihen kuuluva jakelu sekä data- ja internet-palvelut.

Konsernin kaikilla panostusalueilla internet, laajakaistainen tiedonvälitys sekä tietoliikenne-, tietotekniikka- ja mediatoimialojen yhdentyminen muuttavat voimakkaasti liiketoimintaympäristöä.

Internet-protokollasta on tullut verkottumisen hallitseva teknologia, jota konserni hyödyntää useissa liiketoiminnoissaan. Laajakaistaisuus mahdollistaa yhä laajemman palveluvalikoiman tarjoamisen niin kiinteissä kuin mobiileissakin liittymissä ja lisää siten tietoliikenteen osuutta palvelutuotannossa. Toimi-

alojen yhdentymisen edellyttää konsernilta valmiutta yhteistyöhön sekä sisältöä tuottavien että tietotekniikasta vastaavien kumppaniensa kanssa. Se edellyttää myös valmiutta määrittellä joustavasti oman liiketoiminnan rajaukset.

Konserni kansainvälistyy niillä liiketoiminnan alueilla, joilla sillä on riittävän vahvaa omaa osaamista. Kansainvälistyminen merkitsee konsernille osaamisen jalostamista uudessa kilpailutilanteessa sekä samalla kasvun ja kannattavuuden turvaamista pitkällä aikavälillä.

Helsingin Puhelin Oyj -konserni on tietoliikenteen täyden palvelun talo, missä asiakas voi tehdä kaikki hankinnat yhdellä kertaa one-stop-shopping-periaatteen mukaisesti. Itse tuotettavien tuotteiden ja palvelujen määrä rajataan tarkasti harkiten. Ulkoa ostetaan sellaiset tuotteet, jotka eivät ole strategiaa tai joiden tuottaminen konsernissa ei ole kannattavaa.

Riittävän osaamisen varmistamiseksi ja uuden osaamisen kehittämiseksi konserni luo tarkoituksenmukaisia allianssi- ja yhteistyösuhteita.

Konsernin arvot ovat asiakassuuntautuneisuus, vastuullisuus, edelläkävijäisyys ja kannattavuus. Konserni haluaa olla edelläkävijä ja kehittää tietoliikenneinnovaatioita palvelutuotteiksi, jotka parantavat konsernin kannattavuutta ja asiakkaiden menestymistä omissa liiketoimissaan. Asiakkaiden tarpeet otetaan huomioon niin palveluissa kuin tuotekehityksessäkin, mistä on osoituksena muun muassa suurasiakkaiden toimialakohtaisten tietoliikennetuotteiden kehittäminen.

Konsernin tavoite on omistajien varallisuuden kasvattaminen pitkäjänteisellä ja kestäväällä tavalla.

Yleispalvelut ja multimedia

Tietoliikennemarkkinoiden yleinen kasvu ja alan sisällä meneillään olevat rakenteelliset muutokset näkyivät myös Helsingin Puhelin Oyj:n liittymä- ja puheluliiketoiminnassa kuluneen vuoden aikana. Matkapuhelinpenetraatio nousi 57 %:iin. Matkapuhelinliittymien määrä ylitti marraskuussa kiinteiden liittymien määrän. Internet-pohjainen liikenne jatkoi myös hyvin voimakasta kasvuaan ja internet-pohjaisten palvelujen kirjo laajeni merkittävästi.

Internet-osoitteiden penetraatio kohosi 11,2 %:iin, mikä merkitsee sitä, että Suomi on tältäkin osin maailman kärkimaa. Tietoverkkojen käyttöä tukee erittäin korkea PC-penetraatio. Tutkimusten mukaan 43 %:ssa kotitalouksista on tietokone. Kaikki em. tekijät vaikuttivat siihen, että Helsingin Puhelimen liikenne- ja liittymäliiketoiminnan kehitys oli myös kuluneen vuoden aikana myönteinen.

Yhtiön markkinaosuus kiinteän verkon paikallisliittymissä säilyi arviolta 90 %:ssa siitä huolimatta, että kilpailu erityisesti yritysasiakkaista ja pk-yrityksistä oli edelleen hyvin voimakasta. Markkinaosuus ulkomaan liikenteestä kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Kotimaan kaukopuhelutoiminnassa Finnet-yhtiöiden markkinaosuus säilyi aikaisemmalla, noin 56 %:n tasolla. Helsingin Puhelimen verkosta lähtevissä kotimaan kauko- ja ulkomaanpuheluissa markkinaosuudet olivat Finnet-yhtiöiden valtakunnallista tasoa hieman korkeammat.

Puhelinliikenne kasvoi kaikilla tavoin. Minuuteissa mitattuna kokonaisliikenne Helsingin Puhelimen verkossa kasvoi yhdellä prosentilla. Tulosta on pidettävä merkittävänä, sillä yhä suurempi osa paikallisesta puheliikenteestä soitetaan matkapuhelinverkoissa. Keskeinen syy paikallispuhelinliikenteen kasvusta aiheutuu internet-liikenteen hyvin voimakkaasta lisääntymisestä. Joulukuussa 1998 29 % yhtiön verkosta lähtevästä liikenteestä oli internet-liikennettä. Vastaava osuus joulukuussa 1997 oli 10 prosenttia tasolla.

Kiinteän verkon liikevaihto tilaajaa kohden kasvoi viime vuoteen nähden 11 %:lla, ja puheluliiketoiminnan kannattavuus parani.

ISDN:n myynnin kehitys on ollut hyvä

Aktiivisten asiakasliittymien määrä paikallisverkossa väheni hiukan. ISDN-liittymien kautta syntynyt kanavamäärä sen sijaan kaksinkertaistui vuoden aikana. Näin ollen kiinteän verkon kokonaiskanavamäärä oli vuoden 1998 joulukuussa runsaat 2 % suurempi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Pyrkiäkseen hyödyntämään asiakkaitensa kasvava mielenkiintoa internet-palveluja kohtaan yhtiö tuotti erityisesti koti-asiakkaille ja pk-yrityksille tarkoitetun ns. Superpaketin yhteistyössä PC SuperStore Oy:n kanssa.

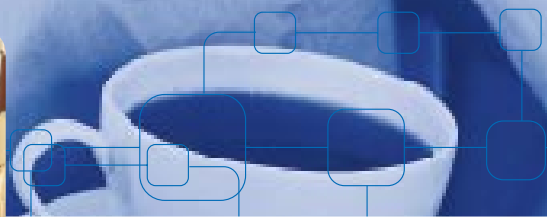
Se koostuu korkeatasoisesta PC:stä, tulostimesta, Koti-ISDN-liittymästä sekä Kolumbus-käyttöliittymästä. Paketin myynti alkoi elokuussa menestyksellisesti. Sen markkinointia tuki ratkaisevasti myös Kolumbus-palvelujen hinnoitteluun tehdyt muutokset.

Kolumbus-asiakkaiden lukumäärä on kasvanut vuoden aikana poikkeuksellisen voimakkaasti eli viisinkertaiseksi.

Kolumbusen markkinaosuus yritysasiakkaista on noussut noin 35 %:iin ja kotiasiakkaista noin 23 %:iin. Kilpailu internet-käyttöliittymien kesken on erittäin intensiivistä, koska yleisestikin voidaan todeta, että Internet Service Providerien kautta kulkeva liikenne tulee kasvamaan edelleen hyvin voimakkaasti.

Kuluneen vuoden osalta on todettavissa, että ISDN:n myynnin kehitys on ollut erittäin suotuisa. Samanaikaisesti asiakkaiden odotukset yhä nopeampien yhteyksien suuntaan kasvavat. Tähän liittyen Helsingin Puhelin on panostanut aktiivisesti mm. xDSL-liittymien kehitykseen tarkoituksenaan edelleen vauhdittaa kiinteän verkon piirissä tapahtuvan liiketoiminnan kasvua. Yhtiö panosti voimakkaasti ns. IP-teknologian tuomiseen perusteleverkkoon.

Helsingin Puhelin panosti myös vuonna 1998 televerkon kehittämiseen. Näin luotiin hyvät valmiudet koti-ISDN-liittymäkannan voimakkaalle kasvulle ja laajakaistaisten sekä nopeiden yhteyksien luomiseen yritys- ja kotiasiakkaiden tarpeisiin. Kotiasiakkaat hoitavat pankkiasioitaan entistä enemmän ISDN-liittymien avulla.

Keskeisenä osana multimedia-palvelujen hyödyntämisessä tietoliikenneverkkojen kautta Helsingin Puhelin on osallistunut aktiivisesti useisiin kehityshankkeisiin IP-pohjaisten ratkaisujen saattamiseksi kaupallisen toiminnan piiriin, alkuvaiheessa erityisesti yritysten verkottumispalvelujen yhteydessä. Helsingin Puhelin on jatkossakin yksi maailman kehittyneimmistä operaattoreista IP-tekniikan soveltamisessa kiinteään verkkoon ja matkapuhelinpalveluihin. Sähköisen kaupankäynnin ja muun asioinnin osalta Helsingin Puhelin on osallistunut sekä kotimaisiin että kansainvälisiin kehitys- ja pilottihankkeisiin.

Yhtiö lanseerasi vuoden 1998 alussa GSM 1800 -tekniikkaan perustuvan Citypuhelimien. Verkko kattoi pääkaupunkiseudun, ja itse ratkaisu oli tarkoitettu erityisesti alueella liikkuvien kotiasiakkaiden ja pk-yritysten tarpeisiin. Citypuhelimia myytiin yli 10 000 kappaletta, mutta myyntiä hidasti vuoden loppupuolelle ajoittunut voimakas GSM-matkapuhelinten myynnin kasvu.

Liittymäpalveluissa tapahtui vuoden aikana merkittäviä muutoksia, jotka heijastuivat myönteisesti myös konsernin liiketoimintaan. Helsingin Puhelin-yhdistys muuttui 10.6.1998 Puhelinosuuskunta HPY:ksi ja ilmoitti samalla, että osuuskunnan jäsenyys oli tarkoitus erottaa Helsingin Puhelimen liittymäpalveluista 1.9.1998 lukien. Tämän ilmoituksen ja muutoksen seurauksena osuustodistusten ja liittymien kauppa vapailta markkinoilla lisääntyi hetkellisesti hyvin voimakkaasti. Osuuskunnan jäsenmäärä aleni elokuun loppuun mennessä noin 365 000:een, kun se oli vuoden alussa noin 415 000. Yli 40 000 aktiivisessa käytössä ollut osuusliittymää vaihtui alkuvuoden aikana käyttöliittymäksi, jonka kuukausimaksu oli 80,30 markkaa. Osuusliittymän korvasi 1.9.1998 alkaen perusliittymä, jonka kuukausimaksuksi yhtiö vahvisti 65 markkaa, kun osuusliittymän vastaava maksu oli ollut 35,20 markkaa.

Voidaan myös todeta, että Puhelinosuuskunta HPY haki sittemmin osuustodistukselleen noteerausta Helsingin Arvopaperipörssin pre-listalla. Noteeraus alkoi lokakuussa 1998.

Yhteistyötä alueellisten puhelinyhtiöiden kanssa myös omistus pohjaisesti

Helsingin Puhelimen strategiaa access-liiketoiminnassa tukivat vuoden aikana myös toimenpiteet omistukseen perustuvan yhteistyön aloittamiseksi kahden merkittävän alueellisen puhelinyhtiön kanssa. Konsernin omistukseen hankittiin kevään aikana yli 20 %:n omistusosuudet sekä Tampereen Puhelin Oyj:stä että Keski-Suomen Puhelin Oyj:stä. Omistuksellisen suhteen rinnalla yhtiöiden kesken on aloitettu tavoitteellinen yhteistyö kaikkia osapuolia palvelevien synergioiden löytämiseksi tietoliikenteen eri osaluonteilta. Yhteistyön katsotaan mahdollistavan jopa toimialarationalisointiin liittyvien ratkaisujen toteuttamisen ottaen huomioon kunkin yhtiön erityiset vahvuusalueet alalla.

Teleyritysten välisestä paikallisjohtojen vuokraus-toiminnasta on tullut vakiintunut käytäntö ja liiketoiminta. Helsingin Puhelimen muille operaattoreille vuokraamien yhteyksien määrä oli kasvanut vuoden loppuun mennessä lähes 6 000 kappaleeseen, missä on kasvua edellisestä vuodesta lähes 30 %.

Syksyn aikana Helsingin Puhelin Oyj ja Sonera Oyj tekivät sopimuksen yhdysliikennejärjestelmän kehittämiseksi sekä yhdysliikennemaksujen määrätymisen perusteista. Sopimuksen täytäntöönpano siirtyi kuitenkin liikenneministeriön päätöksellä toukokuun alkuun 1999.

Yleispalvelujen ja multimedia-liiketoiminnan näkymät ovat konsernin kannalta varsin myönteiset. Tekniset valmiudet menestyä kilpailussa ovat hyvät. On kuitenkin otettava huomioon, että kiristyvän kilpailun lisäksi liiketoiminnan riskejä saattaa syntyä ulkoisista tekijöistä, kuten erilaisista viranomaisratkaisuksista ja muista vastaavista päätöksistä. Tällaiset saattavat liittyä esimerkiksi yhdysliikenne- ja verkkovierailujärjestelyihin taikka muutoin kilpailuviranomaisten toistaiseksi ennakoimattomiin ratkaisuihin.

Matkapuhelinliiketoiminta

Suomessa myytiin vuoden 1998 aikana ennätysmäärä matkapuhelinliittymiä. Liikenneministeriön mukaan maassamme oli vuoden lopussa 2,97 miljoonaa matkapuhelinta. Matkapuhelintiheys nousi 57 prosenttiin, mikä on korkein maailmassa ja merkitsee, että matkapuhelinliittymien määrä ohitti Suomessa lankaverkkoliittymien määrän.

Helsingin Puhelin on koko 90-luvun panostanut voimakkaasti matkapuhelintoimintaan. Se oli keskeinen vaikuttaja maailman ensimmäisen GSM-operaattorin, Oy Radiolinja Ab:n toiminnan käynnistämässä ja toimi sittemmin määrätietoisesti yhtiön matkapuhelinverkon rakentamiseksi.

Pitkäjänteiset panostukset tuottivat tulosta vuonna 1998. Radiolinjan siirtyminen Helsingin Puhelimen tytäryhtiöksi ja matkapuhelinmarkkinan voimakas kasvu heijastuivat myönteisesti konsernin tulokseen. Matkapuhelinliiketoiminta nousi vuoden 1998 aikana konsernin suurimmaksi liiketoiminta-alueeksi.

Konserni osallistui sekä operaattori- että jakelutoimintaan tytäryhtiöidensä kautta. Radiolinja kasvatti vuoden aikana liittymämääränsä 75 prosentilla ja päätyi lähelle miljoonan liittymän rajaa. Konserniin kuuluva Mäkitorppa Yhtiöt Oy puolestaan vahvisti asemaansa maan suurimpana matkapuhelinten jakelukanavana ostettuaan elokuussa yhdessä Radiolinjan kanssa matkapuhelinten myyntiin erikoistuneen Setele Oy:n.

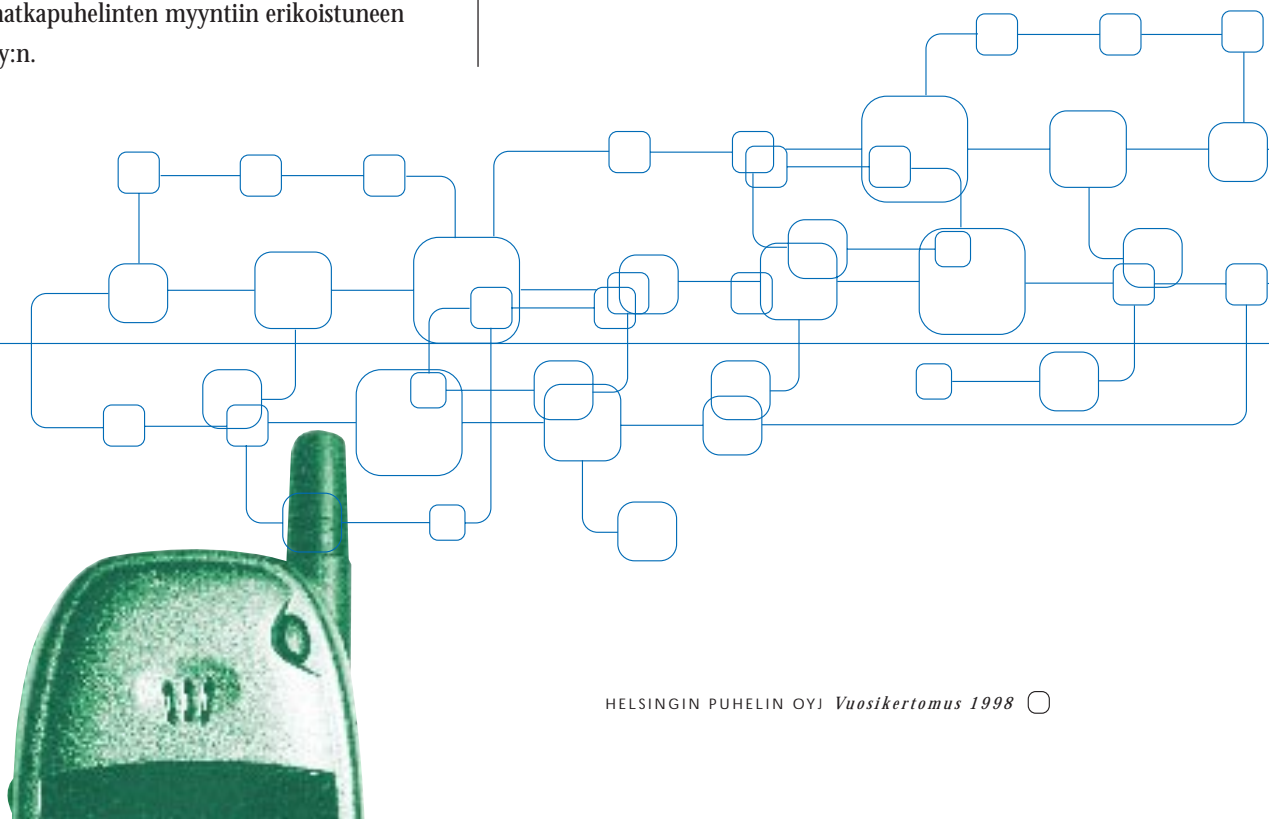
Radiolinja konsernin tytäryhtiöksi

Konsernin matkapuhelinliiketoiminnan kannalta merkittävä strateginen ratkaisu toteutettiin huhtikuussa, jolloin Helsingin Puhelin Oyj hankki enemmistön Radiolinjan osakkeista ja äänivallasta.

Vuoden 1998 alussa Helsingin Puhelin omisti Radiolinjan A-osakkeista 46,2 %. Radiolinjan yhtiökokouksessa 1.4.1998 Helsingin Puhelin ilmoitti, että se oli halukas hankkimaan Radiolinjan osake-enemmistön, todeten samalla käynnistäneensä tähän tähtäviä neuvotteluja Radiolinjan muiden omistajien kanssa.

Huhtikuun aikana Helsingin Puhelin osti Radiolinjan A-osakkeita yhteensä 1 273 kpl. Kauppojen jälkeen Helsingin Puhelimen omistus Radiolinjasta kohosi yli 50 %:in, mikä merkitsi sitä, että maan toisesta valtakunnallisesta GSM-operaattorista oli tullut konsernin tytäryhtiö.

Marraskuussa Helsingin Puhelin ilmoitti valmiuksistaan lisätä omistusosuuttaan Radiolinjassa. Se tarjoutui ostamaan yhtiön A-osakkeita kiinteään hintaan 250 000 markkaa/osake, mikä vastasi keväällä tehtyjen osakekauppojen enimmäistasoa. Myyntihalukkuudesta pyydettiin ilmoittamaan 11.12.98 mennessä. Samassa yhteydessä Helsingin Puhelin ilmoitti periaatteellisesta valmiudestaan

myötävaikuttaa siihen, että Radiolinjan yhtiöjärjestykseen sisältyvät lunastus- ja suostumuslausekkeet kumotaan.

Määräaikaan mennessä myyntihalukkuudestaan ilmoitti vähemmistöomistajien määrä, joka vastasi noin yhdeksää prosenttia Radiolinjan A-osakekannasta. Konkreettiset neuvottelut osakekauppojen toteuttamisesta käynnistettiin välittömästi.

Tammikuussa 1999 Helsingin Puhelin ilmoitti jatkavansa Radiolinjan A-osakkeiden hankintaa 29.1.1999 saakka, aiemmin ilmoitetulla osakekohtaisella hinnalla 250 000 mk, ja tähtäävänsä omistususuutensa nostamiseen kahteen kolmasosaan Radiolinjan A-osakekannasta. Tähän on mahdollista päästä, kun yhtiö allekirjoitti lisähankintojen toteuttamistapaa ja -ehtoja koskevan neuvottelupöytäkirjan yhteensä 28 puhelinyhtiötä edustavan neuvotteluryhmän kanssa. Varsinaiset kaupat on määrä toteuttaa 23.4.1999 mennessä.

Radiolinja kasvoi voimakkaasti

Radiolinjan GSM-liittymien määrä kasvoi vuoden 1998 aikana edelleen voimakkaasti. Vuoden lopussa liittymien määrä yhtiön verkossa oli noin 981 000 (562 000). Radiolinja-konsernin liittymämäärä oli vuoden lopussa noin 1 032 000 (590 000). Määrään sisältyvät konsernin tytäryhtiön, Radiolinja Eesti AS:n verkossa olevat GSM-liittymät Virossa.

Vuoden 1998 aikana Radiolinjan verkossa välitettiin puheliikennettä lähes kaksi kertaa ja tekstiviestiliikennettä noin kuusi kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Radiolinja-konsernin liikevaihto vuonna 1998 oli 2 147 miljoonaa markkaa (1 226 Mmk). Se kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 75 % (90 %). Oy Radiolinja Ab:n liikevaihto vuonna 1998 oli 2 088 miljoonaa markkaa (1 190 Mmk). Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 75 % (133 %).

Radiolinja-konsernin liikevoitto oli 240 miljoonaa markkaa (102 Mmk).

Oy Radiolinja Ab:n liikevoitto oli 249 miljoonaa markkaa (99 Mmk). Konsernin tulos ennen veroja oli 224 miljoonaa markkaa (100 Mmk). Oy Radiolinja Ab:n tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 245 miljoonaa markkaa (100 Mmk).

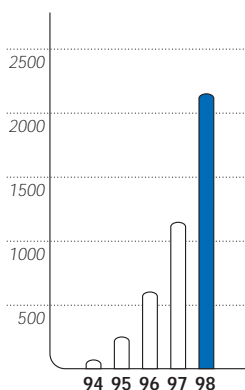
Radiolinjan Virossa toimivan tytäryhtiön, Radiolinja Eesti AS:n liikevaihto kasvoi 62 %. Liikevaihto oli 173 miljoonaa Viron kruunua (107 miljoonaa Viron kruunua). Radiolinja Eestin liittymien määrä oli vuoden lopussa 51 000 (28 000). Radiolinja Eestin jakeluketjua laajennettiin vuoden 1998 aikana.

Investoinnit Radiolinjan valtakunnalliseen kaksitaajuusverkkoon olivat yhteensä noin 910 miljoonaa markkaa. Investoinnit Radiolinjan GSM-verkkoon kasvoivat 30 % edelliseen

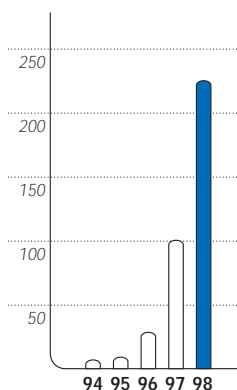

18

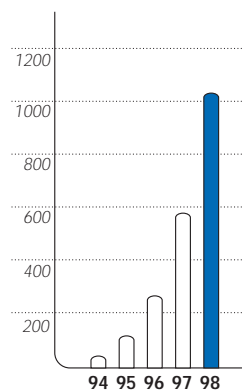
Radiolinja-konsernin liikevaihto Mmk

Radiolinja-konsernin voitto ennen satunnaiseriä Mmk

Radiolinjan liittymämäärän kehitys 1000 kpl

Matkapuhelinliiketoiminta nousi vuonna 1998 Helsingin Puhelin Oyj -konsernin suurimmaksi liiketoiminta-alueeksi. Radiolinjasta tuli huhtikuussa Helsingin Puhelimen tytäryhtiö ja Setele Oy liitettiin konserniin elokuussa.

20

vuoteen verrattuna. Kaksitaajuusverkkoa täydennettiin pääkaupunkiseudun lisäksi Oulussa, Salossa ja Tampereella. Varmistaakseen GSM-tilaajamäärän kasvun myös tulevaisuudessa Radiolinja teki Nokian kanssa 800 miljoonan markan ja Siemensin kanssa 400 miljoonan markan runkosopimuksen GSM-järjestelmätoimituksista.

Radiolinja-konsernin palveluksessa oli vuoden 1998 lopussa 682 henkilöä (411 henkilöä) ja emoyhtiön palveluksessa 603 henkilöä (352 henkilöä).

Mäkitorppalla merkittäviä laajennuksia

Mäkitorppa Yhtiöt -konserni kasvoi strategiansa mukaisesti huomattavasti alan keskimääräistä kasvua enemmän. Vuoden aikana konserni toimitti yhteensä noin 300 000 matkapuhelinta, mikä oli lähes kaksinkertainen määrä edeltävään vuoteen verrattuna. Radiolinjan GSM-liittymien myynti kasvoi 232 % vuoden 1997 luvuista.

Mäkitorppa Yhtiöiden Mäkitorppa- ja Setele-myymäketjut erottuvat toisistaan jakelubrändeiltaan, tuotevalikoimiltaan ja kauppapaikkastrategioiltaan. Myymäläketjuihin avattiin vuoden 1998 aikana Suomessa yhteensä 17 uutta myymälää.

Mäkitorppa Yhtiöt -konsernin liikevaihto vuonna 1998 oli 512 miljoonaa markkaa (299 Mmk). Kasvua edellisestä vuodesta oli 71 % (38 %). Kasvuun vaikuttivat merkittävimmin markkinoiden kasvu, uusien myymälöiden perustaminen ja Setele Oy:n osakekannan ostaminen yhdessä Oy Radiolinja Ab:n kanssa.

Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n omistusosuus Setelen osakekannasta on 62 %. Ulkomaan liiketoiminnan ja viennin osuus liikevaihdosta oli yli 200 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisestä vuodesta oli yli 30 %.

Mäkitorppa Yhtiöt -konsernin liikevoitto oli 11 miljoonaa markkaa (13 Mmk). Liikevoiton pieneneminen johtui uusista investoinneista aiheutuneista poistoista, jotka olivat yhteensä noin seitse-

män miljoonaa markkaa, sekä ulkomaantoimintojen kurssitappioista. Myös elokuussa toteutettu Setelen yritysosto pienensi tilikauden liikevoittoa noin viisi miljoonaa markkaa. Konsernin tulos ennen veroja oli viisi miljoonaa markkaa (13 Mmk)

Vuoden 1998 aikana investoinnit olivat yhteensä noin 93 miljoonaa markkaa, mihin sisältyvät käyttöomaisuusinvestoinnit, uusien myymälöiden perustaminen, yritysosto ja Saksan tytäryhtiön perustaminen.

Vuoden 1998 lopussa Mäkitorppa Yhtiöllä oli yhteensä 70 toimipistettä, joista 12 sijaitsee ulkomailla; toimipisteistä 10 on franchise-myymlöitä. Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 341 henkilöä (116 henkilöä).

Mäkitorppa Yhtiöt -konserni toimii Suomessa nyt kahdella myyntiketjulla, jotka erottuvat toisistaan jakelubrändeiltään, tuotevalikoimiltaan ja kauppapaikkastrategioiltaan. Mäkitorppa-ketjuun avattiin tilikauden aikana Suomessa 12 uutta myymälää. Seteleen avattiin syksyn kuluessa viisi uutta toimipistettä. Tämän lisäksi ulkomaanliiketoimintaa hoitava tytäryhtiö Mobinter Oy perusti Viroon kuusi Mäkitorppa-nimellä ja -konseptilla toimivaa myymälää.

Tulevaisuuden näkymät

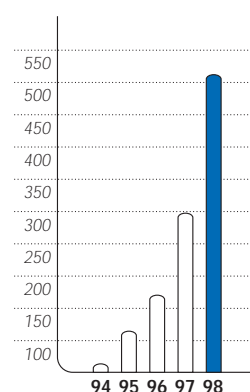
Matkapuhelinalan kehitys jatkuu voimakkaana Suomessa myös vuonna 1999. Vaikka matkapuhelinten määrä on jo huomattavan korkea, se nousee edelleen. Uusia käyttäjiä tulee lisää ja samaan aikaan entiset käyttäjät ryhtyvät hankkimaan itselleen useampia matkapuhelimia. Kasvava käyttäjämäärä ja uudet GSM-pohjaiset palvelut lisäävät liikennettä GSM-verkoissa.

Suomi on ensimmäisiä maita Euroopassa, missä on alettu valmistautua ns. kolmannen sukupolven matkapuhelimien tuloon. Näillä UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) -puhelimilla voi käyttää multimedia- ja internet-palveluja ja vastaanottaa liikkuvaa kuvaa.

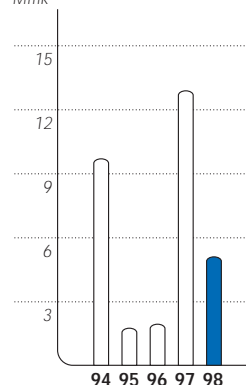
Liikenneministeriö kartoitti tammikuussa 1999 kiinnostusta UMTS-toimilupia kohtaan. Tällöin Radiolinja ilmoitti hakevansa UMTS-verkon valtakunnallista toimilupaa. Helsingin Puhelin puolestaan teki ilmoituksen, jossa se totesi, että mikäli liikenneministeriö tulee myöntämään myös alueellisia toimilupia, Helsingin Puhelin on omalta osaltaan sellaisesta kiinnostunut. Matkaviestintä uudella UMTS-tekniikalla alkaa viimeistään vuonna 2002.

21

Mäkitorppa-konsernin liikevaihto Mmk

Mäkitorppa-konsernin voitto ennen satunnaisia Mmk

Yrityspalvelut

Yritysten toimintaympäristöön vaikutti vuonna 1998 merkittävästi tietoliikenneteknologian ja -palvelujen nopea kehitys, joka näkyi muun muassa langattomuuden läpimurtona, älyverkkopalveluiden monipuolistumisena ja internet-pohjaisissa palveluissa; joillakin alueilla tämä kehitys jopa muutti liiketoimintojen luonnetta. Yrityksille olikin entistä tärkeämpää pysyä tietoliikenteen kehityksessä ajan tasalla ja löytää liiketoimintansa kannalta järkevät ratkaisut omaan käyttöön.

Helsingin Puhelin -konserni kehitti toimintaansa voidakseen tarjota yritysasiakkaille näiden haluamat tietoliikennepalvelut räätälöityinä yhdestä paikasta ja kerralla niin paikallisella, valtakunnallisella kuin globaalillakin tasolla. Saman periaatteen mukaisesti Helsingin Puhelimelle vahvistui vuoden aikana järjestelmäintegraattorin rooli: yhtiö vastaa asiakkaalle, että sen kautta tilattu palvelukokonaisuus on yhtenäinen ja toimiva.

Asema markkinoilla

Erittäin kilpaillussa yritysasiakassegmentissä Helsingin Puhelin saavutti vahvimman markkina-aseman kunta-, media-, finanssi- ja vakuutustoimialoilla. Yhtiö toteutti laajoja asiakaskohtaisia tietoliikenneratkaisuja myös teollisuuden, kaupan ja palveluiden sekä terveydenhuollon toimialoilla. Toteutukset perustuvat valtaosin langattomuuteen, älyverkkokratkaisuihin, nopeaan datasiirtoon, ISDN:ään ja internetiin.

Pk-sektorin rooli tietoliikenteen hyödyntäjänä korostui yleisen talouskasvun vauhdittaessa markkinoita. Kysynnälle oli tunnusomaista kasvaville tuotteille ja palvelualueille – langattomuuteen, internetiin ja datasiirtoon – panostaminen.

Teknisen asiakaspalvelun asennus-, huolto- ja ylläpitotoiminnoista vastaavien Finnet Centereiden jatkuva maanlaajuinen asiakasratkaisujen palvelutasoseuranta on parantanut selvästi yritysasiakkaiden tietoliikennesovellusten laatua. Finnet Center -toi-

mintamallaan kehittämisessä on tunnistettu after sales -toimintojen merkityksen korostuminen laajoissa asiakaskohtaisissa ratkaisuisa.

FINNETCom Oy:n siirtyminen Helsingin Puhelimen tytäryhtiöksi ja matkapuhelinten sekä verkkoliittymien tarjontaan erikoistuneen Setele Oy:n osto konserniin vahvistivat selvästi Helsingin Puhelimen markkina-asemaa yritysasiakkaiden asiakassegmentissä.

Tampereen Puhelimen siirtyminen Helsingin Puhelin Oyj -konsernin osakkuusyhtiöksi ja lisääntyvä yhteistyö Keski-Suomen Puhelimen kanssa avaavat uusia mahdollisuuksia yritysasiakkaiden palvelujen kehittämisessä.

Avainsana verkottuminen

Tunnusomainen piirre yritysten – Helsingin Puhelin mukaan luettuna – tietoliikenneratkaisuille oli verkottuminen ja siihen liittyvät verkstopalvelut, joiden merkitys tulee edelleen kasvamaan 2000-luvulle siirryttäessä.

Verkottumisen perustana on Helsingin Puhelimen perusinfrastruktuuri eli pääkaupunkiseudun kattava kiinteä digitaalinen televerkko, valtakunnalliset ja kansainväliset yhteydet Finnet-yhtiöiden kautta sekä Radiolinjan GSM-verkko. Niiden luomalle pohjalle Helsingin Puhelin on rakentanut yleisiä verkstopalveluja, kuten yritysten vaihdeverkot, LanLink ja Diana 050.

Asiakaskohtaisesti verkottumista on toteutettu sekä yritysten sisällä että yritysten välillä. Tyypillinen sisäinen asiakasratkaisu on Helnet, noin 300 Helsingin kaupungin kiinteistöä yhdistävä tietoliikenneverkko, jonka toisen vaiheen Helsingin Puhelin rakensi kesän aikana. Verkko mahdollistaa suorat ja nopeat yhteydet kaupungin toimipisteiden välillä.

Julkissektorin valtakunnalliseen verkottumiseen liittyi oikeusministeriön ja Helsingin Puhelimen lokakuussa allekirjoittama sopimus. Sen perusteella Helsingin Puhelin jatkaa oikeusministeriön hallinnonalan valtakunnallisten puhelin- ja atk-tietoliiken-

Helsingin Puhelimen verkostopalvelut perustuvat pääkaupunkiseudun kattavaan kiinteään digitaaliseen verkkoon, Finnet-yhtiöiden valtakunnallisiin ja kansainvälisiin yhteyksiin sekä Radiolinjan GSM-verkkoon.

neratkaisujen toimittajana. Helsingin Puhelin toimitti korkeakouluja ja yliopistoja yhdistävän Funet-verkon kansainväliset yhteydet Helsingin ja Tukholman välille pohjoismaisia yliopistoja edustavalle NordUnetille; yhteydet otettiin käyttöön elokuussa. Julkishallinnossa ja kuntasektorilla käynnistettiin useita verkkopalveluhankkeita, jälkimmäisestä esimerkkeinä Järvenpään ja Keravan kanssa tehdyt sopimukset.

Verkottuminen eteni myös teollisuudessa. Esimerkki mittavasta sisäisestä verkottumISRatkaisusta oli suomalaisten ABB-yhtiöiden tekemä sopimus, jonka mukaan yhtiöitä palveleva tietojärjestelmäympäristö siirretään Suomen IBM:n ja Helsingin Puhelimen hoidettavaksi. Käytännössä IBM vastaa ABB:n tietotekniikasta ja Helsingin Puhelin tietoliikennepalveluista yhteistyössä paikallisten Finnet-yhtiöiden kanssa.

Suomen Postin tarvitsemat laajat valtakunnalliset etäyhteydet toteutetaan Helsingin Puhelimen tietoturvallisella Verkko Duuni -konseptilla. Helsingin Puhelimen yhteistyökumppaneina tässä toteutuksessa ovat Finnet-yhtiöt ja FINNETCom Oy.

Call center -ratkaisut nousivat yhdeksi panostusalueeksi asiakasyrityksissä. Älyverkot yhdistettyinä kehittyneisiin call center -toteutuksiin mahdollista-

vat joustavan ja kustannustehokkaan asiakaspalvelun puhelimitse, sähköpostitse ja internet-yhteyksin.

Sähköinen kaupankäynti

Verkkokauppa on markkinoille tuotujen palvelusovellusten myötä selkeästi käynnistymässä. Sovellukset mahdollistavat yrityskohtaisesti räätälöidyn ja yrityksen muihin tietojärjestelmiin integroidun

kauppapaikan käyttöönoton.

Sähköisen kaupankäynnin hankkeista esimerkkinä on Helsingin Puhelimen ja IBM:n yhteistyössä toimittama Finnkinon Sarjalippujen sähköinen kauppapaikka.

Tietoyhteiskunta

Helsingin Puhelin on ollut vahvasti mukana rakentamassa suomalaista tietoyhteiskuntaa osallistumalla

laajoihin hankkeisiin, joissa viranomaisten ja yritysten palvelumaailma tarjotaan muun muassa sähköisinä asioimispalveluina yksittäisten kansalaisten käyttöön.

Esimerkkinä vuonna 1998 käyttöön otetuista tietoyhteiskunnan käytännön sovelluksista on Helsingin Puhelimen Kolumbus-palveluilla toteutettu julkishallinnon hakemistopalvelu (Julha).

Liiketoiminta ulkomailla

Helsingin Puhelin Oyj -konsernin kansainvälinen toiminta on laajentunut nopeasti. Telemarkkinoiden vapautuminen vaatii osaavia yhteistyökumppaneita myös uusissa ulkomaisissa tietoliikennehankkeissa. Helsingin Puhelimen toiminta ulkomailla perustuu kilpailuilla kotimarkkinoilla hankittuun osaamiseen.

Saksassa kolme vuotta toiminut Helsingin Puhelimen tytäryhtiö Helsinki TeleCom Deutschland on vakiinnuttanut asemansa paikallisten kaupunkikohtaisten teleoperaattoreiden konsulttina. Yhtiö on toteuttanut jo 40 konsultointiprojektia 30 kaupunkikohtaisen teleoperaattorin kanssa.

Helsingin Puhelin Oyj laajensi toimintaansa Saksassa myös yhteistyösopimuksilla ja yritysostoilla. Solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti Helsingin Puhelin vastaa Saksassa Mobilcom AG:n kauko-verkon laajentamisesta ja laajentumiseen liittyvistä kehityshankkeista. Ensimmäinen suora sijoitus saksalaiseen teleoperaattoritoimintaan oli 25,1 prosentin osuuden ostaminen Citykom Münster GmbH:sta. Vuoden lopulla allekirjoitettiin aiesopimus yhteistyöstä ja 25,1 prosentin osuuden ostamisesta bremeniläisestä Communications Netmanagement Bremen (CNB) -yhtiöstä. Helsingin Puhelimen tavoitteena on luoda Saksaan yhteistyöyritysten verkko, johon osallistuminen lisää kaikkien osapuolten kilpailukykyä.

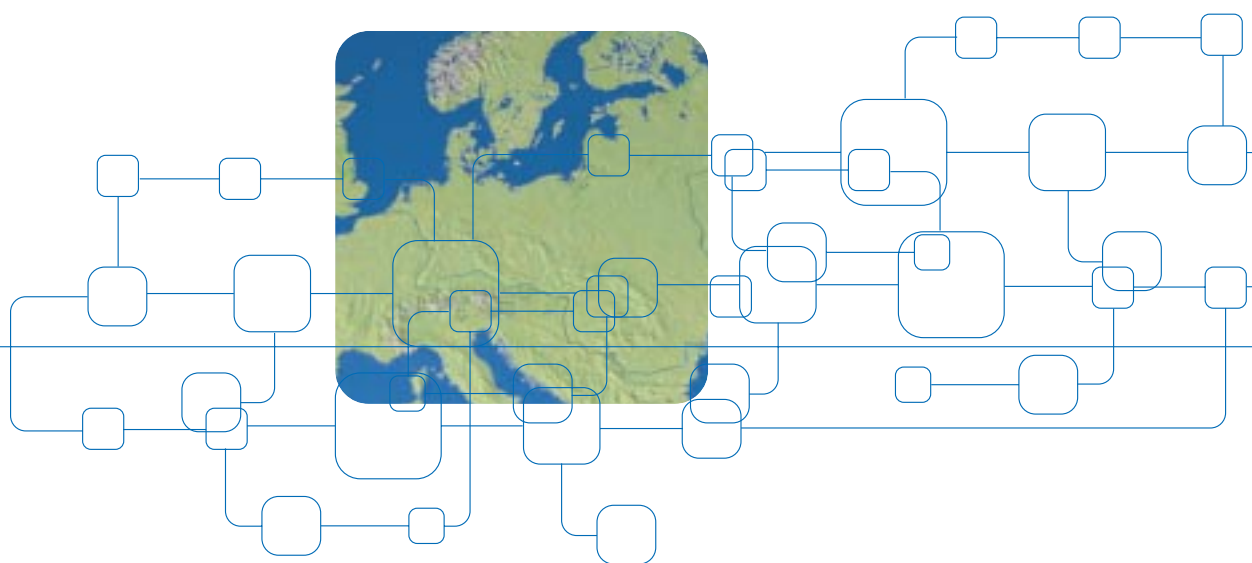
Tytäryhtiöidensä kautta Helsingin Puhelin Oyj:n kansainvälinen toiminta on maailmanlaajuisista. Radiolinja- ja Mäkitorppa -konsernit laajensivat vuoden 1998 aikana myymäläverkkojaan Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Mäkitorppa Yhtiöt perusti tytäryhtiön Düsseldorfin Saksaan. Mäkitorppa GmbH avaa myymälät keväällä 1999 Berliinissä ja Düsseldorfissa. Mäkitorpan tytäryhtiö Mobinter Oy perusti tytäryhtiön Kiovaan Ukrainaan.

Oy Comptel Ab laajensi vientiään voimakkaasti vuoden 1998 aikana. Comptelin MDS-tuotteet saavuttivat maailmanlaajuisesti selvän markkinojohtajan aseman. MDS-toimituksia on tehty tähän mennessä yhteensä 80 yli 30 maahan ja kaikkiin maanosiin.

Osakkuusyhtiöiden kautta toiminta laajeni mm. Virossa, Latviassa, Liettuassa, Ruotsissa ja Alankomaissa. Finnet International -konserni vahvisti asemaansa Viron datasiirtomarkkinoilla ja perusti tytäryhtiön Ruotsiin tehostaakseen datapalvelujen tarjoamista Ruotsin markkinoilla. Omnitele Oy:n päämarkkina-alue on Eurooppa.

Helsingin Puhelimen asiantuntijavienti kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Se sisälsi mm. vaativia hankkeita ulkomaisissa GSM-verkoissa.

25

Helsingin Puhelimen Tutkimuskeskus

Tietoliikenneverkot ja -palvelut kehittyvät nopeasti maailmanlaajuisesti ja erityisesti Suomessa. Kansainväliset tilastot osoittavat, että Suomi on yksi niistä maista, joissa internet-palveluja käytetään aktiivisimmin ja väkilukuun suhteutettuna Suomessa on eniten matkapuhelimia maailmassa. Maamme kehittynyt tietoliikenneympäristö on hyvä perusta Helsingin Puhelimen edistykselliselle tutkimus- ja kehitystoiminnalle.

Vuonna 1998 Helsingin Puhelin panosti erityisesti kansainvälisiin EU- ja Eurescom-projekteihin sekä kansallisiin Tekes-projekteihin. Viime vuoden alussa tutkimuskeskus aloitti Finnet-yhtiöiden tutkimuksen osaamiskeskuksena. Tutkimustoimintaa laajennettiin USA:han. Helsingin Puhelimen tutkija osallistui World Wide Web -konsortion internet-kehitystyöhön MIT:ssä (Massachusetts Institute of Technology) Bostonissa. Pääkaupunkiseudulla jatkettiin yhteistyön kehittämistä korkeakoulujen kanssa mm. avaamalla toimitilat Innopolissa Otaniemessä, Teknillisen korkeakoulun läheisyydessä.

Helsingin Puhelimen tehokkaasta panostuksesta tutkimukseen on osoituksena Helsinki Arena 2000,

virtuaalinen Helsingin laajakaista- ja tietoverkko-kehityshanke. Hanke sai merkittävän kansainvälisen tunnustuksen Financial Times -lehden järjestämässä Global Telecoms Awards -kilpailussa.

Tutkimuskeskus on ollut mukana useissa asiakaspalvelun ja tuoteyksiköiden tutkimus- ja kehityshankkeissa. Eri toimialojen myyntityössä on voitu käyttää hyväksi kansainvälisiä ja kansallisia tutkimusprojekteja.

Suomessa vuonna 2000 alkavan digitaalisen televisiotoiminnan tutkimus- ja kehityshankkeisiin lisättiin voimavaroja viime vuoden aikana. Todennäköisesti digitaalista jakeluverkkoa voidaan käyttää myös

erilaisten tietoverkkopalvelujen jakelukanavana puhelin- ja matkapuhelinverkkojen rinnalla.

Helsingin Puhelin laajensi yhteistyötään Arcus Software Oy:n kanssa ja hankki helmikuussa 1999 merkittävän omistuksen yhtiöstä. Tavoitteena on IP-tekniikan syvällisempi hallinta, hyödyntäminen ja palvelujen tuotantokyky.

Keskeiset tytäryhtiöt

Oy Radiolinja Ab (Varsinainen toimintakatsaus sivulla 17)

Radiolinja-konserni muodostuu emoyhtiö Oy Radiolinja Ab:sta ja tytäryhtiöistä: Radiolinja Eesti AS (omistusosuus 55 %), Radiolinja Latvija (100 %), Globalstar Finland Oy (51 %) ja osakkuusyhtiöistä Mäkitorppa Yhtiöt Oy (20 %) ja Setele Oy (38 %).

Hallituksen muodostavat varatoimitusjohtaja Jarmo Kalm, puheenjohtaja, toimitusjohtaja Veikko Naire, toimitusjohtaja Erkki Ripatti, johtaja Jukka Ruuska, konsernihallituksen jäsen Jouko Tuunainen ja johtaja Jorma Varis. Toimitusjohtajana toimii Pertti Malva.

Vuosi 1998	
Liikevaihto	2 147 Mmk
Liikevoitto	240 Mmk
Investoinnit	620 Mmk
Henkilöstö	682 henkilöä
Liittymämäärä	1 032 000 kpl <small>(sisältää myös Radiolinja Eesti AS:n liittymät, 51 000 kpl)</small>

Mäkitorppa Yhtiöt Oy (Varsinainen toimintakatsaus sivulla 20)

Mäkitorppa Yhtiöt -konserni muodostuu tytäryhtiöistä Mäkitorppa Oy (omistusosuus 100 %), Setele Holding Oy (62 %), Mobinter Oy (100 %) ja Mäkitorppa GmbH (100 %).

Hallituksen muodostavat varatoimitusjohtaja Jarmo Kalm, puheenjohtaja, johtaja Matti Carpen, kehittämisjohtaja Pasi Lehmus, toimitusjohtaja Pertti Malva ja johtaja Jukka Ruuska. Toimitusjohtajana toimii Kimmo Manni.

Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n myymäläverkossa on Mäkitorpan toimipisteitä 40 kpl, Setelen toimipisteitä 22 kpl ja Mobinterin toimipisteitä 11 kpl.

Vuosi 1998	
Liikevaihto	512 Mmk
Liikevoitto	11 Mmk
Investoinnit	93 Mmk
Henkilöstö	341 henkilöä

Oy Comptel Ab

Oy Comptel Ab:n liiketoiminta muodostuu tele- ja tietoliikennealueelle suunnatusta, asiakaskohtaisesta tietojärjestelmien kehitystyöstä, valmisohjelmistojen myynnistä ja niiden ylläpidosta. Yhtiö perustettiin vuonna 1986 silloisen Helsingin Puhelinyhdistyksen ulkoistaessa oman tietojenkäsittely-yksikkönsä. Comptel on edelleen Helsingin Puhelimen liiketoiminnan keskeisten tietojärjestelmien toimittaja.

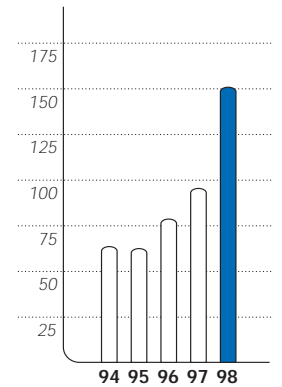
Teletekniikan voimakas kehitys ja alan liberalisointi vaikuttivat edelleen erittäin myönteisesti yhtiön toimintaan. Yhtiön liikevaihto vuonna 1998 oli 152 miljoonaa markkaa (98 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 55 %.

Yhtiön liikevoitto oli 29 miljoonaa markkaa (15 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 265 henkilöä (204 henkilöä). Helsingin Puhelin omisti Comptelista 96 %.

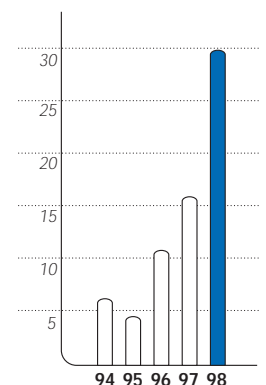
Vuoden 1998 aikana vientitoiminta laajeni maailmanlaajuisesti. Toimituksia tehtiin kaikkiin maanosiin. Syyskuussa avattiin Comptelin edustusto Kuala Lumpurissa Malesiassa, palvelemaan Aasian alueen asiakkaita ja yhteistyökumppaneita. Mediation Device Solutions (MDS) -tuotteet saatettiin toimimaan myös IBM:n laitealustalla.

Kotimaassa Comptel keskittyi toiminnassaan MDS-toimitusten lisäksi emoyhtiö Helsingin Puhelin Oyj:n uusille palveluille tarkoitettujen atk-järjestelmien kehitystyöhön sekä valtakunnallisten asiakkaiden laskutusjärjestelmien kehittämiseen. Lisäksi vuosi 2000 ja euroon liittyvät projektit työllistivät merkittävästi. Organisaatiota kehitettiin mm. perustamalla teknologia- ja tuotekehitysryhmä sekä panostamalla voimakkaasti henkilökönnön koulutukseen.

Comptelin liikevaihto Mmk

Comptelin voitto ennen satunnaiseriä Mmk

Comptelin lähtötilanne vuodelle 1999 on erittäin hyvä. Tilauskanta vuoden vaihteessa oli yli 90 miljoonaa markkaa. Vuoden 1998 loppupuolella solmittiin useita uusia MDS-sopimuksia. Tämänhetkisten näkymien valossa näyttää siltä, että liikevaihto kasvaa yhä ja kannattavuus pysyy hyvänä. Kumppanitoiminnan kehittämistä jatketaan edelleen. Kehitystyö on jo käynnistetty, jotta MDS-tuotteet saadaan toimimaan myös Sunin laitealustalla. Näin MDS-tuoteperheen laiteriippumattomuus kasvaa entisestään ja jakelukanavat laajenevat.

Helmikuun 1. päivänä 1999 allekirjoitetulla sopimuksella Comptelista ja Helsingin Puhelin Oyj:stä tuli Arcus Software Oy:n osakkaita yhteensä 35 %:n omistusosuudella.

Huolimatta tietotekniikka-alan työvoimapulasta Comptel on saanut palvelukseensa pätevää henkilöstöä paremmin kuin ala keskimäärin. Henkilöstön määrää lisätään edelleen. Toimitusjohtajana toimii Heikki Tetri.

Oy Heltel Ab

Oy Heltel Ab keskittyy pääasiassa Finnet-yhtiöiden tietoliikenne- ja tietojenkäsittelytuotteiden sekä niiden lisäarvopalvelujen etsintään, tuotteistamiseen, maahantuontiin ja markkinointiin.

Heltel toimii tietoliikenne-, tietoverkko- ja työasemasektoreilla sekä niiden kanssa läheisessä synergiassa olevilla tuotealueilla. Yhtiö tekee yhteistyötä useiden maailman johtavien tietoliikenne- ja internet-teknologian kehittäjien ja valmistajien kanssa.

Heltelin liikevaihto vuonna 1998 oli 204 miljoonaa markkaa (170 Mmk). Se kasvoi edellisestä vuodesta 20 % (34 %). Liikevoitto oli 19 miljoonaa markkaa (10 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli 89 % (131 %). Voitto ennen satunnaiseriä oli 18 miljoonaa markkaa (9 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 40 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Heltelistä on 63 %.

Vuodelle 1998 oli leimallista voimakas huolto-, ylläpito-, koulutus- ja muiden lisäarvopalvelujen jatkokehitys ja markkinointi. Merkittäviä panostuk-

sia osaamisen vahvistamiseksi tehtiin myös internet-teknologian eri osa-alueilla. Toimitusjohtajana toimii Erkki Harju.

FINNETCom Oy

FINNETCom Oy toimii palveluoperaattorina valtakunnallisille yritysasiakkaille suunnatuissa palveluissa, vastaa eräiden valtakunnallisten puhelutuotteiden tuotteistamisesta sekä laskutus- ja raportointijärjestelmien kehittämisestä.

FINNETCom korotti osakepääomaansa toukuussa ja toteutti suunnatun osakeannin Helsingin Puhelin Oyj:lle ja Kaukoverkko Ysi Oy:lle. Osakeannin jälkeen Helsingin Puhelin Oyj omistaa FINNETCom Oy:stä 51 % ja Kaukoverkko Ysi Oy 49 %.

FINNETCom Oy:n liikevaihto vuonna 1998 oli 42 miljoonaa markkaa (43 Mmk). Tilikauden tulos oli -12 miljoonaa markkaa (-5 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 34 henkilöä.

Toimitusjohtajana toimi Pekka Eloholma.

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH on Helsingin Puhelimen Saksassa toimiva Competence Center, joka tarjoaa konsulttipalveluja alueellisille kaupunkiope-
raattoreille teknisessä toteutuksessa, tuotekehityksessä ja markkinoinnissa. Yhtiö toimii Helsingin Puhelimesta Saksan telemarkkinoiden asiantuntijana sekä osallistuu Helsingin Puhelimen toiminnan ja pääomaisijoittamisen suunnitteluun ja kehittämiseen Saksassa. Vuoden 1998 aikana yhtiö valmisteli Helsingin Puhelin Oyj:n ja Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n toimintojen laajentumista Saksan markkinoille.

Vuosi 1998 oli yhtiön kolmas toimintavuosi. Yhtiön liikevaihto oli 12 miljoonaa markkaa (5 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli 119 %. Yhtiön tulos ennen veroja oli 0,8 miljoonaa markkaa (-0,5 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 16 henkilöä (14 henkilöä). Helsingin Puhelimen omistusosuus yhtiöstä on 100 %. Toimitusjohtajana toimii Olli Oksanen.

Keskeiset osakkuusyhtiöt

Tampereen Puhelin Oyj

Tampereen Puhelin Oyj (TPO) on Suomen toiseksi suurin alueellinen, yksityinen puhelinyhtiö. TPO toimii verkko-operaattorina kolmentoista kunnan alueella Pirkanmaalla ja palveluoperaattorina koko maassa. Tampereen Puhelin Oyj -konserni käsittää emoyhtiö Tampereen Puhelin Oyj:n ja Tampereen Tietoverkko Oy:n, josta emoyhtiö omistaa 60 %. TPO omistaa lisäksi 20 % tv-lähetystoimintaa harjoittavasta Skycom Oy:stä sekä vähemmistöosuuksia valtakunnallista ja kansainvälistä tietoliikennettä harjoittavista yrityksistä. Tampereen Puhelin Oyj omistaa tietoliikenneverkon, jossa on noin 167 300 puhelinliittymää.

Konsernin liikevaihto oli 551 miljoonaa markkaa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 14 %. Konsernin liikevoitto oli 105 miljoonaa markkaa. Se kasvoi edellisvuodesta 55 %. Konsernin voitto ennen satunnaiseriä ja veroja oli 111 miljoonaa markkaa. Tilikauden aikana konsernin palveluksessa oli 810 henkilöä. Lukumäärään sisältyvät harjoittelijat ja sijaiset.

Tampereen Puhelin Oyj:n asema markkinoilla pysyi vakaana ja markkinaosuudet pysyivät lähes muuttumattomina. TPO saavutti kotitalouksien internet-liikenteestä Pirkanmaalla noin 30 % markkinaosuuden. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus TPO:sta on 21 %.

Oy Finnet International Ab

Finnet International -konserni tarjoaa tietoliikennepalveluja Suomessa ja lähialueilla. Kotimaassa päätuotteita ovat 999-ulkomaanpuhelut koti- ja yritysasiakkaille sekä datapalvelut yritys- ja operaattori-asiakkaille.

Finnet International -konsernin liikevaihto vuonna 1998 oli 355 miljoonaa markkaa (307 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 16 % (31 %). Voitto ennen satunnaiseriä oli 67 miljoonaa markkaa (57 Mmk). Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 56 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Finnet Internationalista oli

vuoden 1998 lopussa 41 %.

Finnet Internationalin tytäryhtiö Unineti Andmeside AS vahvisti asemiaan Viron datasiirto-markkinoilla. Kansainvälisten datapalvelujen tarjoamista Ruotsin markkinoilla tehostettiin perustamalla Ruotsiin tytäryhtiö LNS Kommunikation AB. Vuoden 1999 ensimmäisinä kuukausina ulkomaanpuhelutoimintaan on lyönyt leimansa kova hintakilpailu, minkä uskotaan heijastuvan myös Finnet Internationalin kannattavuuteen.

Oy Datatie Ab

Oy Datatie Ab vastaa Finnet-yhtiöiden valtakunnallisten Datatie- ja Kolumbus EDI -palvelujen kehittämisestä, tuottamisesta ja markkinoinnista. Datatien liikevaihto vuonna 1998 oli 325 miljoonaa markkaa (285 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli 14 % (18 %). Liikevoitto oli 19 miljoonaa markkaa (21 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 61 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus oli vuoden lopussa 34 %.

Datatien merkittävimpiä palveluita ovat LanLink-yritysverkkoratkaisut. Vuonna 1998 kehitettiin voimakkaasti näihin ratkaisuihin liittyviä lisäpalveluita, kuten tietoturva ja etätyöratkaisuja. Vuoden aikana kehittyi myönteisesti myös pk-yritysten tiedonsiirtotarpeisiin suunnattu YhteysPäällikkö-palvelu.

Kaukoverkko Ysi Oy

Kaukoverkko Ysi Oy vastaa Finnet-ryhmän valtakunnallisen kaukoverkon suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. 109-kaukoliikenteen osuus oli 50 % (59 %) välitetystä liikenteestä. Yhtiö säilytti markkinajohtajan aseman kotimaan kaukoliikenteessä. Markkinaosuus oli 56,2 % (54,2 %) puhelinminuuteissa laskettuna.

Kaukoverkko Ysin liikevaihto vuonna 1998 oli 195 miljoonaa markkaa (166 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli 17 % (31 %). Liikevoitto oli 95 miljoonaa markkaa (62 Mmk). Kaukoverkko Ysin välittämä kaukoverkkoliikenne kasvoi viime

vuonna 2,2 miljardiin minuuttiin edellisen vuoden 1,9 miljardista minuutista. Kasvu edellisestä vuodesta oli 14 % (18 %). Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Kaukoverkko Ysistä oli vuoden lopussa 34 %. Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 26 henkilöä (18 henkilöä).

Keski-Suomen Puhelin Oyj

Keski-Suomen Puhelin Oyj vastaa Keski-Suomen telealueen televerkkojen rakentamisesta ja operoinnista sekä kuluttaja-asiakkaiden paikallisista telepalveluista. Lisäksi Keski-Suomen Puhelin toimii Finnet-yhtiöiden valtakunnallisten palvelujen ja tuotteiden jakelukanavana alueen asiakkaille.

KSP-yhtiöt -konserni muodostuu Keski-Suomen Puhelin Oyj:stä, sen 100-prosenttisesti omistamista tytäryhtiöistä Kestel Oy:stä ja Jyväsviestintä Oy:stä sekä Kestel Oy:n tytäryhtiöstä Yomi Media Oy:stä (omistusosuus 100 %) ja Finncommerce Oy:stä (56 %). Konserni on Suomen seitsemänneksi suurin alueellinen puhelinyhtiö.

Juridisesti Keski-Suomen Puhelin Oyj kävi vuonna 1998 läpi merkittävän muutosprosessin. Se fuusioitui 28.9.1998 Sisä-Suomen Puhelin Oyj:hin, joka muutti nimensä Keski-Suomen Puhelin Oyj:ksi. Yhtiö siirtyi samalla arvo-osuusjärjestelmään, listautui Helsingin Pörssin päälistalle sekä erotti osakeomistuksen puhelinliittymistä. Koska Sisä-Suomen Puhelin ei harjoittanut liiketoimintaa, jatkui KSP-yhtiöiden liiketoiminta katkeamattomasti fuusiosta huolimatta. Tämän vuoksi konsernista tehdään koko vuodelta 1998 pro forma -tilinpäätös.

Konsernin liikevaihto vuonna 1998 oli 183 miljoonaa markkaa (160 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 15 %. Konsernin liikevoitto oli 28 miljoonaa markkaa (22 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli 28 %. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 268 henkilöä (241 henkilöä).

Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakekannasta oli vuoden lopussa 21 % ja osuus äänivallasta 17 %.

Oy Omnitele Ab

Omnitele on televiestinnän liiketoimintaan erikoistunut konsulttitoimisto. Omnitelen asiakkaita ovat operaattorit, regulaattorit, rahoituslaitokset, järjestelmävalmistajat, mediaryrietykset ja loppukäyttäjäorganisaatiot. Omnitele juhli kymmenettä toimintavuottaan maaliskuussa 1998. Toimintansa aikana Omnitele on kasvanut yhdeksi Euroopan arvostetuimmista televiestinnän konsulteista. Se on avustanut asiakkaitaan jo yli 50 maassa päämarkkina-alueenaan Eurooppa.

Vuoden 1998 aikana Omnitele avasi uuden toimipisteen Haagissa Alankomaissa.

Omnitelen liikevaihto vuonna 1998 oli 61 miljoonaa markkaa (46 Mmk). Kasvu edellisestä vuodesta oli yli 31 %. Liikevoitto pysyi voimakkaasta kasvusta huolimatta edellisten vuosien tasolla 3 miljoonassa markassa. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 63 henkilöä (50 henkilöä). Helsingin Puhelin Oyj omistaa Omnitelestä 29 %.

Citykom Münster GmbH

Helsingin Puhelin Oyj osti vuonna 1998 25 % osuuden saksalaisen teleoperaattorin Citykom Münster GmbH:n osakekannasta.

Tilinpäätös

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	32
Konsernituloslaskelma	39
Konsernitase	40
Konsernirahoituslaskelma	41
Emoyhtiön tuloslaskelma	42
Emoyhtiön tase	43
Emoyhtiön rahoituslaskelma	44

Tilinpäätöksen liitetiedot	45
Konsernin tunnusluvut	59
Osakkeet ja osakkeenomistajat	61
Keskeiset tilinpäätöstiedot euroina	64
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	65
Tilintarkastuskertomus	66
Hallintoneuvoston lausunto	66

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Kansantalouden kehitys oli toimintavuoden aikana Suomessa varsin myönteinen. Yleiset lähtökohdat suomalaisen tietoyhteiskunnan kehittämiseksi olivat hyvät. Tietoliikenneala kohosi vuoden aikana maamme kansainvälisen profiilin kannalta merkittäväksi teollisuus- ja palvelutoimialaksi.

Helsingin Puhelin Oyj:n aktiivinen osallistuminen kansalliseen tietoyhteiskuntakeskusteluun mm. erilaisin tutkimushankkein nosti konsernin yleistä painoarvoa yhtenä edelläkävijöistä toimialalla. Helsingin Puhelin Oyj:n kehityshanke Helsinki Arena 2000 sai poikkeuksellisen laajaa myönteistä julkisuutta lukuisissa arvostetuissa kansainvälisissä medioissa. Erityisen merkittävää kasvua osoitti matkapuhelintoiminta. Matkapuhelinliittymien määrä ylitti vuoden lopulla kiinteiden puhelinliittymien määrän. Suomen etumatka muihin maihin nähden matkapuhelinpenetraation osalta kasvoi. Penetraatio lähestyy 60 %:n rajaa.

Myös hyvin voimakas kehitys internet-palvelujen käyttämisessä on esimerkki suomalaisen yhteiskunnan tietoliikenneintensivisyydestä. Suomi on useilla mittareilla maailman kärkimaa.

Helsingin Puhelin Oyj -konserni menestyi liiketoimintoissaan toimialansa keskeisillä osa-alueilla hyvin ja vahvasti matkapuhelinliiketoiminnassa markkinaosuuttaan kilpailijoihinsa nähden. Telemarkkinalainen voimaantuminen kesällä vuonna 1997 poisti muodollisia kynnyksiä tietoliikenneoperaattoritoiminnan aloittamiseksi. Tämä näkyi vuoden 1998 aikana mm. siten, että uusia kotimaisia ja ulkomaisia kilpailijoita tuli markkinoille runsaasti.

Finnet-yhtiöiden liiketoimintasopimukseen perustuva yhteistyö jatkui aikaisemmalla tavalla ja varmisti osaltaan valtakunnallisesti toimivien asiakkaiden palvelun.

Sen sijaan neuvottelut Finnet Oyj:n perustamisesta valtakunnallisia osakkuusyhtiöitä yhdistämällä raukesivat 13.3.1998. Toimialan nopeisiin muutoksiin vedoten neuvotteluosapuolet totesivat, että kaavailtu yhtiö ei olisi riittävällä tavalla turvannut

ryhmän kilpailukykyä kehittämistä.

Ratkaisun jälkeen Helsingin Puhelin Oyj:n hallitus arvioi konsernin tavoitteita sekä valtakunnallisten palvelujen varmistamisen että yleisten liiketoiminnallisten tavoitteiden kannalta. Hallituksen strategiset linjanvedot ovat sen jälkeen olleet perustana suhtaututtaessa toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin sekä niissä ratkaisussa, jotka ovat merkinneet muutoksia konsernirakenteeseen.

Helsingin Puhelin Oyj:n vuoden aikana hankkima omistusosuus Tampereen Puhelin Oyj:stä ja Keski-Suomen Puhelin Oyj:stä loi edellytykset sille, että yhtiöt käynnistivät keskustelut toimintojensa synergiaetujen hyödyntämisestä ja osapuolia kiinnostavien liiketoiminta-alueiden sekä uusien liiketoimintojen kehittämisestä.

Helsingin Puhelin Oyj ja Sonera Oyj allekirjoittivat 23.9.1998 uuden sopimuksen yhdysliikennejärjestelyistä. Sopimuksen piiriin kuuluvat myös järjestelyt Helsingin Puhelimen verkosta lähtevän liikenteen välittämisestä muiden teleyritysten verkkoihin. Sopimuksessa otettiin huomioon Telemarkkinalainen erityisvaatimukset huomattavan markkina-aseman omaaville teleyrityksille.

Liikenneministeriö päätti lykätä teleoperaattoreiden keskenään neuvotteleman yhdysliikennesopimuksen ja siihen liittyvän puheluiden uuden hinnoittelurakenteen käyttöönottoa. Yhdysliikennettä koskeneiden järjestelyjen ja niiden hintaratkaisujen voimaan astuminen siirtyi vuoden vaihteesta kevääseen 1999.

Helsingin Puhelin Oyj:n pääomistajan Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajisto hyväksyi keväällä suunnitelman yhdistyksen yritysmuodon muuttamisesta osuuskunnaksi. Puhelinosuuskunta HPY:n toiminta alkoi 10.6.1998. Yritysmuodon muuttaminen on osa edustajiston periaatteessa vahvistamaa suunnitelmaa, jonka mukaan osuuskunnan toiminnan jatkamiseksi perustetaan osakeyhtiö, joka myöhemmin sulautetaan Helsingin Puhelin Oyj:n kanssa. Toiminta uutena pörssi-yhtiönä voisi uusimman aikataulun mukaan alkaa kesällä 2000. Helsingin

Puhelin Oyj ei vuoden 1998 aikana tehnyt päätöksiä fuusion toteuttamisesta.

Helsingin Puhelin Oyj lopetti uusien osuusliittymien myynnin 12.1.1998. Päätös perustui Helsingin Puhelinyhdistyksen päätökseen lopettaa osuustodistusten uusmyynti. Helsingin Puhelimen liittymäpalvelut ja jäsenyys Puhelinosuuskunta HPY:ssä eriytettiin täydellisesti toisistaan 1.9.1998. Samassa yhteydessä osuusliittymä muutettiin yleisliittymäksi. Yleisliittymiä oli tuolloin noin 455 000 kappaletta.

Puhelinosuuskunta HPY haki sittemmin osuustodistukselle noteerausta Helsingin Arvopaperipörssin pre-listalla. Noteeraus alkoi lokakuussa 1998.

Konsernirakenne

Konsernirakenteessa tapahtui merkittävä muutos, kun Helsingin Puhelin Oyj osti huhtikuussa 1998 Oy Radiolinja Ab:n A-osakkeita yhteensä 1 273 kpl. Kauppojen jälkeen Helsingin Puhelimen äänivalta ja omistus Radiolinjasta kohosi yli 50 %:iin. Konsernitilinpäätökseen Radiolinja on yhdistelty osakkuusyrityksenä kolmelta kuukaudelta (1.1. – 31.3.98) ja tytäryhtiönä yhdeksältä kuukaudelta (1.4.–31.12.98). Vertailuvuoden konsernitilinpäätökseen Radiolinja on yhdistelty osakkuusyrityksenä (omistus 46,2 %).

Helsingin Puhelin Oyj täysin omistettuine tytäryhtiöineen lisäsi elokuussa omistustaan Tampereen Puhelin Oyj:stä ja yhtiöstä tuli Helsingin Puhelin Oyj:n osakkuusyritys (omistus ja äänivalta 20,6 %).

Helsingin Puhelin Oyj:n omistus Keski-Suomen Puhelin Oyj:n osakkeista nousi lokakuussa 20,5 %:iin (äänivalta 17,2 %). Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen osakkuusyrityksenä.

Setele Oy:n koko osakekanta siirtyi elokuussa tehtyjen kauppojen jälkeen konsernin tytäryhtiöiden Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n ja Oy Radiolinja Ab:n omistukseen.

Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Oy Datatie Ab:stä kasvoi vuoden loppuun mennessä 34 %:iin.

Kaukoverkko Ysi Oy:n tytäryhtiöstä FINNET-Com Oy:stä tuli Helsingin Puhelin Oyj:n tytäryhtiö.

Omistusosuus oli vuoden lopussa 51 %.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty FINNETCom Oy 1.6.1998 lähtien, Setele Oy ja Tampereen Puhelin Oyj 1.8.1998 ja Keski-Suomen Puhelin Oyj 1.10.1998 lähtien.

Helsingin Puhelin Oyj osti 27.8.1998 allekirjoittamallaan sopimuksella 25,1 %:n osuuden saksalaisesta Citykom Münster GmbH:sta. Osakkuus oli Helsingin

Puhelin Oyj:n ensimmäinen suora sijoitus Saksan teleoperaattoritoimintaan. Vuoden lopulla allekirjoitettiin aiesopimus yhteistyöstä ja 25,1 %:n osuuden ostamisesta bremeniläisestä Communications Netmanagement Bremen (CNB) -yhtiöstä.

Suurista konsernirakenteen muutoksista johtuen tilikauden konsernituloslaskelma ja -tase eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

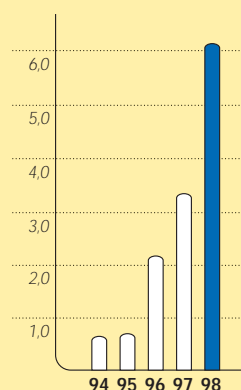
Liikevaihdon kehitys

Konsernin liikevaihto oli 4 666 miljoonaa markkaa. Liikevaihto kasvoi tilikauden aikana 2 100 miljoonaa markkaa (+ 82 %). Konsernin liikevaihtoon sisältyy Radiolinjan tytäryhtiöjakson liikevaihto-osuus 1 712 miljoonaa markkaa. Konsernin liikevaihdosta 400 miljoonaa markkaa (227 Mmk) kertyi ulkomaan toiminnoista.

Liikevaihdon jakauma, Mmk

	1998	1997	Muutos
Emoyhtiö			
Helsingin Puhelin Oyj	2 474	2 152	15 %
Tytäryhtiöt	2 669	578	362 %
Konsernin sisäinen myynti	- 477	- 164	191 %
Konserni yhteensä	4 666	2 566	82 %

Tulos/osake mk

Konsernin emoyhtiön Helsingin Puhelin Oyj:n liikevaihto oli 2 474 miljoonaa markkaa (+15 %). Liikevaihdosta n. 2/3 muodostui puhelinliikenteen sekä liittymä- ja verkkopalvelujen tuotoista. Emoyhtiön puhelinliikenteen asiakaslaskutus kokonaisuudessaan kasvoi 5,7 %. Erityisesti matkapuhelujen ja internet-liikenteen määrät lisääntyivät merkittävästi. Yhdysliikennemaksut muille operaattoreille kasvoivat kokonaislaskutusta voimakkaammin, minkä seurauksena puhelinliikenteen nettotuotosten kasvu jäi vajaaseen 5 %:iin. Yritysassiakkaiden verkkopalvelujen kysynnän kasvu jatkui voimakkaana. Liikevaihtoa verkkopalveluista kertyi 32 % enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna.

GSM-palvelujen suosio näkyi Radiolinja-konsernin liikevaihdon voimakkaana kasvuna. GSM-käyttäjien määrä Radiolinjan verkossa oli vuoden lopussa noin 981 000 (562 000 vuoden 1997 lopussa). Radiolinja-konsernin koko vuoden liikevaihto oli 2 147 miljoonaa markkaa (1 226 Mmk), kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 75 %. Radiolinjan tytäryhtiön Radiolinja Eesti AS:n liikevaihto oli 66 miljoonaa markkaa (40 Mmk).

Mäkitorppa Yhtiöt -konsernin liikevaihto oli 512 miljoonaa markkaa (299 Mmk), kasvua edellisvuoteen verrattuna on 71 %. Kasvuun vaikuttivat merkittävimmin markkinoiden kasvu, uusien myymälöiden perustaminen ja Setele Oy:n osto yhdessä Radiolinjan kanssa.

Oy Comptel Ab:n liikevaihto oli 152 miljoonaa markkaa (98 Mmk), kasvua edellisvuoteen verrattuna

55 %, Oy Heltel Ab:n 204 miljoonaa markkaa (170 Mmk), kasvua edellisvuoteen verrattuna 20 % ja Oy FINNETComin koko vuoden liikevaihto oli 42 miljoonaa markkaa (43 Mmk).

Oy Comptel Ab:n vientitoiminnan tuotot olivat 78 miljoonaa markkaa (30 Mmk) ja Mäkitorppa Yhtiöt-konsernin 185 miljoonaa markkaa (163 Mmk). Saksassa konsultointi-

palveluja myyvän Helsinki TeleCom Deutschland GmbH:n liikevaihto oli 12 miljoonaa markkaa (5 Mmk).

Keskeisten osakkuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 2 472 miljoonaan markkaan (2 092 Mmk). Kasvua edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan oli 18 %.

Tuloskehitys

Konsernin liikevoitto oli 520 miljoonaa markkaa (224 Mmk). Kasvu edellisvuoteen verrattuna on 132 %. Liikevoitosta 460 miljoonaa markkaa tuli konserniyhtiöiden toiminnasta ja 60 miljoonaa markkaa osakkuusyritysten voitoista. Emoyhtiön liikevoitto oli 241 miljoonaa markkaa (152 Mmk). Osakkeiden myyntivoittoja kertyi tilikaudella 6 miljoonaa markkaa. Vuoden 2000 aiheuttamiin tietojärjestelmämuutoksiin ja asiakastoimitusten muutostöihin on kirjattu pakollisena varauksena emoyhtiössä 8 miljoonaa markkaa ja tytäryhtiöissä yhteensä 6,6 miljoonaa markkaa.

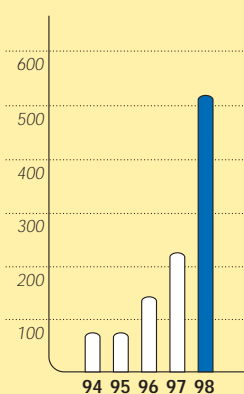
Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksista oli 60 miljoonaa markkaa (56 Mmk), johon sisältyy osuus Radiolinja -konsernin tuloksesta tilivuoden kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Suurimmat osakkuusyritykset ovat Tampereen Puhelin Oyj, Keski-Suomen Puhelin Oyj, Oy Datatie Ab, Kaukoverkko Ysi Oy, Oy Finnet International Ab ja Citykom Münster GmbH.

Konsernin tulos vähemmistöosuuden jälkeen oli 302 miljoonaa markkaa (132 Mmk). Välittömiin veroihin sisältyy 9 miljoonan markan suuruinen tuloverojen palautus aikaisemmalta tilikaudelta.

Konsernin tulos/osake (EPS) oli 6,10 markkaa (3,22 mk) ja oma pääoma/osake 66,25 markkaa (48,25 mk). Sijoitetun pääoman tuotto prosentti nousi 13,6 %:iin (8,6 %).

34

Konsernin liikevoitto Mmk

Investoinnit

Konsernin kokonaisinvestoinnit olivat 2 350 miljoonaa markkaa (737 Mmk), josta sijoitukset yritys- ja osakeostoihin olivat 1 039 miljoonaa markkaa ja investoinnit televerkkoihin yms. käyttöomaisuuteen olivat 1 311 miljoonaa markkaa.

Yritys- ja osakeostot muodostuivat pääasiallisesti Oy Radiolinja Ab:n, Oy Datatie Ab:n, Tampereen Puhelin Oyj:n, Keski-Suomen Puhelin Oyj:n, Setele Oyj:n ja Citykom Münster GmbH:n osakehankinnoista. Tytäryhtiöiden konserniliikearvo nousi 410 miljoonaan markkaan (5 Mmk) ja osakkuusyritysten liikearvo 336 miljoonaan markkaan (7 Mmk).

Käyttöomaisuusinvestoinneista suurin osa, 645 miljoonaa markkaa (684 Mmk), oli emoyhtiön investointeja. Emoyhtiön televerkkojen rakentamiseen, verkkojen laajennuksiin ja muihin infrastruktuurihankkeisiin investoitiin 396 miljoonaa markkaa (413 Mmk). Radiolinjan tilikauden kokonaisinvestoinnit olivat 620 miljoonaa markkaa. Edellä mainittuihin Radiolinjan investointeihin ei sisälly leasing- ja vuokrasopimuksin rahoitettuja investointeja.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Helsingin Puhelin Oyj:n Tutkimuskeskuksen suurimmat panostukset vuonna 1998 kohdistuivat kansainvälisiin EU- ja Eurescom-projekteihin sekä kansallisiin Tekes-projekteihin. Tutkimuskeskus on toiminut vuoden 1998 alusta lukien myös Finnet-yhtiöiden tutkimuksen osaamiskeskuksena.

Panostuskohteena oleva virtuaalinen Helsingin laajakaista- ja tietoverkkokehityshanke Helsinki Arena 2000 sai merkittävän kansainvälisen tunnustuksen Financial Times -lehden järjestämässä Global Telecoms Awards -kilpailussa.

Tutkimuskeskuksen edustaja osallistui World Wide Web -konsortion internet-kehitystyöhön MIT:ssä Bostonissa. Pääkaupunkiseudulla jatkettiin yhteistyön kehittämistä korkeakoulujen kanssa, mm. avaamalla toimitilat Innopolissa Otaniemessä.

Tutkimuskeskuksen kansainvälisiä ja kansallisia tutkimusprojekteja voitiin käyttää hyväksi yhtiön

toimialojen myyntityössä, esimerkiksi Suomen korkeakoulujen Funet-tietoverkon toteutus.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat tilikauden aikana 68,2 miljoonaa markkaa (55,2 Mmk).

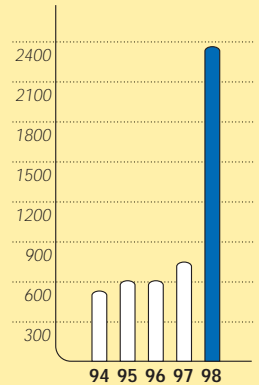
Osakeanti ja -myynti

Helsingin Puhelin Oyj:n yhtiökokous 2.4.1998 valtuutti yhtiön hallituksen tekemään päätöksen yhtiön osakepääoman korottamisesta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen. Yhtiökokouksen päätöksen mukaan hallituksella oli valtuudet päättää vuoden aikana yhdestä tai useammasta uusmerkinnästä, joilla oikeutetaan merkittävään enintään viisi miljoonaa kappaletta yhtiön viiden markan nimellisarvoisia E-osakkeita.

Hallitus päätti kesäkuussa 1998 osakepääoman korottamisesta osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen siten, että neljä miljoonaa uutta E-osaketta tarjottiin merkittäväksi yleisölle ja institutionaalisille sijoittajille Suomessa sekä kansainvälisille institutionaalisille sijoittajille. Osakepääoman korotuksen sekä Helsingin Puhelinyhdistyksen (nyk. Puhelinosuuskunta HPY) samanaikaisesti toteuttaman neljän miljoonan omistuksessaan olleen Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeen myynnin seurauksena Helsingin Puhelinyhdistyksen osuus yhtiön omistuksesta pieneni 83,0 %:sta 68,8 %:iin ja yhtiön äänivallasta 95,5 %:sta 91,1 %:iin. Osakepääoman korotus toteutettiin merkintäoikeudesta poiketen osakaspohjan laajentamiseksi sekä osakkeiden vaihdettavuuden parantamiseksi. Osakkeen merkintähinnaksi muodostui sijoittajien antamien ostotarjousten (book building) perusteella 215 markkaa.

Joulukuussa 1998 ja helmikuussa 1999 tehdyillä K-osakkeiden muuntamisilla E-osakkeiksi Puhelinosuuskunta HPY:n äänivalta Helsingin Puhelin Oyj:ssä laski 91,1 %:sta 68,8 %:iin.

Konsernin bruttoinvestoinnit Mmk

Hallitus päätti lisäksi helmikuussa 1999 osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poikkeavasta suunnatusta osakeannista Oulun Puhelin Oy:lle ja Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:lle. Suunnatussa osakeannissa tarjottiin yhteensä 300 232 uutta E-osaketta 323 markan kappalehinnalla. Merkintäoikeudesta poikkeaminen johtui siitä, että osakeantijärjestelyllä rahoitettiin Helsingin Puhelin Oyj:n toteuttama Oy Radiolinja Ab:n A-osakkeiden hankinta Oulun Puhelin Oy:ltä ja Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:ltä. Merkintahinta perustui hankintaneuvotteluihin kuluneen ajanjakson mukaiseen keski-kurssiin. Osakepääoman korotuksen seurauksena Puhelinosuuskunta HPY:n osuus yhtiön omistuksesta pieneni 68,8 %:sta 68,4 %:iin ja äänival-lasta 68,8 %:sta 68,4 %:iin.

Rahoitusasema

Kesällä toteutetulla osakeannilla kerättiin pääomia 826 miljoonaa markkaa, mikä vahvisti merkittävästi konsernin rahoitusasemaa ja maksuvalmiutta. Konsernin omavaraisuusaste oli 59,6 % (59,6 %) ja maksuvalmius 1,2 (2,0). Pitkäaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 952 miljoonaa markkaa (750 Mmk), josta eläkelainojen osuus oli 610 miljoonaa markkaa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat 237 miljoonaa markkaa (115 Mmk). Korollisten velkojen lisäksi johtui pääasiassa Radiolinjan velkojen yhdistelystä konsernitaseeseen. Emoyhtiö lyhensi pitkäaikaisia eläkelainoja 50 miljoonaa markkaa.

Helsingin Puhelin Oyj allekirjoitti 26.11.1998 kahdeksan rahoituslaitoksen kanssa sopimukset syndikoidusta monivaluuttaisesta luottolimiitistä suuruudeltaan 170 000 000 euroa (1 011 Mmk). Järjestely on voimassa viisi vuotta ja se on tarkoi-tettu yhtiön yleisten rahoitustarpeiden kattamiseen. Lainan pääjärjestäjinä toimivat Leonia Yrityspankki Oyj ja Merita Pankki Oyj. Vuoden vaihteessa järjes-telyn puitteissa ei ollut lainoja nostettuna.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä kasvoi sekä emoyhtiössä että tytäryhtiöissä. Konserniyhtiöiden palveluksessa oli keskimäärin 4 589 (3 814) henkilöä, joista emo-yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 3 593 henkilöä (3 475). Konserniyhtiöiden palveluksessa oli vuoden päättyessä 4 953 henkilöä, joista emoyhtiössä oli 3 574 henkilöä, Radiolinja-konsernissa 682 henki-löä, Mäkitorppa Yhtiöt-konsernissa 341 henkilöä, Comptelissa 265 henkilöä ja muiden tytäryhtiöiden palveluksessa 91 henkilöä.

Hallintoelimet

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 2.4.1998.

Hallintoneuvoston jäseniksi valittiin uudelleen Carl Johan Adolfsson, Erkki Helaniemi, Harri Holkeri, Raimo Ilaskivi, Ingvar S. Melin, Reino Paasilinna ja Kari Piimies sekä uusiksi jäseniksi Matti Honkala, Sole Molander, Timo Peltola ja Pekka Sauri.

Vuoden 1998 varsinaisina tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy (aikaisemmalta nimeltään SVH Coopers & Lybrand Oy), päävastuullisena tilin-tarkastajana Henrik Sormunen (KHT) sekä Leo Laitinmäki (KHT) ja Lasse Lehti (HTM).

Vuoden 1998 valvontatilintarkastuksen hoiti KHT -yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy.

Vuoden 1998 aikana hallintoneuvosto kokoon-tui 7 kertaa ja hallitus 23 kertaa.

Varautuminen V2000- ja eurovaluutan aiheuttamiin muutoksiin

Helsingin Puhelin -konsernin omalle liiketoimin-nalle ja asiakkaiden liiketoiminnalle aiheutuvien V2000 -ongelmakohtien ja riskien kartoittaminen aloitettiin vuonna 1996. Kaikki tietojärjestelmät, puhelin- ja dataverkot sekä tietotekniikkaan perustu-vat palvelut on kartoitettu ja muutostyöt on pääosin jo toteutettu. Kaikkia kokonaistestauksia ei kuiten-kaan vielä ole tehty. Konsernin arvioidaan olevan täydessä V 2000 -valmiudessa syyskuussa 1999.

Hankkeen kokonaiskustannusten arvioidaan jäävän alle aikaisempien arvioiden, joka oli 17 miljoonaa markkaa.

Helsingin Puhelin -konserni siirtyy eurovaluutan käyttöön suurimmassa osassa toimintaansa 1.1.2001. Sitä ennen yhtiö tuottaa 1.1.1999 alkaen omistajille informaatiota myös euromääräisenä ja tarjoaa rajoitusti euromääräistä laskutuspalvelua yritysasiakkaille.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Helsingin Puhelin Oyj on kasvattanut alkuvuoden aikana omistustaan Oy Radiolinja Ab:ssä. Allekirjoitettujen osakekauppojen tultua merkityksi Radiolinjan osakerekisteriin Helsingin Puhelin Oyj:n osuus Radiolinjan A-osakkeista on 66,69 %, mikä merkitsee 21 451 kappaletta Radiolinjan 32 165 A-osakkeesta. Osakehankinnat tehtiin 250 000 markan osakekohtaiseen hintaan. Osa osakkeiden kauppahinnasta on tarkoitettu maksaa Helsingin Puhelimen liikkeeseen laskemalla vaihtovelkakirjalainalla. Asiasta tehdään erillinen esitys 8.4.1999 kokoontuvalle Helsingin Puhelin Oyj:n yhtiökokoukselle. Lainan määräksi on kaavailtu noin 305 milj. markkaa.

Oy Radiolinja Ab:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 19.2.1999 yksimielisesti muuttaa yhtiöjärjestystä siten, että A-osakkeilla käytävää kaupankäyntiä rajoittavat pykälät ja yhtiöjärjestyksen muuttamista koskeva määränemmistövaatimus poistetaan. Yhtiökokouksen päätös liittyi Helsingin Puhelin Oyj:n ja Radiolinjan muiden omistajien välisiin neuvotteluihin, joiden mukaan Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Radiolinjan A-osakkeista nousee kahteen kolmasosaan.

Mäkitorppa Yhtiöt Oy perusti tammikuussa Saksaan Mäkitorppa GmbH -nimisen tytäryhtiön. Perustettu yhtiö avaa kevään 1999 aikana ensimmäiset myymälänsä Berliiniin ja Düsseldorfin. Yhtiön päätuotteina tulevat olemaan Nokian GSM-puhelimet.

Helsingin Puhelin jätti helmikuun alussa valtioneuvostolle/liikenneministeriölle hakemuksen digitaalisen televisiotoiminnan toimiluvasta. Lupahakemus perustuu esitettyihin näkemyksiin, joiden

mukaan digitaalista, televisiotoimintaan tarkoitettua jakeluverkkoa tulnaisiin käyttämään erilaisten tietoverkkopalvelujen jakelukanavana puhelin- ja matkapuhelinverkkojen rinnalla.

Yhtiö hakee toimilupaa tai muuta vastaavaa oikeutta osallistuakseen nimenomaan tietoverkkopalvelujen välitykseen. Palvelujen toteutus tapahtuisi Helsingin Puhelimen ja sen partnereiden toimesta. Yhtiö itse keskittyy sille luontaisesti kuuluvien verkkojen ja palvelujärjestelmien operointiin. Varsinaisen tietosisällön toimittamisesta vastaisivat puolestaan Helsingin Puhelimen yhteistyökumppanit.

Helsingin Puhelin Oyj ja sen tytäryhtiö Oy Comptel Ab sekä Arcus Software Oy sopivat 1.2.1999 omistusjärjestelyistä, joiden lopputuloksena Helsingin Puhelin ja Comptel tulevat Arcus Softwaren osakkaiksi yhteensä 35 %:n omistusosuudella. Samassa yhteydessä Arcus Softwaren osakkaaksi tuli myös FM-Kartta Oy 10 %:n osuudella.

Vuonna 1996 perustettu Arcus Software Oy on erikoistunut kehittämään internetissä julkaistavia kolmiulotteisia virtuaalikaupunkimalleja, niiden sovelluksia ja teknologiaa.

Oy Radiolinja Ab jätti liikenneministeriölle hakemuksen ns. kolmannen sukupolven matkapuhelinverkon (UMTS) valtakunnallisesta toimiluvasta. Myös Helsingin Puhelin Oyj jätti liikenneministeriölle lupahakemuksen, jossa se toteaa, että mikäli ministeriö tulee myöntämään valtakunnallisten toimilupien lisäksi alueellisia UMTS-toimilupia, yhtiö toivoo tulevansa siinä yhteydessä huomioon otetuksi. Helsingin Puhelin ilmoitti hakemuksessaan käyttävänsä myönteisessä tapauksessa joko eurooppalaista tai amerikkalaista standardia alueellisessa verkossaan.

Liikenneministeriö on ilmoittanut pyrkivänsä päättämään toimiluvista kuluvan kevään aikana.

Puhelinosuuskunta HPY - Telefonandelslaget HTF päätti tammikuussa muuntaa kaikki omistamansa 27 295 400 kappaletta Helsingin Puhelin

Oyj:n K-osaketta E-osakkeiksi, joilla on oikeus osinkoon. Muuntaminen merkittiin kaupparekisteriin 18.2.1999 ja uudet E-osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Arvo-paperipörssin päälistalla 19.2.1999 yhdessä vanhojen E-osakkeiden kanssa.

Helmikuun aikana Helsingin Puhelin Oyj nosti osakekaupoin omistusosuuttaan Oy Datatie Ab:ssa 34 %:sta noin 45 %:iin.

Tammi-helmikuussa tehdyillä kaupoilla Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Keski-Suomen Puhelin Oyj:stä nousi 22,9 %:iin ja äänivalta 19,2 %:iin.

Helmikuussa tehdyllä kaupalla Helsingin Puhelin Oyj osti Vakuutusyhtiö Sampo Oyj:ltä 3,8 prosenttia Oy Comptel Ab:n osakkeista ja omistus nousi 100 %:iin.

Päättyneen tilikauden ja alkuvuoden 1999 aikana tehtyjen tytär- ja osakkuusyhtiöitä koskevien osakehankintojen jälkeen konserniliikearvo on noin 2,0 miljardia markkaa.

Tulevaisuuden näkymät

Tietoliikenneala on kasvanut viime vuosina sekä Suomessa että kansainvälisessä tarkastelussa varsin voimakkaasti – selvästi yleistä kasvua nopeammin. Poikkeuksellisen voimakasta kasvu on ollut matkapuhelinliiketoiminnassa penetraation lähestyessä Suomessa 60 %. Konserni on vahvistanut Radio-linjan toimesta markkinaosuuttaan kotimaisessa matkapuhelintoiminnassa. Alalle tunnusomaista on myös internet-toiminnan voimakas kasvu. Toimialan kasvu jatkuu, vaikkakin hitaampana kuin mihin viime vuosina on totuttu. Konsernirakenteen selkiytyminen sekä strategisen yhteistyön lisääntyminen erityisesti osakkuusyhtiöiden kanssa luovat hyvät edellytykset menestyä lähivuosina kotimaan markkinoilla. Liikevaihdon odotetaan kasvavan kuluvan vuoden aikana voimakkaasti. Kannattavuus paranee edelleen, joskaan ei samalla vauhdilla kuin aikaisemmin. Sen lisäksi yrityskauppojen aiheuttamat konserniliikearvopuistot vähentävät

osakekohtaisen tuloksen kehitystä.

Liiketoimintansa tulevaisuuden näkymiä arvioidessa konserni kiinnittää huomiota myös eräisiin viranomaismääräysten soveltamisesta ja viranomaispäätöksistä aiheutuviin riskeihin. Tällaisia riskejä ovat mm. kolmannen sukupolven matkapuhelimia koskevat toimiluparatkaisut, verkkovierailuihin liittyvät, avoinna olevat asiat sekä kilpailuviranomaisten mahdolliset päätökset.

Yhtiö on ilmoittanut suhtautuvansa myönteisesti omistuksen laajentamiseen muihinkin merkittäviin ja hyvin menestyviin puhelinyhtiöihin Tampereen Puhelin Oyj:n ja Keski-Suomen Puhelin Oyj:n lisäksi. Aktiivisia toimenpiteitä ei tällä hetkellä kuitenkaan ole tältä osin meneillään.

Konsernin kansainvälinen liiketoiminta on kasvanut merkittävästi kuluneen vuoden aikana. Toimintaa tullaan hallitusti laajentamaan painopisteen ollessa edelleen Saksassa ja Itämeren maissa. Yhtiö uskoo Oy Comptel Ab:n MDS-tuotteen menestymiseen myös jatkossa ja katsoo, että sillä sekä Mäkitorppa Yhtiöiden toiminnan laajentumisella voimakkaasti kasvaville Saksan matkapuhelinmarkkinoille on myönteinen vaikutus konsernin liikevaihdon ja tuloksen kehittymiselle.

Konsernin investointiaste tulee lähivuosina olemaan korkea, kun otetaan huomioon sekä kolmannen sukupolven matkapuhelinverkon rakentaminen että yhtiön kiinteän verkon valmiuksien parantaminen entistä nopeampia yhteyksiä varten.

Hallitus katsoo, että edessä olevat konsernirakenteen muutosprosessiin liittyvät ratkaisut lisäävät konsernin toiminnallista tehokkuutta sekä parantavat sen kaikinpuolista kilpailukykyä kiristyvillä markkinoilla.

Konsernituloslaskelma 1000 Mk

	Liite	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1997
Liikevaihto	1	4 665 908	2 565 631
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-1 321	1 936
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		59 682	56 043
Liiketoiminnan muut tuotot		24 008	19 636
Materiaalit ja palvelut	2	1 886 353	734 347
Henkilöstökulut	3	961 375	758 493
Poistot ja arvonalentumiset	4	617 049	477 441
Liiketoiminnan muut kulut		763 937	448 634
		-4 228 714	-2 418 915
Liikevoitto		519 563	224 331
Rahoitustuotot ja -kulut	5	-42 876	-36 367
Voitto ennen satunnaisia eriä		476 687	187 964
Välittömät verot	8	-108 092	-51 766
Vähemmistön osuus		-66 609	-3 877
Tilikauden voitto		301 986	132 321

Konsernitase 1000 Mk

	Liite	31.12.1998	31.12.1997
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
	9		
Aineettomat hyödykkeet		290 955	92 155
Konserniliikearvo		410 037	4 620
Aineelliset hyödykkeet		3 131 577	2 202 003
Osuudet osakkuusyrityksissä		663 337	251 834
Muut sijoitukset		21 441	29 130
		4 517 347	2 579 742
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	10	142 951	105 070
Pitkäaikaiset saamiset	11	4 941	6 117
Lyhytaikaiset saamiset	12	1 058 272	556 602
Rahoitusarvopaperit		409 234	627 679
Rahat ja pankkisaamiset		87 565	39 894
		1 702 963	1 335 362
		6 220 310	3 915 104
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
	13		
Osakepääoma		256 596	236 596
Ylikurssirahasto		2 323 067	1 516 607
Edellisten tilikausien voitto		518 304	397 478
Tilikauden voitto		301 986	132 321
		3 399 953	2 283 002
Vähemmistöosuus		308 671	48 476
Pakolliset varaukset	14	16 630	3 145
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	15	210 527	157 565
Pitkäaikainen vieras pääoma	16	952 371	749 594
Lyhytaikainen vieras pääoma	17	1 332 158	673 322
		2 495 056	1 580 481
		6 220 310	3 915 104

Konsernirahoituslaskelma 1000 Mk

	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1997
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Liikevoitto	519 563	224 331
Oikaisut liikevoittoon	573 201	432 846
Rahoitustuotot/-kulut	-42 876	-36 367
Verot	-55 375	-20 549
	994 513	600 261
Käyttöpääoman lis. (-)/väh. (+)	29 357	187
Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	1 023 870	600 448
Investoinnit		
Osakkeiden ostot	1 038 510	35 977
Investoinnit käyttöomaisuuteen	1 311 068	701 235
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynti	-15 225	-7 279
	2 334 353	729 933
Rahoitusylijäämä/-alijäämä	-1 310 483	-129 485
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lis. (-)/väh. (+)	1 176	11 183
Pitkäaikaisten velkojen lis. (+)/väh. (-)	202 777	1 063
Lyhytaikaisten velkojen lis. (+)/väh. (-)	121 903	-12 024
Osingonjako	-19 499	-8 064
Osakeanti	826 460	443 542
Liittymismaksujen lisäys	6 892	5 226
	1 139 709	440 926
Likvidien varojen muutos, lis. (+)/väh. (-)	-170 774	311 441
Likvidit varat tilikauden alussa	667 573	356 132
Likvidit varat tilikauden lopussa	496 799	667 573

Emoyhtiön tuloslaskelma 1000 Mk

	Liite	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1997
Liikevaihto	1	2 474 052	2 151 672
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-1 321	1 936
Liiketoiminnan muut tuotot		24 290	19 013
Materiaalit ja palvelut	2	525 431	443 352
Henkilöstökulut	3	763 275	694 521
Poistot ja arvonalentumiset	4	471 713	444 642
Liiketoiminnan muut kulut		495 970	438 317
		-2 256 389	-2 020 832
Liikevoitto		240 632	151 789
Rahoitustuotot ja -kulut	5	5 404	-16 439
Voitto ennen satunnaisia eriä		246 036	135 350
Satunnaiset erät	6	7 000	3 000
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		253 036	138 350
Tilinpäätössiirrot	7	-109 425	-115 017
Välittömät verot	8	-24 937	-14 936
Tilikauden voitto		118 674	8 397

Emoyhtiön tase 1000 mk

	Liite	31.12.1998	31.12.1997
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	9		
Aineettomat hyödykkeet		86 283	85 083
Aineelliset hyödykkeet		2 218 024	2 048 378
Sijoitukset		1 112 084	341 575
		3 416 391	2 475 036
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	10	83 152	75 196
Pitkäaikaiset saamiset	11	64 382	1 081
Lyhytaikaiset saamiset	12	723 850	491 714
Rahoitusarvopaperit		408 581	627 679
Rahat ja pankkisaamiset		23 354	16 762
		1 303 319	1 212 432
		4 719 710	3 687 468
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13		
Osakepääoma		256 596	236 596
Ylikurssirahasto		2 323 067	1 516 607
Edellisten tilikausien voitto		38 579	42 789
Tilikauden voitto		118 674	8 397
		2 736 916	1 804 389
Tilinpäätössiirtojen kertymä		661 864	552 438
Pakolliset varaukset	14	8 500	714
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	16	608 557	719 141
Lyhytaikainen vieras pääoma	17	703 873	610 786
		1 312 430	1 329 927
		4 719 710	3 687 468

Emoyhtiön rahoituslaskelma 1000 Mk

	1.1–31.12.1998	1.1.–31.12.1997
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Liikevoitto	240 632	151 789
Oikaisut liikevoittoon	471 713	444 642
Rahoitustuotot/-kulut	5 404	-16 439
Satunnaiset erät	7 000	3 000
Verot	-24 937	-14 936
	699 812	568 056
Käyttöpääoman lis. (-)/väh. (+)	-189 900	-5 544
Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	509 912	562 512
Investoinnit		
Osakkeiden ostot	781 875	35 977
Investoinnit käyttöomaisuuteen	644 639	683 626
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	-10 797	-3 934
	1 415 717	715 669
Saamiset/sijoitukset lis. (-)/väh. (+)	2 650	3 295
Rahoitusylijäämä/-alijäämä	-903 155	-149 862
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lis. (-)/väh. (+)	-63 301	-5 492
Pitkäaikaisten velkojen lis. (+)/väh. (-)	-110 584	-5 872
Lyhytaikaisten velkojen lis. (+)/väh. (-)	50 681	20 110
Osingonjako	-19 499	-8 064
Osakeanti	826 460	443 543
Liittymismaksujen lisäys	6 892	5 226
	690 649	449 451
Likvidien varojen muutos, lis. (+)/väh. (-)	-212 506	299 589
Likvidit varat tilikauden alussa	644 441	344 852
Likvidit varat tilikauden lopussa	431 935	644 441

Tilinpäätöksen liitetiedot 1998

Helsingin Puhelin Oyj kuuluu tytäryhtiönä Puhelinosuuskunta HPY -konserniin, jonka emoyritys on Puhelinosuuskunta HPY, kotipaikka Helsinki. Puhelinosuuskunta HPY:n konsernitilinpäätös ja Helsingin Puhelin Oyj:n konsernitilinpäätös ovat nähtävissä osoitteessa Korkeavuorenkatu 35-37, 00130 Helsinki.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Helsingin Puhelin Oyj:n sekä ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkuusyriksinä on yhdistelty pääsääntöisesti ne yritykset, joissa emoyhtiön hallitsema äänimäärä on vähintään 20 % ja enintään 50 % sekä omistusosuus yli 20 %. Pääsäännöstä poiketen Keski-Suomen Puhelin Oyj on yhdistelty osakkuusyriksenä (äänivalta 17,2 %, omistusosuus 20,5 %). Konserniin ei kuulu sellaisia omistusyhteisyyksiä, joita ei ole yhdistelty osakkuusyriksenä. Yhdistelemättä on jätetty ne tytäryhtiöt, joilla ei tilikauden aikana ole ollut toimintaa ja joiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen. Tytäryritykset on yhdistelty osakkeiden hankintakuukaudesta alkaen. Osakkuusyriksien on yhdistelty sen ajankohdan mukaan, jolloin yrityksestä on tullut osakkuusyritys. Oy Radiolinja Ab on yhdistelty vuonna 1998 osakkuusyriksenä tilivuoden kolmen ensimmäisen kuukauden ajalta ja sen jälkeen tytäryriksenä.

2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloksesta sekä omasta pääomasta ja ne on esitetty tuloslaskelmassa ja taseessa omina erinä. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Oman

pääoman ylittävä osa tytäryhtiöosakkeiden hankintamenosta on esitetty konserniliikearvona, joka poistetaan lain pääsäännön mukaan viidessä vuodessa. Pääsäännöstä voidaan poiketa, kun kyse on strategisesti tärkeistä omistusosuuksista merkittävässä telealan yhtiöissä. Konserniliikearvo ja -reservi on taseessa netotettu ja eritelty liitetiedoissa.

Osakkuusyriksien on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuksen mukainen osuus osakkuusyriksien tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana erinä ennen liikevoittoa.

3. Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Tilinpäätös on laadittu 31.12.1997 voimaan tulleen kirjanpitolain mukaan. Suurimmat tuloslaskelman ja taseen muutokset edellisvuoteen nähden ovat seuraavat: Ulkopuolisiin palveluihin sisältyvät teleoperaattoreilta ostetut alihankintapalvelut, asiakastoimituksiin kohdistuvat asennuksen ja huollon alihankintapalvelut sekä välittömästi televerkkoon kohdistuvat kunnossapito-, suunnittelu- ja huoltotyöpalvelut, muut ulkopuolisilta ostetut palvelut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Saadut TEKES- ym. avustukset on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa (ed. vuonna käsitelty kulujen oikaisueränä). Ulkomaisten teleoperaattoreiden laskuttamat yhdysliikennekulut (roamingkulut) on esitetty kuluna, mikä vastaa kansainvälistä telealan käytäntöä. Maksetut liittymäpalkkiot on kirjattu tulosvaikutteisesti sen kuukauden alusta lukien kun liittymät alkavat kerryttää liikennetuloja. Myyntisaamisten ja ostovelkojen sisältöä on tarkistettu siten, että kaikki myynteihin ja ostoihin kohdistuvat olennaiset jaksotuserät on esitetty myyntisaamisissa ja ostovelloissa. Siirtosaamisissa ja siirtovelloissa on esitetty jaksotuserät mm. koroista, leasingvuokrista ja lomapalkoista sosiaalikuluihin. Laskennalliset verosaamiset on laskettu ja esitetty ensimmäistä kertaa.

Omassa pääomassa erillisenä eränä aiemmin esitetyt liittymismaksut on yhdistetty edellisten tilikausien voittoihin. Vararahasto on siirretty ylikurssirahastoon, koska vararahasto on täysin muodostunut aiempien vuosien osakepääoman korotusten yhteydessä maksetuista ylikurssseista.

4. Liikevaihto ja liiketoiminnan tuotot

Muulle kotimaisille teleoperaattoreille maksettavat yhdysliikennemaksut on esitetty myyntituottojen vähennyseränä. Liiketoiminnan muissa tuotoissa on esitetty osakkeiden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset sekä huoneistojen vuokratuotot.

Konserniyhtiöissä myynti tuloutetaan pääsääntöisesti suoritteiden luovuttamishetkellä. Poikkeuksena on emoyhtiön ja Oy Comptel Ab:n pitkäaikaiset projektit, jotka tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Konsernin tuloksen kannalta näiden merkitys on kuitenkin vähäinen.

5. Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteet

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan.

6. Valuuttamääräiset erät

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen markoiksi Suomen Pankin ilmoittamaan kuukausikohtaiseen keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Syntynyt muuntoero on esitetty omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset tase-erät on arvostettu Suomen Pankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

7. Käyttöomaisuus ja konserniliikearvo

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvona on esitetty taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla

poistoilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin. Käyttöomaisuuden kirjanpitoarvoihin ei sisälly arvonorotuksia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa (kohta 9) esitettyyn käyttöomaisuuden hankintamenoon sisältyvät ainoastaan sellaiset käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole suunnitelman mukaan kirjattu kokonaan poistoina kuluksi.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilikauden suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernitiilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu omaan pääomaan ja velvelkaan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu taloudellisen käyttöiän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista.

Konserniliikearvo poistetaan lain pääsäännön mukaan 5 vuodessa. Tästä on poikettu, kun on kyse strategisesti tärkeistä omistusosuuksista merkittävässä telealan yhtiöissä. Oy Radiolinja Ab:n konserniliikearvon vuoden 1998 lisäys poistetaan 15 vuodessa ja Oy Datatie Ab:n liikearvon lisäys 10 vuodessa. Tampereen Puhelin Oyj:n ja Keski-Suomen Puhelin Oyj:n liikearvot poistetaan 15 vuodessa.

Suunnitelman mukaiset poistoajat 1.1.1994 jälkeen tehdyille hankinnoille ovat seuraavat:

Konserniliikearvo	5 – 15 vuotta
Perustamismenot	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 – 10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25 – 40 vuotta
Televerkko	10 vuotta
Telepäätelaitteet	4 vuotta
Muut koneet ja kalustot	3 – 5 vuotta

Helsingin Puhelinyhdistykseltä (nykyisin Puhelinosuuskunta HPY) apportilla 1.1.1994 siirtyneet keskuskeskukset ja johtoverkot poistetaan 8 vuodessa.

Muilta osin Helsingin Puhelinyhdistykseltä siirtyneen käyttöomaisuuden poistoajat ovat edellä mainitut.

8. Eläkekulut

Helsingin Puhelin Oyj:n eläkesitoumukset on hoidettu Helsingin Puhelimen Eläkesäätiössä. Lisäksi yhtiöllä on omaa suoraa eläkevastuuta pääasiassa varhennetuista määräaikaisista eläkkeistä. Tytäryhtiöiden eläkesitoumukset on hoidettu eläkevakuutusin. Yhtiöllä ei ole kuluksi kirjaamatonta eläkesäätiön vastuuvajasta eikä emoyhtiön omaa eläkevastuuta.

9. Välittömät verot

Tilikaudelle kuuluvat välittömät tuloverot on jaksotettu ja kirjattu tuloslaskelmaan. Laskennallisen

verovelan ja -saamisen muutos on merkitty konsernitilinpäätökseen ja laskettu jaksotuseroista. Emoyhtiön taseeseen laskennallista verovelkaa ja -saamista ei ole merkitty. Laskennalliset verot on laskettu tilinpäätöksen laatimishetken verokannan mukaisesti.

Konsernitaseessa laskennalliset verovelat ja -saamiset on netotettu ja eritelty taseen liitetiedoissa (kohta 15). Aikaisimmilta tilikausilta syntynyt osuus laskennallisista veroista on esitetty niiden vähäisyyden vuoksi tilikauden laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksena. Vahvistetuista tappioista ei ole varovaisuuden periaatteella kirjattu vero- saamia eikä niitä ole esitetty liitetiedoissa.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot 1000 Mk

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
1. Myyntituotot ja liikevaihto				
Myyntituotot (ilman alv:a ja alennuksia)	5 251 379	3 114 224	3 059 523	2 700 265
./ Yhdysliikennemaksut puhelinyhtiöille	-585 471	-548 593	-585 471	-548 593
Liikevaihto	4 665 908	2 565 631	2 474 052	2 151 672
Maantieteellinen jakauma				
Suomi	4 266 048	2 338 866	2 419 101	2 123 121
Ulkomaat	399 860	226 765	54 951	28 551
Yhteensä	4 665 908	2 565 631	2 474 052	2 151 672
Konsernin ja emoyhtiön liikevaihto kuuluu pääasiallisesti yhteen toimialaan (tietoliikenne).				
2. Materiaalit ja palvelut				
Materiaalit				
Ostot tilikauden aikana	704 571	500 150	228 188	212 719
Varastojen muutos	-26 846	4 973	-8 761	6 611
	677 725	505 123	219 427	219 330
Radiolinjan käyttöoikeus-, ylläpito- ja yhteysmaksut	903 504			
Muut ulkopuoliset palvelut	305 124	229 224	306 004	224 022
Yhteensä	1 886 353	734 347	525 431	443 352

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
3. Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	842 696	676 550	674 219	612 569
Eläkemenot	130 696	105 413	103 043	95 028
Muut henkilösivumenot	92 724	73 409	74 370	67 317
	1 066 116	855 372	851 632	774 914
Käyttöomaisuuteen aktivoituiden henkilöstömenot				
Aktivoidut palkat	-80 776	-74 789	-67 469	-61 839
Aktivoidut eläkemenot	-14 092	-13 080	-12 148	-10 875
Aktivoidut muut henkilösivumenot	-9 873	-9 010	-8 740	-7 679
	-104 741	-96 879	-88 357	-80 393
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	961 375	758 493	763 275	694 521
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat sekä sijaiset	5 929	4 402		
Hallitusten jäsenet sekä varajäsenet	1 917	1 338	1 738	1 325
Hallintoneuvostojen jäsenet sekä varajäsenet	157		157	
Konsernin ja emoyhtiön henkilöstö tilikauden aikana keskimäärin				
Toimihenkilöitä	3 768	3 015	2 803	2 676
Työntekijöitä	821	799	790	799
Yhteensä	4 589	3 814	3 593	3 475
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien eläkesitoumukset				
Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 58 – 65 vuotta.				
4. Poistot ja arvonalentumiset				
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	588 511	459 077	471 713	444 642
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset		16 500		
Konserniliikearvon poisto	28 773	2 522		
Konsernireservin tuloutus	-235	-658		
Yhteensä	617 049	477 441	471 713	444 642

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan käyttöomaisuus.

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
5. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			5 083	2 514
Osakkuusyrityksiltä			21 992	15 781
Muilta	324	98	450	120
	324	98	27 525	18 415
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			1 281	1 355
Muilta		1 099		
		1 099	1 281	1 355
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			1 560	31
Osakkuusyrityksiltä	313			200
Muilta	30 505	26 334	24 045	24 128
	30 818	26 334	25 605	24 359
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	31 142	27 531	54 411	44 129
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	1 114		2 189	1 121
Osakkuusyrityksille	13		13	
Muille	72 891	63 898	46 805	59 447
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	74 018	63 898	49 007	60 568
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-42 876	-36 367	5 404	-16 439
6. Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Konserniavustukset			7 000	3 000
7. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			109 425	115 017
8. Välittömät verot				
Tuloverot tilikaudelta	64 009	9 017	31 595	2 610
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-8 634	11 532	-8 618	11 486
Tuloverot satunnaisista eristä			1 960	840
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	52 717	31 217		
Yhteensä	108 092	51 766	24 937	14 936

9. Pysyvät vastaavat/Käyttöomaisuus ¹⁾

KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet

	Perustamis- menot	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennako- maksut	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Konserni- liikearvo ²⁾
Hankintameno 1.1.98		5 767			218 513	224 280	13 347
Hankitut konserniyritykset 1.1.	150 916	11 676			63 573	226 165	-1 939
Muuntoero	41				1	42	
Lisäykset	9	10 259	731	3 460	94 863	109 322	437 170
Myynnit		-5 282				-5 282	
Vähennykset					-57 996	-57 996	-2 445
Siirrot erien välillä	619		300		-919	0	
Hankintameno 31.12.98	151 585	22 420	1 031	3 460	318 035	496 531	446 133
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.98	30 438	1 260	708		142 911	175 317	7 559
Muuntoero	8					8	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-123			-54 712	-54 835	
Tilikauden poisto	30 321	2 875	94		51 796	85 086	28 537
Arvonlennukset							
Kertyneet poistot 31.12.98	60 767	4 012	802		139 995	205 576	36 096
Kirjanpitoarvo 31.12.98	90 818	18 408	229	3 460	178 040	290 955	410 037

2) Konserniliikearvoon 31.12.98 on netotettu konsernireservä 462 000 mk.

51

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.98	41 859	846 761	3 199 698		30 241	4 118 559
Hankitut konserniyritykset 1.1.	165		239 917	42 385	22 939	305 406
Muuntoero			441			441
Lisäykset	361	14 526	850 489	39 312	295 040	1 199 728
Myynnit			-5 703	-523		-6 226
Vähennykset		-3 104	-460 192			-463 296
Siirrot erien välillä	699	-2 752	296 934	727	-295 608	0
Hankintameno 31.12.98	43 084	855 431	4 121 584	81 901	52 612	5 154 612
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.98		381 089	1 564 814	15 531		1 961 434
Muuntoero			35			35
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-3 104	-458 096			-461 200
Tilikauden poisto		27 344	482 973	12 449		522 766
Arvonlennukset						
Kertyneet poistot 31.12.98		405 329	1 589 726	27 980		2 023 035
Kirjanpitoarvo 31.12.98	43 084	450 102	2 531 858	53 921	52 612	3 131 577
Koneiden ja laitteiden (televerkko)						
Kirjanpitoarvo 31.12.98			1 953 565			

1) Hankintamenoihin sisältyvät ainoastaan ne käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

9. Pysyvät vastaavat/Käyttöomaisuus

EMOYHTIÖ	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet			
	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.98	209 413	20 164	631 090	3 144 767	30 241	3 826 262
Lisäykset	33 886	301	14 526	593 130	715	608 672
Vähennykset	-54 053		-3 103	-453 818		-456 921
Hankintameno 31.12.98	189 246	20 465	642 513	3 284 079	30 956	3 978 013
Kertyneet poistot 1.1.98	-124 330		-266 892	-1 510 993		-1 777 885
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	54 053		3 104	453 818		456 922
Tilikauden poisto	-32 686		-25 377	-413 650		-439 027
Kertyneet poistot 31.12.98	-102 963		-289 165	-1 470 824		-1 759 989
Kirjanpitoarvo 31.12.98	86 283	20 465	353 348	1 813 255	30 956	2 218 024
Koneiden ja laitteiden (televerkko) tasearvo 31.12.98				1 455 671		1 455 671

9. Pysyvät vastaavat/Osuudet osakkuusyhtymyksissä ja muut sijoitukset

52

KONSERNI	Osuudet	Osakkeet	Yhteensä
	Osakkuusyhtymykset	Muut	
Hankintameno 1.1.98	251 834	29 130	280 964
Hankitut tytäryhtymykset 1.1.		686	686
Lisäykset	614 246	318	614 564
Myynnit		-8 647	-8 647
Siirrot erien välillä	-202 743	-46	-202 789
Hankintameno 31.12.98	663 337	21 441	684 778
Kirjanpitoarvo 31.12.98	663 337	21 441	684 778

9. Pysyvät vastaavat/Sijoitukset

EMOYHTIÖ	Osakkeet	Osakkeet	Osakkeet	Saamiset	Yhteensä
	Konserniyhtymykset	Osakkuusyhtymykset	Muut	Konserniyhtymykset	
Hankintameno 1.1.98	95 653	174 474	28 098	43 350	341 575
Lisäykset	400 668	381 207			781 875
Myynnit/vähennykset	-90		-8 626	-2 650	-11 366
Siirrot erien välillä	152 756	-152 756			
Hankintameno 31.12.98	648 987	402 925	19 472	40 700	1 112 084
Kirjanpitoarvo 31.12.98	648 987	402 925	19 472	40 700	1 112 084

Vuosina 1998-1999 tehtyjen kauppajen perusteella Radiolinjan A-osakkeiden jälleenhankintahinta on 3,6 mrd. mk suurempi kuin niiden kirjanpitoarvo.

9. Konsernin ja emoyhtiön omistusosuudet 31.12.1998

	Kotipaikka	Konsernin omistus- osuus-%	Emoyhtiön omistus- osuus-%
KONSERNIYRITYKSET			
Oy Arvotel Ab	Helsinki	100 %	100 %
Oy Comptel Ab	Helsinki	96 %	96 %
Oy Dianatel Ab	Helsinki	100 %	100 %
Oy Extel Ab	Helsinki	100 %	100 %
Oy Telcofounding Ab	Helsinki	100 %	0 %
Oy Extel-Snaak Ab	Helsinki	100 %	0 %
Oy Extel-Opslokken Ab	Helsinki	100 %	0 %
Oy Extel-Parvenu Ab	Helsinki	100 %	0 %
Oy Extel-Pets Ab	Helsinki	100 %	0 %
Oy Extel-Bestudeerd Ab	Helsinki	100 %	0 %
FINNETCom Oy	Helsinki	51 %	51 %
Helsinki TeleCom Deutschland GmbH	Düsseldorf	100 %	100 %
Oy Heltel Ab	Helsinki	63 %	63 %
Megabaud Oy	Helsinki	100 %	100 %
Mäkitorppa Yhtiöt Oy	Helsinki	90 %	80 %
Mobinter Oy	Helsinki	90 %	0 %
Mäkitorppa Oy	Helsinki	90 %	0 %
Mäkitorppa GmbH	Düsseldorf	90 %	0 %
Setele Holding Oy	Helsinki	81 %	0 %
Setele Oy	Seinäjäki	81 %	0 %
Oy Radiolinja Ab, A-osakkeet	Helsinki	51 %	51 %
Radiolinja Eesti AS	Tallinna	68 %	45 %
SIA Radiolinja Latvija	Riika	51 %	0 %
Globalstar Finland Oy	Helsinki	26 %	0 %
Oy Radiolinja Ab, L-osakkeet	Helsinki	51 %	51 %
Rahoituslinkki Oy	Helsinki	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kutomotie 16	Helsinki	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Ratavartijankatu 3	Helsinki	64 %	64 %
Kiinteistö Oy Rinnetorppa	Kuusamo	100 %	50 %
Muut yhtiöt (ei toimintaa)			
OSAKKUUSYRITYKSET			
Citykom Münster GmbH	Münster	25 %	25 %
Oy Datatie Ab	Helsinki	34 %	34 %
Fincommerce Oy	Jyväskylä	25 %	25 %
Oy Finnet International Ab	Helsinki	41 %	41 %
Finnet Logistiikka Oy	Helsinki	32 %	32 %
Oy Finnet Media Ab	Helsinki	35 %	35 %
Oy Finnet Ventures	Helsinki	42 %	42 %
Kaukoverkko Ysi Oy	Helsinki	34 %	34 %
Keski-Suomen Puhelin Oyj	Jyväskylä	21 %	21 %
Oy Omnitele Ab	Helsinki	29 %	29 %
Suomen Keltaiset Sivut Oy	Helsinki	30 %	30 %
Tampereen Puhelin Oyj	Tampere	21 %	10 %
Vantaan Yhteisverkko Oy	Vantaa	24 %	24 %

Osakkuusyritysten poistamaton liikearvo 31.12.98 oli 336,4 milj.mk. Kaikkien osakkuusyritysten tilinpäätöshetki oli 31.12.98.

Muut osuudet

Konserniyhtiöiden omistuksessa on vähäinen määrä Puhelinosuuskunta HPY:n osuustodistuksia, jotka on hankittu puhelinliittymien käyttöä varten.

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
10. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	54 033	45 769	55 013	46 253
Keskeneräiset tuotteet	9 353	10 674	9 353	10 674
Valmiit tuotteet/tavarat	60 779	30 358		
Ennakkomaksut	18 786	18 269	18 786	18 269
Yhteensä	142 951	105 070	83 152	75 196
11. Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Lainasaamiset			63 360	–
Saamiset muilta				
Lainasaamiset	702	5 036		
Muut saamiset	3 217			
Siirtosaamiset	1 022	1 081	1 022	1 081
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 941	6 117	64 382	1 081
12. Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	91		53 998	1 827
Lainasaamiset			223 259	6 859
Muut saamiset	3 555	849	10 556	3 849
Siirtosaamiset			1 136	992
	3 646	849	288 949	13 527
Saamiset osakkuusyrityksiltä				
Myyntisaamiset	102 134	77 485	31 830	69 763
Siirtosaamiset		400		400
	102 134	77 885	31 830	70 163
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	786 478	414 261	373 284	380 801
Lainasaamiset	5 625	10 762		
Muut saamiset	29 929	16 262	11 136	8 993
Siirtosaamiset	130 460	36 583	18 651	18 230
	952 492	477 868	403 071	408 024
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 058 272	556 602	723 850	491 714

Merkittävimmät siirtosaamiset muodostuvat jaksotetuista liittymäpalkkioista sekä korkotuottojen ja leasingvuokrien jaksotuksista.

13. Oma pääoma	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
Osakepääoma 1.1.	236 596	201 600	236 596	201 600
Uusmerkintä	20 000	34 996	20 000	34 996
Osakepääoma 31.12.	256 596	236 596	256 596	236 596
Ylikurssirahasto 1.1. ¹⁾	1 516 607	1 108 061	1 516 607	1 108 061
Emissiovoitto ²⁾	806 460	408 546	806 460	408 546
Ylikurssirahasto 31.12.	2 323 067	1 516 607	2 323 067	1 516 607
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	529 799	401 231	51 186	45 627
Liittymismaksujen lisäys	6 892	5 226	6 892	5 226
Osingonjako	-19 499	-8 064	-19 499	-8 064
Muuntoero	1 112	-915		
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	518 304	397 478	38 579	42 789
Tilikauden voitto	301 986	132 321	118 674	8 397
Oma pääoma yhteensä	3 399 953	2 283 002	2 736 916	1 804 389

55

1) Aiempien vuosien osakepääoman korotusten yhteydessä muodostunut vararahasto on yhdistetty ylikurssirahastoon.

2) Esitetystä emissiovoitosta on vähennetty osakeannin järjestäjien palkkio 33,5 Mmk.

Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	1998	1997	1998	1997
Osakepääoma osakelajeittain 31.12.	1 000 kpl	1 000 mk	1 000 kpl	1 000 mk
K-sarja (5 ääntä/osake)	27 295	136 477	32 320	74 996
E-sarja (1 ääni/osake)	24 024	120 119	14 999	161 600
Yhteensä	51 319	256 596	47 319	236 596

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

Edellisten tilikausien voitto	518 304	397 478	38 579	42 789
Tilikauden voitto	301 986	132 321	118 674	8 397
- Aktivoidut perustamismenot	-90 818			
- Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-532 468	-404 237		
Yhteensä jakokelpoisia varoja	197 004	125 562	157 253	51 186

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
14. Pakolliset varaukset				
V. 2000 kuluvaraus	14 550		8 000	
Muut pakolliset varaukset	2 080	3 145	500	714
Yhteensä	16 630	3 145	8 500	714
15. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
Yhdistelytoimenpiteistä	10 484			
Jaksotuseroista	5 164	5 501	2 380	200
Yhteensä	15 648	5 501	2 380	200
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	226 175	157 565	185 322	154 683
Yhteensä	226 175	157 565	185 322	154 683
Laskennalliset verovelat (netto)	210 527	152 064	182 942	154 483
16. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Velat muille				
Joukkovelkakirjalainat		2 184		
Lainat rahoituslaitoksilta	342 279	26 552		
Eläkelainat	610 092	720 858	608 557	719 141
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	952 371	749 594	608 557	719 141
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta		23 700		
Eläkelainat	554 949	720 858	554 949	719 141
Yhteensä	554 949	744 558	554 949	719 141

	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
17. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			24 559	13 716
Muut velat	1 388	8 444	41 443	54 916
Siirtovelat	18		1 069	322
	1 406	8 444	67 071	68 954
Velat osakkuusyrityksille				
Ostovelat	67 771	65 571	32 520	66 030
Siirtovelat	11	1 724		
	67 782	67 295	32 520	66 030
Velat muille				
Lainat rahoituslaitoksilta	41 857			
Eläkelainat	60 767		60 584	
Saadut ennakot	13 094			
Ostovelat	534 043	203 004	159 412	158 219
Muut velat	185 153	138 281	136 826	97 687
Siirtovelat	344 888	177 100	164 292	140 698
	1 179 802	518 385	521 114	396 604
Velka huoltokonttorille				
Huoltokonttorin velka (brutto)	88 880	84 818	88 880	84 818
Huoltokonttorin saaminen	-5 712	-5 620	-5 712	-5 620
Huoltokonttorivelka (netto)	83 168	79 198	83 168	79 198
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 332 158	673 322	703 873	610 786

Merkittävimmät siirtovelat muodostuvat jaksotetuista lomapalkoista ja tulospalkkioista sosiaalikuluineen sekä jaksotetuista liittymäpalkkioista, korkokuluista ja leasingvuokrista.

18. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut	Konserni 1998	Konserni 1997	Emoyhtiö 1998	Emoyhtiö 1997
Kiinnitykset				
Omasta velasta				
Eläkelainat	303 268	353 268	303 268	353 268
Annetut kiinnitykset	247 000	247 000	247 000	247 000
Rahalaitoslainat	58 300			
Annetut kiinnitykset	30 100			
Eläkesäätiön kannatusmaksutakauksen vastavakuudeksi annetut kiinnitykset	13 000	13 000	13 000	13 000
Muiden velasta				
Annetut kiinnitykset	550	700	550	700
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	290 650	260 700	260 550	260 700
Pantatut osakkeet	63	64		
Annetut takaukset				
Konserniyhtiöiden velasta			21 251	49 605
Osakkuusyritysten velasta		24 000		24 000
Johdon velasta	99	153		
Muiden velasta	4 627	3 974	4 617	3 974
Takaukset yhteensä	4 726	28 127	25 868	77 579
Yhteensä	295 439	288 891	286 418	338 279
Leasingvastuut	667 912	203 801	166 712	200 723
Takaisinostovastuut	14 939	19 869	14 939	19 793
Muut vastuut	1 047	540		
Leasing sopimuksista maksettavat määrät				
Alkaneelta tilikaudelta maksettavat	86 773	35 971	29 468	34 002
Myöhemmin maksettavat	581 139	167 830	137 244	166 721
GSM-verkon vuokrasopimukset Oy Radiolinja Ab on toteuttanut osan verkkoinvestoinneista pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla, joihin liittyy tietyissä tilanteissa oikeus ja velvollisuus lunastaa itselle vuokrattu omaisuus käyvällä hinnalla. Sopimusten mukaiset maksut painottuvat vuokra-ajan viimeisille vuosille. Konsernin ulkopuolisten vuokrasopimusten hankintahinta oli tilikauden lopussa noin 1,2 mrd.mk.				
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot				
Valuuttatermiinisopimukset	25 420			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	50 000			

Konsernin tunnusluvut

Taloudelliset tunnusluvut

	1998	1997	1996	1995	1994
TUOSLASKELMA					
Liikevaihto, Mmk	4 665,9	2 565,6	2 230,0	1 984,3	1 910,5
Liikevaihdon muutosprosentti	81,9 %	15 %	12,4 %	3,9 %	4,2 %
Liikevoitto, Mmk	519,6	224,4	140,5	71,8	70,1
Liikevoitto, % liikevaihdosta	11,1 %	8,7 %	6,3 %	3,6 %	3,7 %
Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja, Mmk	476,7	188,0	114,2	38,5	36,5
Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja, % liikevaihdosta	10,2 %	7,3 %	5,1 %	1,9 %	1,9 %
Tulos ennen veroja, Mmk	476,7	188,0	63,0	38,5	36,5
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	10,2 %	7,3 %	2,8 %	1,9 %	1,9 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	12,2 %	6,7 %	5,1 %	1,8 %	1,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	13,6 %	8,6 %	6,4 %	3,8 %	4,2 %
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, Mmk	68,2	55,2	46,8	31,2	23,9
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	1,5 %	2,2 %	2,1 %	1,6 %	1,3 %
TASE					
Velkaantumisaste (gearing-%), %	19,0 %	8,5 %	29,6 %	30,3 %	26,6 %
Maksuvalmius (current ratio)	1,2	2,0	1,5	1,6	1,9
Omavaraisuusaste, %	59,6 %	59,6 %	53,4 %	53,4 %	54,0 %
Taseen loppusumma, Mmk	6 220,3	3 915,1	3 289,1	3 191,3	3 044,3
INVESTOINNIT					
Bruttoinvestoinnit, Mmk	2 349,6	737,2	585,9	584,6	521,8
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	50,4 %	28,7 %	26,3 %	29,5 %	27,3 %
HENKILÖSTÖ					
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	4 589	3 814	3 736	3 734	3 656
Liikevaihto/henkilö, 1 000 mk	1 016,8	672,7	596,9	531,4	522,6

Tilaukanta ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

59

Osakekohtaiset tunnusluvut

	1998	1997	1996	1995	1994
Osakepääoma, mk	256 596 300	236 596 300	201 600 000	201 600 000	201 600 000
K-osakkeiden lukumäärä 31.12., kpl	27 295 400	32 320 000			
E-osakkeiden lukumäärä 31.12., kpl ¹⁾	24 023 860	14 999 260			
Osakkeiden lukumäärä yhteensä ²⁾	51 319 260	47 319 260	40 320 000	40 320 000	40 320 000
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	49 489 123	41 125 394	40 320 000	40 320 000	40 320 000
Osakekannan markkina-arvo 31.12., Mmk ³⁾	15 550	5 820			
Tulos/osake (EPS), mk	6,10	3,22	2,18	0,70	0,64
Osinko/osake, mk	2,50 *)	1,30	0,20	-	-
Osinko/tulos, %	41,0 %	40,4 %	9,2 %	-	-
Oma pääoma/osake, mk	66,25	48,25	42,43	41,16	40,60
Hinta/voitto -suhde (P/E)	49	38			
Efektiivinen osinkotuotto, %	0,8 %	1,1 %			
E-osakkeen kurssikehitys Helsingin Pörssissä					
Keskikurssi, mk	225,00	123,50			
Kurssi 30.12., mk	303,00	123,00			
Alin kurssi, mk	124,00	115,00			
Ylin kurssi, mk	330,00	131,00			
E-osakkeiden pörssivaihdon kehitys					
Kokonaisvaihto 1 000 kpl	15 272	946 ⁽⁴⁾			
Vaihdon osuus E-osakkeiden määrästä, % ⁵⁾	63,6 %	6,3 %			

*) Hallituksen osinkoehdotus

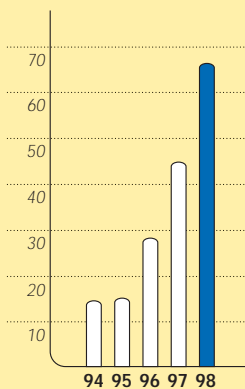
(1) Vuosina 1994 -1996 on ollut ainoastaan yksi osakelaji. E-osakkeita noteerattiin Helsingin Pörssissä ensimmäisen kerran 25.11.97. (2) Helsingin Puhelin Oyj:n yhtiökokous päätti 7.11.1996 osakkeen nimellisarvon muuttamisesta 100.000 markasta 5,00 markkaan. Osakkeiden lukumäärä on esitetty uuden nimellisarvon mukaisena. (3) Laskettu päätös-kurssin 30.12. perusteella. (4) Vuoden 1997 kokonaisvaihto kertyi ajalta 25.11. - 30.12.97. (5) Laskettu suhteessa tilikauden lopun E-osakkeiden lukumäärään.

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

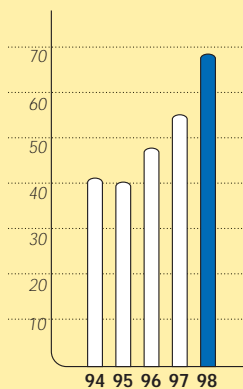
Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Velkaantumisaste (gearing-%)	=	$\frac{\text{Korolliset velat} + \text{saadut ennakomaksut} - \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$
Maksuvalmius (current ratio)	=	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{saadut ennakot}}$
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{verot}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tulos/osake (EPS)}} \times 100$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake (EPS)}} \times 100$

60

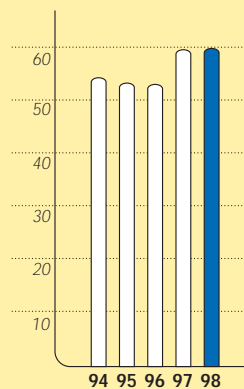
Oma pääoma/osake mk

Tutkimus ja tuotekehitys Mmk

Omavaraisuusaste %

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 256 596 300 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 200 000 000 markkaa ja enimmäispääoma 800 000 000 markkaa.

Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeet jakautuvat K- ja E-sarjoihin.

K-osakkeella on viisi ääntä ja E-osakkeella yksi ääni. Ainoastaan E-osakkeet tuottavat oikeuden osinkoon.

Tilikauden päättyessä Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 51 319 260 kappaletta. K-osakkeita oli 27 295 400 kappaletta ja E-osakkeita 24 023 860 kappaletta. Osakkeiden osakeantioikaistu kappalemäärä oli tilikaudella keskimäärin 49 489 123 kappaletta. Osakkeen nimellisarvo on 5 markkaa.

K-osakkeet, 27 295 400 kappaletta, ovat Puhelin-osuuskunta HPY:n omistuksessa, joka teki tammi-kuussa 1999 päätöksen muuntaa kaikki omistamansa K-osakkeet osinkoon oikeuttaviksi E-osakkeiksi.

E-osakkeista Puhelinosuuskunta HPY omistaa vuoden 1998 lopussa 8 000 000 kappaletta ja muut omistajat 16 023 860 kappaletta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen yhden vuoden ajan 2.4.1998 lähtien päättämään osakepääoman korottamisesta, osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäoikeudesta poiketen yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä siten, että yhtiön osakkeiden määrä voi nousta enintään 5 000 000 E-osakkeella. Hallitus päätti 17.6.1998 käyttää valtuutuksesta 4 000 000 osaketta. Valtuutuksesta oli 31.12.1998 käyttämättä 1 000 000 osaketta. Helmikuussa 1999 hallitus päätti

käyttää valtuutuksestaan 300 232 osaketta, minkä jälkeen valtuutuksesta on käyttämättä 699 768 osaketta.

Kurssikehitys

Yhtiön E-osakkeen päätöskurssi 30.12.1998 oli 303 markkaa.

Vuoden ylin noteeraus oli 330 markkaa ja alin 124 markkaa. Osakkeen keskimääräinen kurssi oli 225,12 markkaa.

Tilikauden lopussa yhtiön markkina-arvo oli 15 549,7 miljoonaa markkaa molemmat osakesarjat huomioiden.

Noteeraus ja vaihto

Helsingin Puhelin Oyj:n E-osake noteerataan Hex Oyj:n, Helsingin Arvopaperi- ja johdannaispörssin, päälistalla tunnuksella HEPEV. Helsingin Puhelin Oyj:n E-osakkeita vaihdettiin Helsingin Arvopaperi-pörssissä 1.1. – 30.12.1998 kaikkiaan 15 271 624 kappaletta 3 437,9 miljoonan markan kokonaishintaan. Vaihto oli 63,6 % E-osakkeiden määrästä.

Hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan omistamien osakkeiden kokonaismäärä 31.12.1998 oli 8.269 kappaletta E-osakkeita, ja niiden osuus osakkeista oli 0,016 %. Osakkeiden edustama äänimäärä oli 8.269 ääntä ja osuus koko äänimäärästä 0,005 %.

61

Osakepääoman korotukset 1998

Suunnattu uusmerkintä	Hinta mk	Merkintäaika	Osakepääoman korotus mk	Uusi osakepääoma	Osinko oikeus	Uusia osakkeita kpl
Yleisö	215	8.6.–16.6.98	20 000 000	256 596 300	1998	4 000 000

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1998

	K-osakkeet	E-osakkeet	Yhteensä	Osuus % osakkeista	Osuus % äänistä
1 Puhelinosuuskunta HPY	27 295 400	8 189 860	35 485 260	69,1 %	90,1 %
Puhelinosuuskunta HPY	27 295 400	8 000 000			
Helsingin Puhelimen Eläkesäätiö		189 860			
2 Sampo-konserni		857 950	857 950	1,7 %	0,5 %
Teollisuusvakuutus Oy		431 390			
Vakuutusyhtiö Sampo Oyj		134 370			
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo		131 850			
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso		90 340			
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo		45 000			
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova		25 000			
3 Pohjola-ryhmä		566 106	566 106	1,1 %	0,4 %
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola		219 500			
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola		194 912			
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi		104 022			
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen		47 672			
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo		424 000	424 000	0,8 %	0,3 %
5 Kuntien eläkevakuutus		301 940	301 940	0,6 %	0,2 %
6 Fennia-ryhmä		227 386	227 386	0,4 %	0,1 %
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia		150 000			
Keskinäinen yhtiö Yrittäjänvakuutus-Fennia		77 386			
7 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva		90 380	90 380	0,2 %	0,1 %
8 Sijoitusrahasto Leonia-Osake		77 452	77 452	0,2 %	0,0 %
9 Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland		73 950	73 950	0,1 %	0,0 %
10 Helsingin kaupunki		65 420	65 420	0,1 %	0,0 %
11 Sijoitusrahasto Alfred Berg Optimal		62 850	62 850	0,1 %	0,0 %
12 Merita Henkivakuutus Oy		56 110	56 110	0,1 %	0,0 %
13 Alkon Eläkesäätiö		55 800	55 800	0,1 %	0,0 %
14 Kesko Oyj		54 550	54 550	0,1 %	0,0 %
Keskon Eläkekassa		37 900			
Kesko Oy		16 650			
15 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola		50 000	50 000	0,1 %	0,0 %
16 Sijoitusrahasto Alfred Berg Portfolio		44 700	44 700	0,1 %	0,0 %
17 Sijoitusrahasto Merita Optima		40 000	40 000	0,1 %	0,0 %
18 Riskisijoitusrahasto Merita Avanti		40 000	40 000	0,1 %	0,0 %
19 Sijoitusrahasto Evli Mix		38 000	38 000	0,1 %	0,0 %
20 Suomen Kulttuurirahasto		36 592	36 592	0,1 %	0,0 %
Muilla kuin mainituilla		12 670 814	12 670 814	24,7 %	7,9 %
Hallintarekisteri		7 407 347	7 407 347	14,4 %	4,6 %
Muut Osakkeenomistajat		5 263 467	5 263 467	10,3 %	3,3 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.1998

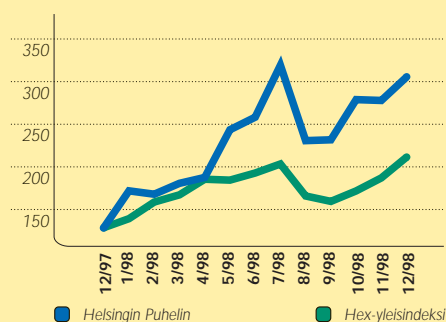
	Osakkeet	% osakekannasta
1. Julkiset yritykset	31 148	0,06 %
2. Yksityiset yritykset	35 944 627	70,04 %
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	9 675 903	18,85 %
4. Julkisyhteisöt	1 590 449	3,10 %
5. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	378 739	0,74 %
6. Kotitaloudet	3 679 701	7,17 %
7. Ulkomaat	12 959	0,03 %
8. Yhteistilillä ja odotusluettelolla	5 734	0,01 %
Yhteensä	51 319 260	100,00 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.1998

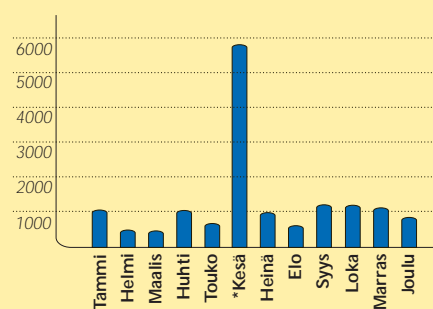
Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	% osuus omistajista	Osakemäärä kpl	% osakekannasta	Äänimäärä	% osuus äänistä
1 - 100	91 090	94,28 %	2 861 110	5,58 %	2 861 110	1,78 %
101 - 500	4 777	4,94 %	875 923	1,71 %	875 923	0,55 %
501 - 1.000	434	0,45 %	289 389	0,56 %	289 389	0,18 %
1.001 - 5.000	222	0,23 %	446 558	0,87 %	446 558	0,28 %
5.001 - 10.000	28	0,03 %	193 164	0,38 %	193 164	0,12 %
10.001 - 50.000	38	0,04 %	934 253	1,82 %	934 253	0,58 %
50.001 - 100.000	13	0,01 %	941 686	1,83 %	941 686	0,59 %
Yli 100.000	12	0,01 %	44 771 443	87,24 %	153 953 043	95,92 %
Odotusluettelolla			5 734	0,01 %		
Yhteensä	96 614	100,00 %	51 319 260	100,00 %	160 495 126	100,00 %

63

E-osakkeen kurssikehitys (Päätöskurssi, Mk)

Helsingin Puhelimen E-osakkeen vaihto 1000 kpl

*Puhelinosuuskunta HPY:n osakemyynti, 4 milj. kpl.

Keskeiset tilinpäätöstiedot euroina vuodelta 1998

KONSERNITULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.	1998 Mmk	1997 Mmk	1998 Meuro	1997 Meuro
Liikevaihto	4 666	2 566	784	432
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	60	56	10	9
Liiketoiminnan muut tuotot	23	21	4	4
Liiketoiminnan kulut	-4 229	-2 419	-711	-407
Liikevoitto	520	224	87	38
Rahoitustuotot ja -kulut	-43	-36	-7	-6
Voitto ennen veroja	477	188	80	32
Välittömät verot	-108	-52	-18	-9
Vähemmistön osuus	-67	-4	-11	-1
Tilikauden voitto	302	132	51	22
KONSERNITASE 31.12.				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet	291	92	49	15
Konserniliikearvo	410	5	69	1
Aineelliset hyödykkeet	3 132	2 202	526	371
Osuudet osakkuusyrityksissä	663	252	112	42
Muut sijoitukset	21	29	4	5
	4 517	2 580	760	434
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus	143	105	24	17
Pitkäaikaiset saamiset	5	6	1	1
Lyhytaikaiset saamiset	1 058	556	178	93
Rahoitusarvopaperit	409	628	69	106
Rahat ja pankkisaamiset	88	40	15	7
	1 703	1 335	286	224
Vastaavat yhteensä	6 220	3 915	1046	658
Oma pääoma				
Osakepääoma	257	237	43	40
Ylikursssirahasto	2 323	1 517	391	255
Edellisten tilikausien voitto	518	397	87	67
Tilikauden voitto	302	132	51	22
	3 400	2 283	572	384
Vähemmistöosuus				
	309	48	52	8
Pakolliset varaukset				
	17	3	3	1
Vieras pääoma				
Laskennallinen verovelka	210	158	35	26
Pitkäaikainen vieras pääoma	952	750	160	126
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 332	673	224	113
	2 494	1 581	419	265
Vastattavat yhteensä	6 220	3 915	1046	658
TUNNUSLUVUT				
Tulos/osake, (mk, euroa)	6,10	3,22	1,03	0,54
Oma pääoma/osake, (mk, euroa)	66,25	48,25	11,14	8,11
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	13,6 %	8,6 %	13,6 %	8,6 %
Bruttoinvestoinnit	2 350	737	395	124
Henkilöstö keskimäärin	4 589	3 814	4 589	3 814
VASTUUT 31.12.				
Kiinnitykset				
Yhtiön ja konserniyhtiöiden puolesta	290	260	49	44
Muiden puolesta	1	1	0	0
Takaukset				
Osakkuusyritysten puolesta		24	0	4
Muiden puolesta	4	4	1	1
Leasingvastuut	668	203	112	34
Takaisinostovastuut	15	20	3	3
Muut vastuut	1	1	0	0
Vastuut yhteensä	979	513	165	86
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot				
Valuuttatermiinisopimukset	25	4		
Koron- ja valuuttanvaihtosopimukset	50	8		

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Konsernin oma pääoma konsernitaseen 31.12.1998 mukaan on 3 399 953 300 mk, josta jakokelpoiset varat ovat 197 004 000 mk.

Emoyhtiön oma pääoma taseen 31.12.1998 mukaan on 2 736 916 722,03 mk, josta jakokelpoiset varat ovat 157 253 002,03 mk.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Helsingin Puhelin Oyj jakaa vuodelta 1998 osinkoa 2,50 mk E-osaketta kohti eli yhteensä 128 298 150 mk.

Helsingissä maaliskuun 1. päivänä 1999

Kurt Nordman
hallituksen puheenjohtaja

Ossi Virolainen

Jukka Alho

Riitta Backas

Matti Ilmari

Jarmo Kalm

Rauno Kousa

Paavo Uronen

Matti Mattheiszen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeenomistajille
Olemme tarkastaneet Helsingin Puhelin Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Emoyhtiön voitto tilikaudelta on 118 673 764,42 markkaa ja konsernin voitto 301 986 000 markkaa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistuihin osavuositarkastuksiin. Käsitteemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 1999
SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Henrik Sormunen
KHT

Leo Laitinmäki
KHT

Lasse Lehti
HTM

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvostolle on esitelty Helsingin Puhelin Oyj:n tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen tilikaudelta 1.1. – 31.12.1998 ja tilintarkastuskertomus sekä hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä. Hallintoneuvosto toteaa, ettei sillä ole esitellyn aineiston johdosta huomauttamista.

Lausuntonaan hallintoneuvosto esittää yhtiö-

kokoukselle tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Samalla hallintoneuvosto toteaa, että kaikki hallintoneuvoston jäsenet ovat erovuorossa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Helsingissä 16. päivänä maaliskuuta 1999
HALLINTONEUVOSTO

Harri Holkeri
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Konsernin hallinto

Hallintoneuvosto

Varsinainen yhtiökokous valitsee Helsingin Puhelimen hallintoneuvostoon vuosittain 6 – 15 jäsentä. Hallintoneuvostossa ei ole henkilöstön edustajia, kuten ei myöskään hallituksessa. Hallintoedustuslain edellyttämä henkilöstön edustus yrityksen hallinnossa on toteutettu valitsemalla henkilöstön edustajat operatiivisen tason yhteistyöelimiin.

Hallintoneuvoston pääasiallisiin tehtäviin kuuluu päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä, valita hallituksen jäsenet ja hallituksen puheenjohtaja, valita yhtiön toimitusjohtaja ja nimittää hänen varamiehensä, päättää yhtiön toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta sekä yhtiön organisaation olennaisesta muuttamisesta ja valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan johtaman yhtiön hallintoa.

Hallintoneuvoston tämänhetkisten jäsenten toimikausi kestää vuoden 1999 varsinaisen yhtiökokoukseen asti.

Helsingin Puhelin Oyj:n hallitus vasemmalta oikealle: Paavo Uronen, Jukka Alho, Matti Mattheiszen, Matti Ilmari, Ossi Virolainen, Kurt Nordman, Riitta Backas, Jarmo Kalm ja Rauno Kousa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Harri Holkeri (vas.) ja varapuheenjohtajana Reino Paasilinna.

Jäsenet:

Harri Holkeri (s. 1937), valtiot. maist., puheenjohtaja, jäsen vuodesta 1993.

Reino Paasilinna (s. 1939), yhteiskuntat. toht., varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1993.

Carl Johan Adolfson (s. 1933), kauppat. maist., jäsen vuodesta 1993.

Erkki Helaniemi (s. 1962), oikeust. kand., jäsen vuodesta 1996.

Raimo Ilaskivi (s. 1928), valtiot. toht., jäsen vuodesta 1993.

Ingvar S. Melin (s. 1932), kauppat. lis., jäsen vuodesta 1993.

Kari Piimies (s. 1946), arkkitehti, jäsen vuodesta 1993.

Matti Honkala, ekonomi, jäsen vuodesta 1998.

Sole Molander, valtiot. lis., jäsen vuodesta 1998.

Timo Peltola, ekonomi, jäsen vuodesta 1998.

Pekka Sauri, filosofian toht., jäsen vuodesta 1998.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu hallintoneuvoston päättämä määrä jäseniä, vähintään neljä ja enintään kymmenen. Jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Jäsenistä kolmasosa on vuosittain erovuorossa. Nykyisessä hallituksessa on yhdeksän jäsentä, joiden joukossa on yhtiön toimitusjohtaja ja kaksi varatoimitusjohtajaa. Hallituksella on päätoiminen puheenjohtaja.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön yleisestä hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä konsernin johtamisesta. Hallitus nimittää yhtiön johtohenkilöt toimitusjohtajaa lukuunottamatta ja konsernin tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet. Hallitus valmistelee hallintoneuvoston käsiteltäväksi esitettävät asiat.

Jäsenet:

Kurt Nordman (s. 1938), pääjohtaja, Puhelinosuuskunta HPY, puheenjohtaja, jäsen vuodesta 1993, toimikausi päättyy 2000.

Ossi Virolainen (s. 1944), varapääjohtaja, Outokumpu Oy, varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 1999.

Jukka Alho (s. 1952), varatoimitusjohtaja, Helsingin Puhelin Oyj, jäsen vuodesta 1993, toimikausi päättyy 2001.

Riitta Backas (s. 1946), henkilöstö- ja hallintojohtaja, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 2001.

Matti Ilmari (s. 1942), konsernijohtaja, ABB Oy, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 2000.

Jarmo Kalm (s. 1945), varatoimitusjohtaja, Helsingin Puhelin Oyj, jäsen vuodesta 1993, toimikausi päättyy 2001.

Rauno Kousa (s. 1941), parlamentaarinen avustaja, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 1999.

Matti Mattheiszen (s. 1942), toimitusjohtaja, Helsingin Puhelin Oyj, jäsen vuodesta 1993, toimikausi päättyy 1999.

Paavo Uronen (s. 1938), rehtori, Teknillinen korkeakoulu, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 2000.

Hallitus on asettanut keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallitukselle esiteltävät asiat. Työvaliokunnan jäsenet ovat *Kurt Nordman*, *Matti Mattheiszen*, *Jukka Alho* ja *Jarmo Kalm*.

Hallitus on vahvistanut hallituksen päätoimisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan välisen työnjaon. Sen mukaan puheenjohtaja seuraa tulosraportointia sekä strategisten suunnitelmien valmistelua ja toteutumista, huolehtii yhdessä toimitusjohtajan kanssa yhteydenpidosta tärkeisiin sidosryhmiin sekä vastaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa omistaja- ja sijoittajasuhteiden hoitamisesta.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on kolme varsinaista tilintarkastajaa ja näillä kaksi varamiestä tai vaihtoehtoisesti Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Kaikkien tilintarkastajien tulee olla Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia.

Yhtiön tilintarkastajina ovat KHT-yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana *Henrik Sormunen* (KHT), sekä *Leo Laitinmäki* (KHT) ja *Lasse Lehti* (HTM).

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat

Matti Mattheiszen (s. 1942), diplomi-insinööri, toimitusjohtaja 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1971. Mattheiszen toimi myynnistä ja markkinoinnista vastaavana johtajana vuodesta 1984 alkaen ja varatoimitusjohtajana ja toimitusjohtajan varamiehenä 1988 – 1997.

Jukka Alho (s. 1952), diplomi-insinööri, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1981. Alho johtaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa Liikenne- ja verkostotuotteet -divisioonia. Alho on myös mm. Oy Comptel Ab:n, Oy Finnet International Ab:n ja Oy Omnitele Ab:n hallituksen puheenjohtaja.

Jarmo Kalm (s. 1945), insinööri, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1972. Kalm johtaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet -divisioonia. Kalm on Oy Datatie Ab:n toimitusjohtaja ja mm. Oy Radiolinja Ab:n ja Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Liiketoimintaryhmien johto

Kotiasiakaspalvelut

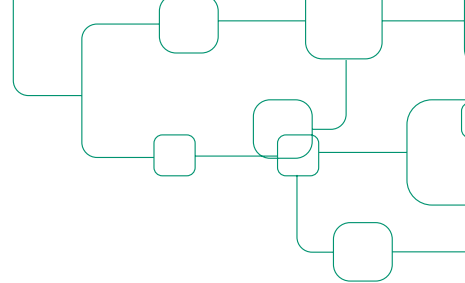
Johtaja *Raili Pohtola* (s. 1948), kirjeenvaihtaja, palveluksessa vuodesta 1978. Pohtola on toiminut hallinnon ja myynnin tehtävissä ja divisioonan johtajana 1.5.1997 alkaen.

Yritysassiakaspalvelut

Johtaja *Matti Carpén* (s. 1960), diplomi-insinööri, yhtiön palveluksessa kahdessa jaksossa vuodesta 1987 alkaen. Carpén on toiminut myynnin ja markkinoinnin tehtävissä ja divisioonan johtajana 1.5.1997 alkaen.

Yhteystietopalvelut

Johtaja *Jarmo Leiniö* (s. 1951), diplomi-insinööri, yhtiön

palveluksessa vuodesta 1980. Leiniö on toiminut teknisissä ja logistisissa tehtävissä ja divisioonan johtajana 1.5.1997 alkaen.

Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet

Johtaja, varatoimitusjohtaja *Jarmo Kalm*, yhtiön hallituksen jäsen.

Liikenne- ja verkostotuotteet

Johtaja, varatoimitusjohtaja *Jukka Alho*, yhtiön hallituksen jäsen.

Sisäiset tukitoimet

Talous- ja sisäiset palvelut

Johtaja *Ann-Maj Majuri-Ahonen* (s. 1946), kauppätieteiden maisteri, palveluksessa vuodesta 1994 alkaen talous- ja hallintoasioista vastaavana johtajana.

Henkilöstö

Johtaja *Risto Rinta-Mänty* (s. 1948), lääketieteen lisensiaatti, palveluksessa vuodesta 1989 alkaen. Toiminut johtavana lääkärinä ja henkilöstöjohtajana vuodesta 1997 lähtien.

Viestintäpalvelut

Johtaja *Kalevi Suortti* (s. 1949), palveluksessa vuodesta 1992 alkaen viestintäpalveluista ja yhteiskuntasuhteista vastaavana johtajana.

Yrityssuunnittelu ja sijoittajasuhteet

Johtaja *Jukka Ruuska* (s. 1961), oikeustieteen kandidaatti ja MBA, palveluksessa vuodesta 1997 lähtien yritys-suunnittelujohtajana.

Tietoyhteiskunta

Johtaja *Tauno Heikkilä* (s. 1937), ye-upseeri, palveluksessa vuodesta 1997 alkaen tietoyhteiskuntajohtajana.

Yhtiön toimitusjohtajan tukena liiketoiminnan johtamisessa ovat lisäksi yhtiön strateginen johtoryhmä ja yhtiön johtokunta. Strategiseen johtoryhmään kuuluvat varatoimitusjohtajat Alho ja Kalm sekä johtajat Carpén,

Leiniö, Majuri-Ahonen, Pohtola, Rinta-Mänty, Ruuska ja Suortti. Johtokuntaan kuuluvat edellisten lisäksi johtaja Heikkilä sekä henkilöstön edustajat.

Henkilöstön edustajat sisäisessä johtokunnassa

Myyntipäällikkö *Teuvo Käyhty* (s. 1948), palveluksessa vuodesta 1975.

Konttoristi *Helena Lehtonen* (s. 1942), palveluksessa vuodesta 1966.

Tutkimusteknikko *Kari Mäkikara* (s. 1941), palveluksessa vuodesta 1959.

Verkkoasentaja *Seppo Saari* (s. 1952), palveluksessa vuodesta 1971.

Henkilöstö

Toimintaprosessien ja laadun kehittämiseen keskittyvä HPY:n Tapa-hanke jatkui keväällä Suomen laatupalkintokriteerien mukaisella itsearvioinnilla. Sen perusteella käynnistyi useita uusia kehityshankkeita. Merkittävänä henkilöstön kehittämishankkeena käynnistettiin esimieskunnan laaja Leading Star -koulutusohjelma, jonka tavoitteena on parantaa esimiesten johtamistaitoja.

Kehityskeskustelukulttuurin juurruttamista jatkettiin. Keskusteluilla pyritään lisäämään henkilöstön avoimuutta ja muutosvalmiutta selventämällä yrityksen arvoja ja tavoitteita sekä kunkin yksilön roolia tavoitteiden saavuttamisessa. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen ja hyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota. Sovellustussa toimintamallissa työkykyä ei pyritä edistämään vain yksilötasolla, vaan ennen kaikkea kehitetään työn ja työyhteisön laatua.

Henkilöstöresurssitoimintojen kehitysohjelma jatkui läpi toimintavuoden. Ohjelman tavoitteena on muodostaa henkilöstövoimavaroista ja henkilöjohtamisesta yhtiön liiketoiminnan päämääriä tukeva kilpailuetu, jonka avulla varmistetaan myös onnistuminen osaavien ihmisten rekrytoinnissa. Emoyhtiön osalta on valmistumassa erillinen henkilöstöraportti vuodelta 1998.

V2000 - varautuminen

V2000-ongelmakohteiden kartoitus ja niistä omalle ja asiakkaiden liiketoiminnalle aiheutuvien riskien kartoittaminen aloitettiin Helsingin Puhelin -konsernissa vuonna 1996. Alkukartoituksen jälkeen määriteltiin toimintastrategia ja aloitettiin eri osalualueilla toimenpiteet, joilla on tarkoitus ratkaista esiin tulevat ongelmat hyvissä ajoin. Normaalin organisaation tukena on toiminut V2000-projekti, joka raportoi säännöllisesti ylimmälle johdolle.

Tietojärjestelmät, sulautetut järjestelmät, puhelin- ja dataverkot sekä tietotekniikkaan perustuvat palvelut on kartoitettu ja analysoitu, muutos-hankkeet ovat käynnissä ja monin osin jo toteutettu ja käyttöön otettu. Kaikkia kokonaistestauksia ei vielä ole tehty.

Toiminnan jatkuvuussuunnittelu on käynnistynyt; henkilöresurssien riittävyys ja varallaolo varmistetaan, voimassa olevat varasuunnitelmat tarkistetaan, poikkeukselliset varalaitetarpeet arvioidaan ja yhteydenpito televerkon operaattoreihin, toimittajiin ja asiakkaisiin varmistetaan. Konsernin arvioidaan olevan V2000-valmiudessa syksyllä 1999.

Televerkko

Keskusten V2000-kelpoisten versioiden testaukset ovat meneillään kiinteän ja langattoman verkon V2000-projekteissa, jotka ovat osittain Finnet-yhtiöiden yhteisiä. Tavoitteena on, että päivitetty keskuksat siirtojärjestelmään ja muine komponentteineen ovat tuotannossa viimeistään syyskuussa 1999.

Helsingin Puhelin tytär- ja osakkuusyhtiöineen varmistaa omalta osaltaan tietoliikennepalvelujensa toiminnan myös osana kansainvälistä televerkkoa.

Tietojärjestelmät

Keskeiset liiketoiminnan tukijärjestelmät ja tuotannolliset järjestelmät ovat pääosin jo nyt V2000-kelpoiset ja tuotannossa. Loppujen osalta kelpoisuus saavutetaan kesän 1999 aikana. Toimenpiteet kattavat sovellukset, laitteet, varusohjelmistot ja tietoliikenteen.

Muut järjestelmät

Oman toiminnan edellytyksenä olevat peruspalvelut, kuten sähkön saanti varavoimalaitteineen, ilmastointijärjestelmät ja kulunvalvonta- ja turvallisuusjärjestelmät on kartoitettu ja analysoitu yhdessä toimittajien kanssa. Varmistavat testaukset toteutetaan syksyyn 1999 mennessä.

Asiakkaiden puhelin- ja datalaitteet sekä palvelut

Helsingin Puhelin on informoinut yritysasiakkaitaan kirjeitse, mikäli vuosituhatuuden vaihtumisen on havaittu vaikuttavan näille toimitettuihin laitteisiin, järjestelmiin ja palveluihin. Toimivuustiedot perustuvat laitevalmistajilta ja maahantuojilta saatuihin tietoihin, mutta Helsingin Puhelin on tehnyt myös omia testauksia. Päivitystarpeet riippuvat kuitenkin monista asiakaslaittekohtaisista seikoista. Asiakkaiden laite- ja ohjelmistopäivityksiin Helsingin Puhelin tarjoaa konsultointi- ja asennuspalveluja.

Kustannukset

V2000-kelpoisuuden saavuttamisen välittömät kustannukset ovat tähän mennessä olleet suhteellisen pienet, sillä tietojärjestelmiin on tarvittu vain vähäisiä muutoksia ja televerkon tavanomaisia päivityksiä on aikaistettu vain pieneltä osalta. Koko hankkeen kustannusten arvioidaan jäävän alle aikaisempien arvioiden.

Yhteystiedot

Helsingin Puhelin Oyj
Korkeavuorenkatu 35 - 37
PL 148
00131 Helsinki
puh. (109 09) 6061
telefax (109 09) 664 480
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Puhelinosuuskunta HPY
Korkeavuorenkatu 35 - 37
PL 148
00131 Helsinki
puh. (109 09) 6061
telefax (109 09) 606 2144
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Oy Radiolinja Ab
Tammasaarenlaituri 3
PL 500
00181 Helsinki
puh. (109 09) 435 661
telefax (109 09) 4356 6550
e-mail etunimi.sukunimi@radiolinja.fi

Mäkitorppa Yhtiöt Oy
Kutomotie 9 C
PL 15
00381 Helsinki
puh. 0106 39311
telefax (109 09) 393 1333
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Oy Heltel Ab
Pajuniityntie 3
00320 Helsinki
puh. (109 09) 477 4900
telefax (109 09) 587 5733
e-mail etunimi.sukunimi@heltel.fi

Oy Comptel Ab
Ruoholahdenkatu 4
00180 Helsinki
puh. (109 09) 700 1131
telefax (109 09) 7001 1375
e-mail etunimi.sukunimi@comptel.fi

FINNETCom Oy
Ratapihantie 11
00520 Helsinki
puh. 010 90400
telefax 010 90 411
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH
Luisenstrasse 9
D- 40 215 Düsseldorf
Deutschland
puh. 999 49 211 826 7863
telefax 999 49 211 826 7869
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Tampereen Puhelin Oyj
Näsilinnankatu 41
PL 138
33101 Tampere
puh. (109 03) 224 4111
telefax (109 03) 224 4389
e-mail etunimi.sukunimi@tpo.fi

Oy Finnet International Ab
Itämerenkatu 1
PL 94
00131 Helsinki
puh. (109 09) 695 500
telefax (109 09) 6955 0300
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Oy Datatie Ab
Malmin kauppatie 8 A
00700 Helsinki
puh. (109 09) 351 751
telefax (109 09) 3517 5311
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Kaukoverkko Ysi Oy
Maisterinkatu 9
PL 21
11100 Riihimäki
puh. (109 019) 71 091
telefax (109 019) 719 777
e-mail etunimi.sukunimi@kv9.fi

Keski-Suomen Puhelin Oyj
Yliopistonkatu 28
PL 354
40101 Jyväskylä
puh. (109 014) 240 211
telefax (109 014) 240 2059
e-mail etunimi.sukunimi@ksp.fi

Oy Omnitel Ab
Tallberginkatu 2 A
PL 969
00101 Helsinki
puh. (109 09) 695 991
telefax (109 09) 177 182
e-mail etunimi.sukunimi @omnitel.fi

Citykom Münster GmbH
Haferlandweg 8
D-48155 Münster
Deutschland
puh. 999 49 251 694 4000
telefax 999 49 251 694 4112
e-mail info@citykom.de

HELSINGIN PUHELIN OYJ

PL 148
00131 Helsinki
Puhelin (109 09) 6061